

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

11 Δεκεμβρίου 2023

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 204

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5073

Μέτρα για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής και άλλες επείγουσες διατάξεις.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή
ΜΕΡΟΣ Α': ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΦΟ-
ΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ
ΜΕΣΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Άρθρο 3 Αγοραπωλησία ακινήτων με τραπεζικά
μέσα πληρωμής - Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 20 του
ν. 3842/2010 - Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 1587/1950

Άρθρο 4 Συνέπειες από την ηλεκτρονική διαβίβαση
δεδομένων προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσό-
δων - Τροποποίηση άρθρου 15Α Κώδικα Φορολογικής
Διαδικασίας

Άρθρο 5 Υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών πληρω-
μών αναφορικά με την αντιμετώπιση της απάτης στον
τομέα του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Προσθήκη
άρθρου 15Δ στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας
(άρθρο 1 Οδηγίας 2020/284)

Άρθρο 6 Κυρώσεις για χρήση μετρητών άνω του προ-
βλεπόμενου ορίου - Προσθήκη παρ. 1Α και τροποποίηση
παρ. 2 άρθρου 54 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 7 Πρόστιμα για παραβάσεις έκδοσης στοιχείων
λιανικής πώλησης από Φορολογικό Ηλεκτρονικό Μηχα-
νισμό - Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 54ΣΤ Κώδικα
Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 8 Κυρώσεις για παράβαση της υποχρέωσης
προς ηλεκτρονική διαβίβαση δεδομένων στην Ανεξάρ-
τητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων - Προσθήκη άρθρου 54ΙΓ
στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 9 Πρόστιμα στους παρόχους υπηρεσιών
πληρωμών για παραβίαση των υποχρεώσεων του άρ-
θρου 15Δ - Προσθήκη άρθρου 54ΙΔ στον Κώδικα Φορο-
λογικής Διαδικασίας (άρθρο 2 Οδηγίας 2020/284)

Άρθρο 10 Καταστροφή των αχρησιμοποίητων αποθε-
μάτων εντύπων παραβόλων που αντικαταστάθηκαν με
ηλεκτρονικό παράβολο - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο
29 του ν. 3943/2011

Άρθρο 11 Εφαρμογή κινήτρων για ηλεκτρονική τιμο-
λόγηση - Μεταβατική διάταξη - Προσθήκη παρ. 84Α στο
άρθρο 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ
ΑΣΚΟΥΝ ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΤΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ
ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ

Άρθρο 12 Μείωση τέλους επιτηδεύματος - Τροποποί-
ηση παρ. 1 άρθρου 31 ν. 3986/2011

Άρθρο 13 Μεταφορά ζημιών από την επιχειρηματική
δραστηριότητα - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 27 του
Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 14 Χρήση έμμεσων τεχνικών για τον προσδι-
ορισμό εισοδήματος - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 28
Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 15 Ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από
την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότη-
τας - Προσθήκη άρθρου 28Α στον Κώδικα Φορολογίας
Εισοδήματος

Άρθρο 16 Εισοδήματα που μειώνουν το ελάχιστο ποσό
καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής
δραστηριότητας - Προσθήκη άρθρου 28Β στον Κώδικα
Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 17 Άλλες μειώσεις του ελάχιστου ποσού καθα-
ρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δρα-
στηριότητας και ειδικές ρυθμίσεις - Προσθήκη άρθρου
28Γ στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 18 Διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότη-
τας - Προσθήκη άρθρου 28Δ στον Κώδικα Φορολογίας
Εισοδήματος

Άρθρο 19 Φορολόγηση επί του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος για φυσικά πρόσωπα που έπαυσαν την ατομική επιχειρηματική δραστηριότητά τους και έχουν συστήσει μονοπρόσωπη εταιρεία - Προσθήκη άρθρου 28Ε στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 20 Μεταβατική διάταξη για προκαταβολή φόρου σε περίπτωση τεκμαρτού προσδιορισμού εισοδήματος - Προσθήκη παρ. 87 στο άρθρο 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 21 Μέτρα δέουσας επιμέλειας για τη διάθεση και τη διακίνηση ενεργειακών προϊόντων

Άρθρο 22 Παραβάσεις σχετικές με τα καύσιμα - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 119Α Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

Άρθρο 23 Έλεγχος συστημάτων εισροών-εκροών - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 31 ν. 3784/2009

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Άρθρο 24 Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή και καταγραφή ήχου ή και εικόνας - Προσθήκη παρ. 6Α έως 6Γ στο άρθρο 3 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

Άρθρο 25 Καταγραφή ελέγχων της Φορολογικής Διοίκησης και συναλλαγών με φορολογουμένους - Προσθήκη παρ. 4 και 5 στο άρθρο 23 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 26 Χρηματική επιβράβευση προσώπων κατόπιν επιβολής προστίμου μετά από επώνυμη καταγγελία - Προσθήκη παρ. 3 έως 9 στο άρθρο 54ΣΤ του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

ΜΕΡΟΣ Γ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΑΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Άρθρο 27 Εισόδημα από βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων - Τροποποίηση άρθρου 39Α Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 28 Διάρκεια και φορολογική αντιμετώπιση βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτων - Τροποποίηση άρθρου 111 ν. 4446/2016

Άρθρο 29 Υπαγωγή βραχυχρόνιας μίσθωσης σε καθεστώς Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 8 και παρ. 2 Κεφαλαίου Β' Παραρτήματος ΙΙΙ Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Άρθρο 30 Τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση - Αντικατάσταση άρθρου 53 ν. 4389/2016 και τροποποίηση Παραρτήματος Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 31 Έκπτωση δαπανών ανακαίνισης κτιρίων - Τροποποίηση άρθρου 39Β Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 32 Επιστροφή καταβληθέντος φόρου μεταβίβασης ακινήτου σε περίπτωση ματαιώσης του συμβολαίου - Κατάργηση παρ. 1 και αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 16 άρθρου πρώτου ν. 1587/1950

Άρθρο 33 Δημιουργία ειδικού ακατάσχετου λογαριασμού προς απόδοση στο Δημόσιο και τον Ηλεκτρονικό

Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ποσών εκ του νόμου παρακρατούμενων

Άρθρο 34 Σύσταση και τήρηση Βάσης Δεδομένων στοιχείων ακινήτων και αξιών

Άρθρο 35 Σύσταση και τήρηση Ολοκληρωμένου Γεωπληροφοριακού Συστήματος Μαζικής Εκτίμησης Αξίας Ακινήτων

Άρθρο 36 Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου Β' ΜΕΡΟΣ Δ': ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 37 Επιδόσεις εγγράφων που εκδίδονται στο πλαίσιο ειδικών καθεστώτων Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Προσθήκη παρ. 3Α, τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 5 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 38 Εξαίρεση από την απόδοση αριθμού φορολογικού μητρώου σε εγγραφόμενους σε ειδικά καθεστώτα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας περί ηλεκτρονικού εμπορίου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 11 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 39 Άμεσος προσδιορισμός φόρου σε περίπτωση δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας σε άλλο κράτος μέλος στο πλαίσιο ειδικών καθεστώτων ηλεκτρονικού εμπορίου - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 31 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 40 Σειρά εξόφλησης οφειλών που προκύπτουν από ειδικά καθεστώτα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας περί ηλεκτρονικού εμπορίου - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 44 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 41 Εκτελεστοί τίτλοι σε ειδικά καθεστώτα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας περί ηλεκτρονικού εμπορίου - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 45 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 42 Τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής σε ειδικά καθεστώτα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας περί ηλεκτρονικού εμπορίου - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 43 Πρόστιμα για παραβάσεις που σχετίζονται με ειδικά καθεστώτα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας περί ηλεκτρονικού εμπορίου - Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 58Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Άρθρο 44 Επιβολή, κοινοποίηση και πληρωμή προστίμων που σχετίζονται με ειδικά καθεστώτα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας περί ηλεκτρονικού εμπορίου - Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 62 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

ΜΕΡΟΣ Ε': ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 45 Φόρος κατανάλωσης σε ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα χωρίς καπνό - Τροποποίηση άρθρου 53Α Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

Άρθρο 46 Διαδικασίες μεταβολής φορολογικής κατοικίας - Τροποποίηση παρ. 2α άρθρου 4 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 47 Χωριστή φορολογική δήλωση συζύγων - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 4 άρθρου 67 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Άρθρο 48 Διατάξεις για την Επιτροπή Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4714/2020

Άρθρο 49 Μείωση συντελεστή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 1676/1986

Άρθρο 50 Μείωση συντελεστή φόρου πώλησης εισηγμένων μετοχών - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 9 ν. 2579/1998

Άρθρο 51 Προθεσμία για υποβολή δήλωσης και καταβολή τέλους παρεπιδημούντων - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 17 ν. 2130/1993

Άρθρο 52 Καταργούμενες διατάξεις - Κατάργηση άρθρου 32 ν. 3220/2004

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 53 Συντελεστές Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Τροποποίηση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, παρ. 5 άρθρου 49 ν. 4772/2021 και κατάργηση παρ. 2 άρθρου πρώτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

Άρθρο 54 Φόρος Προστιθέμενης Αξίας που αποδόθηκε για την υπηρεσία διακοπτόμενου φορτίου

Άρθρο 55 Συμπληρωματικά μέτρα στήριξης των πληγέντων από το σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 59 και άρθρου 62 ν. 5039/2023

Άρθρο 56 Αναστολή διατάξεων για τη διάθεση προϊόντων - Τροποποίηση άρθρου 55 ν. 4447/2016

Άρθρο 57 Επιβατικές μεταφορές σε περιοχή αρμοδιότητας του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 5 ν. 3920/2011

Άρθρο 58 Διοικητική και οικονομική υποστήριξη Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

ΜΕΡΟΣ Ζ': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 59 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι η μείωση της φορολογίας για τους συνεπείς φορολογουμένους, η σύλληψη διαφεύγουσας φορολογητέας ύλης με την καθιέρωση τεκμηρίων και τη διεύρυνση των ηλεκτρονικών συναλλαγών, η φορολογική αντιμετώπιση ζητημάτων που προκύπτουν από την οικονομία του διαμοιρασμού, καθώς και η ρύθμιση ειδικότερων φορολογικών ζητημάτων.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος είναι: α) η τροποποίηση ιδίως του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265) και του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) για τη διεύρυνση της χρήσης ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής, β) η μείωση του τέλους επιτηδεύματος και η αναδιαμόρφωση, κυρίως, του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος για τον προσδιορισμό του εισοδήματος και την καθιέρωση τεκμαρτού ετήσιου εισοδήματος για τους αυτοαπασχολούμενους και τους ελεύθερους επαγγελματίες, γ) η υπαγωγή δραστηριοτήτων βραχυχρόνιας μίσθωσης σε καθεστώς Φόρου

Προστιθέμενης Αξίας, δ) η τροποποίηση του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας για την απλοποίηση των διαδικασιών για τα ειδικότερα καθεστώτα του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, και ε) η θέσπιση φορολογικών διατάξεων συμπληρωματικά προς τους σκοπούς του άρθρου 1 για την αντιμετώπιση ειδικότερων ζητημάτων.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΦΟΡΟΔΙΑΦΥΓΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΧΡΗΣΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΠΛΗΡΩΜΗΣ

Άρθρο 3

Αγοραπωλησία ακινήτων με τραπεζικά μέσα πληρωμής - Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 20 του ν. 3842/2010 - Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 1587/1950

1. Στο άρθρο 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58), περί διασφάλισης και ελέγχου των συναλλαγών, προστίθεται παρ. 8 ως εξής:

«8. Κατά τη σύνταξη των συμβολαιογραφικών εγγράφων μεταβίβασης ακινήτων με επαχθή αιτία, των προσυμφώνων και των εξοφλητικών πράξεων, η καταβολή του τιμήματος γίνεται αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικών μέσων πληρωμής. Συμβολαιογραφικό ή ιδιωτικό έγγραφο, στο οποίο καταγράφεται προκαταβολή ή μερική ή ολική εξόφληση του τιμήματος με μετρητά ή στο οποίο δεν καταγράφεται η εξόφληση του τιμήματος με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι αυτοδικαίως άκυρο, απαγορεύεται να μεταγραφεί στα οικεία βιβλία και δεν παράγει κανένα έννομο αποτέλεσμα έναντι των συμβαλλομένων, του Δημοσίου και οποιουδήποτε τρίτου. Οι υποχρεώσεις και απαγορεύσεις της παρούσας δεν ισχύουν για συμβόλαια που συνάπτονται μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος σε εκτέλεση προσυμφώνων, τα οποία είχαν συνταχθεί πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος.»

2. Μετά την περ. στ) της παρ. 2 του άρθρου 13 του ν. 1521/1950 (Α' 245), όπως κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 1587/1950 (Α' 294), περί φόρου μεταβίβασης ακινήτων, προστίθεται περ. ζ) ως εξής:

«ζ) να αναγράψει στο συμβόλαιο τον τρόπο εξόφλησης του τιμήματος αποκλειστικά με τη χρήση τραπεζικών μέσων πληρωμής, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58).»

3. Η παρ. 4 του άρθρου 13 του ν. 1521/1950, όπως κυρώθηκε με τον ν. 1587/1950, αντικαθίσταται, στην παρ. 5 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις στο πρώτο εδάφιο, στο δεύτερο εδάφιο η λέξη «και» τρέπεται σε «ή», προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και οι παρ. 4 και 5 διαμορφώνονται ως εξής:

«4. Ο μεταγραφοφύλακας αρνείται τη μεταγραφή σύμβασης ή δικαστικής απόφασης ή οποιασδήποτε άλλης πράξης που αφορά εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων, πλην της σύστασης υποθήκης, αν δεν προσκομίζεται σε αυτόν αντίγραφο της δήλωσης φόρου μεταβίβασης

θεωρημένο από τον Προϊστάμενο της αρμόδιας υπηρεσίας. Αν η μεταγραφή γίνεται συνεπεία ενέργειας τρίτου που έχει έννομο συμφέρον, με μέριμνα του υποθηκοφύλακα ενημερώνεται σχετικά, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη μεταγραφή, ο προϊστάμενος της αρμόδιας υπηρεσίας, ο οποίος μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών ενημερώνει τον υπόχρεο σε φόρο, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 5 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), για την υποβολή της δήλωσης εντός τριάντα (30) ημερών από τη συντέλεση της κοινοποίησης. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τις μεταβολές στο νηολόγιο. Απαγορεύεται η μεταγραφή συμβολαιογραφικού εγγράφου που έχει συνταχθεί κατά παράβαση της περ. ζ) της παρ. 2.

5. Στα πρόσωπα που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις του παρόντος και του άρθρου 15 επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο εκατό ευρώ (100 €) για κάθε παράβαση. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο, εάν η διαφορά μεταξύ της αξίας που δηλώθηκε και αυτής που προσδιορίστηκε οριστικά ή με βάση το σύστημα των συγκριτικών στοιχείων δεν υπερβαίνει το δέκα τοις εκατό (10%) ή η διαφορά φόρου δεν υπερβαίνει τα πεντακόσια (500 €) ευρώ. Στα πρόσωπα που παραβαίνουν τις υποχρεώσεις της περ. ζ) της παρ. 2 και του τελευταίου εδαφίου της παρ. 4, επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) του τιμήματος που δεν προκύπτει ότι καταβλήθηκε με χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, το οποίο δεν μπορεί να υπολείπεται των δέκα χιλιάδων ευρώ (10.000 €) και να υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες ευρώ (500.000 €), για κάθε παράβαση.».

Άρθρο 4

Συνέπειες από την ηλεκτρονική διαβίβαση δεδομένων προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων - Τροποποίηση άρθρου 15Α Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στο άρθρο 15Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), περί υποχρεωτικής ηλεκτρονικής διαβίβασης πληροφοριών, αντικαθίσταται η παρ. 2, προστίθενται παρ. 3 και 4, και το άρθρο 15Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 15Α

Υποχρεωτική ηλεκτρονική διαβίβαση πληροφοριών

1. Οι οντότητες του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 (Α' 251) υποχρεούνται να διαβιβάζουν ηλεκτρονικά στην ΑΑΔΕ δεδομένα των εκδιδόμενων λογιστικών αρχείων στοιχείων ανεξαρτήτως της μεθόδου έκδοσης αυτών, των τηρούμενων λογιστικών αρχείων βιβλίων, των φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών, των φορολογικών μνημών και των αρχείων που δημιουργούν οι φορολογικοί ηλεκτρονικοί μηχανισμοί.

2. Η αξία των φορολογητέων πράξεων και των εσόδων που λαμβάνεται υπόψη από τη Φορολογική Διοίκηση για τον προσδιορισμό του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και του φόρου εισοδήματος για κάθε οντότητα δεν δύναται να υπολείπεται αυτών που προκύπτουν από τα παραστατικά που έχουν διαβιβασθεί ηλεκτρονικά στην

ΑΑΔΕ σύμφωνα με την παρ. 1. Εκπτώσεις φόρων και δαπάνες προς έκπτωση δεν λαμβάνονται υπόψη, αν τα παραστατικά στα οποία στηρίζονται δεν έχουν διαβιβασθεί ηλεκτρονικά στην ΑΑΔΕ, σύμφωνα με την παρ. 1.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μετά από εισήγηση του Διοικητή ορίζονται:

α) Ο χρόνος διαβίβασης, η έκταση εφαρμογής, οι ειδικότερες υποχρεώσεις των οντοτήτων της παρ. 1 και οι εξαιρέσεις από την εφαρμογή της διάταξης για κλάδους δραστηριοτήτων, για όσο χρόνο οι αντίστοιχες επιχειρήσεις δεν διαθέτουν μηχανοργάνωση που επιτρέπει την ηλεκτρονική τήρηση και διαβίβαση δεδομένων και

β) η έναρξη εφαρμογής της παρ. 2, οι εξαιρέσεις από την εφαρμογή της παρ. 2 και τα όρια ανεκτών αποκλίσεων από τον περιορισμό της παρ. 2 ως προς την αξία των φορολογητέων πράξεων και εσόδων που λαμβάνονται υπόψη από τη Φορολογική Διοίκηση, που δεν μπορούν να υπερβαίνουν το τριάντα τοις εκατό (30%) της αξίας των παραστατικών που έχουν διαβιβασθεί ηλεκτρονικά στην ΑΑΔΕ, σύμφωνα με την παρ. 1.

4. Με απόφαση του Διοικητή ορίζονται οι διαδικασίες και οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή των υποχρεώσεων των οντοτήτων της παρ. 1.».

Άρθρο 5

Υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών πληρωμών αναφορικά με την αντιμετώπιση της απάτης στον τομέα του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Προσθήκη άρθρου 15Δ στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (άρθρο 1 Οδηγίας 2020/284)

Στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) προστίθεται άρθρο 15Δ, ως εξής:

«Άρθρο 15Δ

Υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών πληρωμών αναφορικά με την αντιμετώπιση της απάτης στον τομέα του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

α) «πάροχος υπηρεσιών πληρωμών», οποιαδήποτε από τις κάτωθι κατηγορίες παρόχων υπηρεσιών πληρωμών των περ. α) έως δ) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4537/2018 (Α' 84), ήτοι:

αα) πιστωτικά ιδρύματα του στοιχείου 1 της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού (ΕΕ) 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26ης Ιουνίου 2013 «σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012» (L 176), περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων τους, του στοιχείου 17 της παρ. 1 του άρθρου 4 του εν λόγω Κανονισμού, όταν τα υποκαταστήματα αυτά βρίσκονται στην Ελλάδα, είτε η έδρα τους βρίσκεται εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης είτε σε τρίτη χώρα σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4261/2014 (Α' 107), καθώς και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων,

αβ) ιδρύματα ηλεκτρονικού χρήματος της περ. 3 του άρθρου 10 του ν. 4021/2011 (Α' 218), περιλαμβανομένων των υποκαταστημάτων ιδρυμάτων ηλεκτρονικού χρήμα-

τος με καταστατική έδρα εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 18 του εν λόγω νόμου, τα οποία λειτουργούν στην Ελλάδα, στο βαθμό που οι υπηρεσίες πληρωμών τις οποίες προσφέρουν, συνδέονται με την έκδοση ηλεκτρονικού χρήματος,

αγ) γραφεία ταχυδρομικών επιταγών τα οποία εξουσιοδοτούνται να παρέχουν υπηρεσίες πληρωμών,

αδ) ιδρύματα πληρωμών της περ. 4 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018,

αε) τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία τυγχάνουν εξαίρεσης από ορισμένες υποχρεώσεις της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/2366 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2015 «σχετικά με υπηρεσίες πληρωμών στην εσωτερική αγορά, την τροποποίηση των Οδηγιών 2002/65/ΕΚ, 2009/110/ΕΚ και 2013/36/ΕΕ και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1093/2010 και την κατάργηση της Οδηγίας 2007/64/ΕΚ» (L 337), σύμφωνα με το άρθρο 32 αυτής,

β) «υπηρεσία πληρωμής»: οποιαδήποτε από τις επιχειρηματικές δραστηριότητες των περ. γ) έως στ) της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018,

γ) «πληρωμή»: με την επιφύλαξη των εξαιρέσεων του άρθρου 3 του ν. 4537/2018, «πράξη πληρωμής» της περ. 5 ή «υπηρεσία εμβασμάτων» της περ. 22 του άρθρου 4 του εν λόγω νόμου,

δ) «πληρωτής»: «πληρωτής» της περ. 8 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018,

ε) «δικαιούχος»: «δικαιούχος» της περ. 9 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018,

στ) «κράτος μέλος προέλευσης»: «κράτος μέλος προέλευσης» της περ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018,

ζ) «κράτος μέλος υποδοχής»: «κράτος μέλος υποδοχής» της περ. 2 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018,

η) «λογαριασμός πληρωμών»: «λογαριασμός πληρωμών» της περ. 12 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018,

θ) «Διεθνής Αριθμός Τραπεζικού Λογαριασμού (IBAN: International Bank Account Number)»: «IBAN» όπως ορίζεται στο σημείο 15 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Μαρτίου 2012 «σχετικά με την καθιέρωση τεχνικών απαιτήσεων και επιχειρηματικών κανόνων για τις μεταφορές πίστωσης και τις άμεσες χρεώσεις σε ευρώ και με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 924/2009» (L 94),

ι) «Κωδικός Αναγνώρισης Τράπεζας (BIC: Bank Identifier Code)»: «BIC» όπως ορίζεται στο σημείο 16 του άρθρου 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 260/2012.

2.α. Οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών τηρούν λεπτομερή αρχεία δικαιούχων και πληρωμών σε σχέση με τις υπηρεσίες που παρέχουν για κάθε ημερολογιακό τρίμηνο, ώστε να παρέχεται η δυνατότητα στις αρμόδιες αρχές της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) να διενεργούν ελέγχους των παραδόσεων αγαθών και των παροχών υπηρεσιών οι οποίες, σύμφωνα με τα άρθρα 13 έως 15 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α., ν. 2859/2000, Α' 248), θεωρούνται ότι λαμβάνουν χώρα σε οποιοδήποτε κράτος μέλος.

β. Η υποχρέωση της περ. α' ισχύει, εφόσον σωρευτικά:

βα. Οι υπηρεσίες πληρωμών που παρέχονται αφορούν τις διασυνοριακές πληρωμές. Μια πληρωμή θεωρείται

διασυνοριακή όταν ο πληρωτής βρίσκεται σε ένα κράτος μέλος και ο δικαιούχος βρίσκεται σε άλλο κράτος μέλος, σε τρίτο έδαφος ή σε τρίτη χώρα.

ββ. Κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού τριμήνου, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει υπηρεσίες πληρωμών που αντιστοιχούν σε περισσότερες από είκοσι πέντε (25) διασυνοριακές πληρωμές στον ίδιο δικαιούχο.

Ο ανωτέρω αριθμός πληρωμών υπολογίζεται σε σχέση με τις υπηρεσίες πληρωμών που παρέχονται από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, ανά κράτος μέλος και ανά κωδικό αναγνώρισης της περ. β' της παρ. 3.

Εάν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών έχει πληροφορίες ότι ο δικαιούχος κατέχει περισσότερους του ενός κωδικούς αναγνώρισης, ο υπολογισμός γίνεται αθροιστικά ανά δικαιούχο.

γ. Τα αρχεία για τα οποία συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περ. β' υποβάλλονται μέχρι το τέλος του μήνα που έπεται του ημερολογιακού τριμήνου στο οποίο αφορούν οι πληροφορίες.

δ. Όταν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου βρίσκεται σε κράτος μέλος, έχει την υποχρέωση τήρησης και υποβολής αρχείων της περ. α'.

Όταν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του δικαιούχου δεν βρίσκεται σε κράτος μέλος, την υποχρέωση τήρησης και υποβολής αρχείων της περ. α' έχει ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή. Στην περίπτωση αυτή για τον υπολογισμό του ορίου των είκοσι πέντε (25) διασυνοριακών πληρωμών της υποπερ. ββ' της περ. β' της παρ. 2, ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών του πληρωτή λαμβάνει υπόψη όλες τις πληρωμές που έχουν πραγματοποιηθεί στον ίδιο δικαιούχο, τόσο σε κράτη μέλη, όσο και σε τρίτες χώρες ή τρίτα εδάφη. Ωστόσο, η υποχρέωσή του ως προς την υποβολή αρχείων, αφορά μόνο στις περιπτώσεις πληρωμών, στις οποίες ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμής του δικαιούχου βρίσκεται σε τρίτες χώρες ή τρίτα εδάφη.

Ο τόπος του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών καταδεικνύεται από τον «BIC» του εν λόγω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών ή οποιονδήποτε άλλον κωδικό αναγνώρισης της επιχείρησής, ο οποίος ταυτοποιεί με σαφήνεια τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών και την τοποθεσία του.

ε. Όταν εφαρμόζεται η υποχρέωση της περ. α' για τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, τα αρχεία:

εα) τηρούνται από τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών σε ηλεκτρονική μορφή για περίοδο τριών (3) ημερολογιακών ετών, από τη λήξη του ημερολογιακού έτους της ημερομηνίας πληρωμής,

εβ) καθίστανται διαθέσιμα, σύμφωνα με το άρθρο 24β του Κανονισμού (ΕΕ) 904/2010 του Συμβουλίου της 7ης Οκτωβρίου 2010 «για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας» (L 268) στο κράτος μέλος προέλευσης του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών ή στα κράτη μέλη υποδοχής, όταν ο πάροχος υπηρεσιών πληρωμών παρέχει υπηρεσίες πληρωμών σε κράτη μέλη διαφορετικά από το κράτος μέλος προέλευσης.

3.α. Για την εφαρμογή της υποπερ. βα) της περ. β' της παρ. 2 και με την επιφύλαξη των άρθρων 13 έως 15 του Κώδικα Φ.Π.Α., η τοποθεσία του πληρωτή θεωρείται ότι είναι στο κράτος μέλος που αντιστοιχεί:

αα) στον «IBAN» του λογαριασμού πληρωμών του πληρωτή ή σε οποιονδήποτε άλλο κωδικό αναγνώρισης που ταυτοποιεί με σαφήνεια και εντοπίζει τον πληρωτή ή ελλείπει τέτοιων κωδικών αναγνώρισης,

αβ) στον «BIC» ή σε οποιονδήποτε άλλο κωδικό αναγνώρισης επιχείρησης που ταυτοποιεί με σαφήνεια και εντοπίζει τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που ενεργεί για λογαριασμό του πληρωτή.

β. Για την εφαρμογή της υποπερ. βα) της περ. β' της παρ. 2, η τοποθεσία του δικαιούχου θεωρείται ότι είναι στο κράτος μέλος, το τρίτο έδαφος ή την τρίτη χώρα που αντιστοιχεί:

βα) στον «IBAN» του λογαριασμού πληρωμών του δικαιούχου ή οποιονδήποτε άλλο κωδικό αναγνώρισης που ταυτοποιεί με σαφήνεια και εντοπίζει τον δικαιούχο ή, ελλείψει τέτοιων κωδικών αναγνώρισης,

ββ) στον «BIC» ή οποιονδήποτε άλλο κωδικό αναγνώρισης επιχείρησης που ταυτοποιεί με σαφήνεια και εντοπίζει τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών που ενεργεί για λογαριασμό του δικαιούχου.

4.α. Τα αρχεία που τηρούνται από τους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών, δυνάμει της παρ. 2, περιέχουν:

αα) τον «BIC» ή οποιονδήποτε άλλο κωδικό αναγνώρισης της επιχείρησης που ταυτοποιεί με σαφήνεια τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών,

αβ) το όνομα ή την εταιρική επωνυμία του δικαιούχου, όπως εμφανίζεται στα αρχεία του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών,

αγ) εφόσον υπάρχει, οποιονδήποτε αριθμό φορολογικού μητρώου Φ.Π.Α. ή άλλον εθνικό αριθμό φορολογικού μητρώου του δικαιούχου,

αδ) τον «IBAN» ή, εάν αυτός δεν είναι διαθέσιμος, οποιονδήποτε άλλον κωδικό αναγνώρισης που ταυτοποιεί με σαφήνεια και εντοπίζει τον δικαιούχο,

αε) τον «BIC» ή οποιονδήποτε άλλο κωδικό αναγνώρισης της επιχείρησης που ταυτοποιεί με σαφήνεια και εντοπίζει τον πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, που ενεργεί για λογαριασμό του δικαιούχου, αν ο δικαιούχος λαμβάνει χρηματικά ποσά, χωρίς να διαθέτει λογαριασμό πληρωμών,

αστ) εφόσον υπάρχει, τη διεύθυνση του δικαιούχου, όπως εμφανίζεται στα αρχεία του παρόχου υπηρεσιών πληρωμών,

αζ) τις λεπτομέρειες σχετικά με οποιαδήποτε πληρωμή των περ. α' και β' της παρ. 2,

αη) τις λεπτομέρειες σχετικά με οποιοσδήποτε επιστροφές πληρωμών που προσδιορίζονται ως σχετιζόμενες με διασυννοριακές πληρωμές της υποπερ. αζ).

β. Οι πληροφορίες των υποπερ. αζ) και αη) της περ. α' περιέχουν:

βα) την ημερομηνία και την ώρα της πληρωμής ή της επιστροφής της πληρωμής,

ββ) το ποσό και το νόμισμα της πληρωμής ή της επιστροφής της πληρωμής,

βγ) το κράτος μέλος προέλευσης της πληρωμής που λήφθηκε από τον δικαιούχο ή για λογαριασμό του, το κράτος μέλος προορισμού της επιστροφής, κατά περίπτωση, καθώς και τις πληροφορίες που χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό της προέλευσης ή του προο-

ρισμού της πληρωμής ή της επιστροφής της πληρωμής, σύμφωνα με την παρ. 3,

βδ) τυχόν αναφορά η οποία ταυτοποιεί με σαφήνεια την πληρωμή,

βε) κατά περίπτωση, την πληροφορία ότι η έναρξη της πληρωμής γίνεται στις φυσικές εγκαταστάσεις του εμπόρου.

5. Με απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ καθορίζονται ο χρόνος, ο τρόπος και η διαδικασία υποβολής των αρχείων που τηρούνται από τους παρόχους, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 6

Κυρώσεις για χρήση μετρητών άνω του προβλεπόμενου ορίου - Προσθήκη παρ. 1Α και τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 54 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στο άρθρο 54 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), περί επιβολής προστίμων: α) προστίθεται παρ. 1Α, β) στην παρ. 2: βα) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, ββ) στα πρόστιμα του εισαγωγικού της εδαφίου περιλαμβάνονται και οι παραβάσεις της παρ. 1Α, βγ) οι περ. στ) και θ) αντικαθίστανται, βδ) προστίθεται περ. ιβ), βε) στην περ. β) του τελευταίου εδαφίου αφαιρούνται τα νομικά πρόσωπα και οντότητες και οι παρ. 1 έως 2 διαμορφώνονται ως εξής:

«1. Για καθεμία από τις παρακάτω παραβάσεις επιβάλλεται πρόστιμο στον φορολογούμενο ή οποιοδήποτε πρόσωπο, εφόσον υπέχει αντίστοιχη υποχρέωση από τον Κώδικα ή τη φορολογική νομοθεσία που αναφέρεται στο πεδίο εφαρμογής του:

α) δεν υποβάλλει ή υποβάλλει εκπρόθεσμα ή υποβάλλει ελλιπή δήλωση πληροφοριακού χαρακτήρα ή φορολογική δήλωση από την οποία δεν προκύπτει υποχρέωση καταβολής φόρου,

β) δεν υποβάλλει ή υποβάλλει εκπρόθεσμα φορολογική δήλωση,

γ) δεν υποβάλλει ή υποβάλλει εκπρόθεσμα δήλωση παρακράτησης φόρου,

δ) δεν ανταποκριθεί σε αίτημα της Φορολογικής Διοίκησης για παροχή πληροφοριών ή στοιχείων,

ε) δεν συνεργαστεί στη διάρκεια φορολογικού ελέγχου,

στ) δεν γνωστοποιήσει στη Φορολογική Διοίκηση τον διορισμό του φορολογικού εκπροσώπου του,

ζ) δεν προβαίνει σε εγγραφή στο φορολογικό μητρώο ή εγγράφεται στο φορολογικό μητρώο περισσότερες φορές,

η) δεν συμμορφώνεται με τις κατά το άρθρο 13 υποχρεώσεις του,

θ) [Έχει καταργηθεί],

ι) [Έχει καταργηθεί],

ια) εκδίδει στοιχεία λιανικής πώλησης χωρίς τη χρήση φορολογικού ηλεκτρονικού μηχανισμού ή από εγκεκριμένο και μη δηλωμένο φορολογικό ηλεκτρονικό μηχανισμό,

ιβ) εκδίδει δελτία και αποδείξεις από το Ολοκληρωμένο Σύστημα Ελέγχου Εισροών Εκροών, χωρίς τη χρήση εγκεκριμένου μοντέλου μηχανισμού σήμανσης (Ε.Α.Φ.Δ.Σ.Σ.),

ιγ) δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58),

ιδ) δεν υποβάλλει ή υποβάλλει ανακριβή στοιχεία αναφορικά με τις κατά την παρ. 8 του άρθρου 62 του ν. 4170/2013 (Α' 163) υποχρεώσεις του,

ιε) δεν εκδίδει λογιστικά αρχεία ή εκδίδει ή λαμβάνει ανακριβή λογιστικά αρχεία (παραστατικά), για πράξεις που δεν επιβαρύνονται με Φ.Π.Α.,

ιστ) διακινεί αγαθά χωρίς την ύπαρξη παραστατικών στοιχείων διακίνησης,

ιζ) δεν συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010.

ιη) δεν υποβάλλει ή υποβάλλει εκπρόθεσμα ή υποβάλλει ανακριβή δήλωση κατοχής, απόκτησης, μεταβολής και διακοπής λειτουργίας τερματικών Ηλεκτρονικής Μεταφοράς Κεφαλαίων στο Σημείο Πώλησης («Electronic Funds Transfer at the point of sale, EFT/POS»).

1Α. Για παραβάσεις που αφορούν δήλωση Φ.Π.Α. του άρθρου 47α του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248), καθώς και για παραβάσεις που αφορούν ενιαία δήλωση Φ.Π.Α. υποβλητέα σε άλλο κράτος μέλος, στο πλαίσιο ειδικών καθεστώτων αντίστοιχων των άρθρων 47β, 47γ και 47δ του Κώδικα Φ.Π.Α., εφόσον η Ελλάδα είναι κράτος μέλος κατανάλωσης, επιβάλλεται πρόστιμο στον υποκείμενο ή στον μεσάζοντα που ενεργεί για λογαριασμό του σε περίπτωση μη υποβολής ή εκπρόθεσμης υποβολής ενιαίας δήλωσης Φ.Π.Α., εκτός αν πρόκειται για μηδενική δήλωση. Με απόφαση του Διοικητή καθορίζεται η διαδικασία επιβολής του ανωτέρω προστίμου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.

2. Τα πρόστιμα για τις παραβάσεις των παρ. 1 και 1Α καθορίζονται ως εξής:

α) εκατό (100) ευρώ σε περίπτωση μη υποβολής ή εκπρόθεσμης υποβολής σχετικά με την περ. α) της παρ. 1 και, στις φορολογίες κεφαλαίου, για κάθε παράβαση των περ. α), β), γ), δ), στ) και ιγ) της παρ. 1,

β) εκατό (100) ευρώ για κάθε παράβαση των περ. β), γ) και δ) της παρ. 1, αν ο φορολογούμενος δεν είναι υπόχρεος τήρησης λογιστικών αρχείων (βιβλίων),

γ) διακόσια πενήντα (250) ευρώ, για κάθε παράβαση των περ. β), γ), δ) και στ) της παρ. 1, αν ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος απλογραφικού λογιστικού συστήματος,

δ) πεντακόσια (500) ευρώ για κάθε παράβαση των περ. β), γ), δ) και στ) της παρ. 1, αν ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος διπλογραφικού λογιστικού συστήματος,

ε) δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ, στις περ. ε), ζ), η) και ιδ) της παρ. 1,

στ) πεντακόσια (500) ευρώ, ανά φορολογικό έλεγχο, για παραβάσεις των περ. ια) και ιβ) της παρ. 1,

ζ) [Έχει καταργηθεί],

η) πεντακόσια (500) ευρώ, ανά φορολογικό έλεγχο, αν ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος τήρησης απλογραφικού λογιστικού συστήματος, και χίλια (1.000) ευρώ, ανά φορολογικό έλεγχο, αν ο φορολογούμενος είναι υπόχρεος τήρησης διπλογραφικού λογιστικού συστήματος στις περ. ιε) και ιστ) της παρ. 1,

θ) ίσο με το διπλάσιο της καταβληθείσας με μετρητά αξίας των στοιχείων λιανικής πώλησης που εκδίδονται

για τη συναλλαγή, για κάθε παράβαση της περ. ιζ) της παρ. 1,

ι) σε περίπτωση μη υποβολής, εκπρόθεσμης υποβολής ή υποβολής ανακριβούς δήλωσης στοιχείων ακινήτων (Ε9) επιβάλλεται πρόστιμο γι' αυτήν με την πράξη προσδιορισμού του φόρου, η οποία εκδίδεται βάσει της ως άνω δήλωσης. Σε περίπτωση υποβολής δηλώσεων στοιχείων ακινήτων για περισσότερα του ενός (1) έτη, επιβάλλεται ένα μόνο πρόστιμο, εφόσον στις δηλώσεις αυτές επαναλαμβάνονται οι ίδιες μεταβολές. Με απόφαση του Διοικητή καθορίζεται η διαδικασία επιβολής του ανωτέρω προστίμου, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των δύο πρώτων εδαφίων της παρούσας περίπτωσης. Δεν επιβάλλεται πρόστιμο στις δηλώσεις Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων - πράξεις προσδιορισμού φόρου, οι οποίες συντίθενται μηχανογραφικά από τη Φορολογική Διοίκηση.

ια) πεντακόσια (500) ευρώ για κάθε παράβαση της περ. ιη) της παρ. 1,

ιβ) εκατό (100) ευρώ, για κάθε παράβαση της παρ. 1Α.

Δεν επιβάλλονται τα πρόστιμα του παρόντος άρθρου, σε περίπτωση υποβολής εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης Φ.Π.Α. ή δήλωσης παρακρατούμενου φόρου, εφόσον η σχετική αρχική δήλωση έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα.

Τα πρόστιμα του παρόντος δεν επιβάλλονται, σε περίπτωση υποβολής:

α) εκπρόθεσμης αρχικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, από την οποία το ποσό φόρου που προκύπτει προς καταβολή είναι έως εκατό (100) ευρώ,

β) εκπρόθεσμης τροποποιητικής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικού προσώπου ή νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, από την οποία το επιπλέον ποσό φόρου που προκύπτει προς καταβολή, σε σχέση με την αρχική δήλωση, είναι έως εκατό (100) ευρώ.»

Άρθρο 7

Πρόστιμα για παραβάσεις έκδοσης στοιχείων λιανικής πώλησης από Φορολογικό Ηλεκτρονικό Μηχανισμό - Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 54ΣΤ Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στο τρίτο εδάφιο της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 54ΣΤ του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), περί προστίμων για παραβάσεις που σχετίζονται με την έκδοση στοιχείων λιανικής πώλησης από φορολογικό ηλεκτρονικό μηχανισμό, διορθώνεται η παραπομπή για την επιβολή προστίμου, και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Για παραβάσεις έκδοσης στοιχείων λιανικής πώλησης από Φ.Η.Μ., ο οποίος δεν λειτουργεί με εγκεκριμένες προδιαγραφές, επιβάλλεται αναλόγως το ποσό του προστίμου που προβλέπεται στα εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 54Ε. Το πρόστιμο της παρούσας περίπτωσης δεν επιβάλλεται, εφόσον δεν επηρεάζονται η αυθεντικότητα της προέλευσης και η ακεραιότητα του περιεχομένου των στοιχείων, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 4308/2014 (Α' 251). Στην περίπτωση

ση αυτή επιβάλλεται το πρόστιμο της περ. στ) της παρ. 2 του άρθρου 54 και σε περίπτωση διαπίστωσης, στο πλαίσιο ελέγχου εκ νέου διάπραξης της ίδιας παράβασης, εντός πενταετίας από την έκδοση της αρχικής πράξης, εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 54.».

Άρθρο 8
Κυρώσεις για παράβαση της υποχρέωσης προς ηλεκτρονική διαβίβαση δεδομένων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων - Προσθήκη άρθρου 54ΙΓ στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), μετά το άρθρο 54ΙΒ, προστίθεται άρθρο 54ΙΓ ως εξής:

«Άρθρο 54ΙΓ
Κυρώσεις για παράβαση της υποχρέωσης προς ηλεκτρονική διαβίβαση δεδομένων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων

1. Σε οντότητα που παραβιάζει την υποχρέωση της παρ. 1 του άρθρου 15Α παραλείποντας να διαβιβάσει ή διαβιβάζοντας εκπρόθεσμα τα δεδομένα των εκδιδόμενων λογιστικών αρχείων στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) επιβάλλονται οι εξής κυρώσεις:

α) Αν, ως εκδότης, δεν διαβιβάσει συνόψεις εκδοθέντων παραστατικών εσόδων τιμολόγησης, εξόδων αυτοτιμολόγησης, τίτλων κτήσης και λογιστικών στοιχείων που εκδίδονται κατ' εφαρμογή ειδικών φορολογικών διατάξεων, πρόστιμο ίσο με το δέκα τοις εκατό (10%) της καθαρής αξίας κάθε μη διαβιβασθέντος στοιχείου, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα διακόσια πενήντα ευρώ (250 €) σε ημερήσια βάση,

β) αν δεν διαβιβάσει δεδομένα που αφορούν εγγραφές μισθοδοσίας, αποσβέσεων και λοιπές εγγραφές τακτοποίησης εσόδων και εξόδων για σκοπούς προσδιορισμού του λογιστικού και φορολογικού αποτελέσματος ή δεν διαβιβάσει, ως εκδότης τιμολόγησης ή ως λήπτης αυτοτιμολόγησης, χαρακτηρισμούς δεδομένων εσόδων, με αποτέλεσμα οι χαρακτηρισμοί αυτοί να μην περιληφθούν στην οικεία δήλωση φορολογίας εισοδήματος, πρόστιμο διακοσίων πενήντα ευρώ (250 €) ανά φορολογικό έτος για κάθε παράβαση, εφόσον πρόκειται για υπόχρεο τήρησης απλογραφικού λογιστικού συστήματος, και πρόστιμο πεντακοσίων ευρώ (500 €) ανά φορολογικό έτος για κάθε παράβαση, εφόσον πρόκειται για υπόχρεο τήρησης διπλογραφικού λογιστικού συστήματος,

γ) αν διαβιβάσει ως εκδότης σύνοψη εκδοθέντος παραστατικού, μετά από διαβίβαση παράλειψης ή απόκλισης από τον λήπτη, εφόσον η αρχική διαβιβασθείσα αξία είναι μικρότερη της πραγματικής, πρόστιμο ίσο με το πέντε τοις εκατό (5%) της καθαρής αξίας κάθε μη διαβιβασθέντος στοιχείου,

δ) αν δεν διαβιβάσει ψηφιακά παραστατικά διακίνησης, πρόστιμο εκατό ευρώ (100 €) για κάθε παράβαση μη διαβίβασης, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πεντακόσια ευρώ (500 €) σε ημερήσια βάση και τις είκοσι χιλιάδες ευρώ (20.000 €) ανά φορολογικό έτος και

ε) αν δεν διαβιβάσει λοιπά παραστατικά είσπραξης, επιστροφής ή παραγγελίας, πρόστιμο εκατό ευρώ (100 €) για κάθε παράβαση μη διαβίβασης.

Δεν επιβάλλεται πρόστιμο αν το παραστατικό εσόδου με το οποίο τα λοιπά παραστατικά είσπραξης συσχετίζονται έχει εκδοθεί προ κάθε φορολογικού ελέγχου.

Σε περίπτωση παραβάσεων εκπρόθεσμης διαβίβασης των περ. α), β) και δ) επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) του αντίστοιχου προστίμου που προβλέπεται σε περίπτωση μη διαβίβασης.

2. Αν διαπραχθεί η ίδια παράβαση εντός πέντε (5) ετών από την κοινοποίηση πράξης επιβολής προστίμου της παρ. 1, τα πρόστιμα της παρ. 1 διπλασιάζονται και για κάθε νέα ίδια παράβαση εντός της πενταετίας τετραπλασιάζονται, χωρίς να υπερβαίνουν τα ανώτατα όρια των περ. α), β) και δ) της παρ. 1 ανά φορολογικό έτος. Η Α.Α.Δ.Ε. δύναται να δημοσιοποιεί τα στοιχεία των οντοτήτων που, κατά την έννοια του πρώτου εδαφίου, υποτροπιάζουν ως προς την παράβαση της περ. α) της παρ. 1.

3. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών μετά από εισήγηση του Διοικητή ορίζονται η έναρξη εφαρμογής και οι οντότητες, στις οποίες εφαρμόζονται οι παρ. 1 και 2.

4. Με απόφαση του Διοικητή καθορίζονται η διαδικασία και οι λεπτομέρειες εφαρμογής των κυρώσεων της παρ. 1, οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων των υπότροπων οντοτήτων της παρ. 2, ο τρόπος, ο χρόνος και το μέσο δημοσιοποίησης, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 9
Πρόστιμα στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για παραβίαση των υποχρεώσεων του άρθρου 15Δ - Προσθήκη άρθρου 54ΙΔ στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (άρθρο 2 Οδηγίας 2020/284)

Στον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) προστίθεται άρθρο 54ΙΔ ως εξής:

«Άρθρο 54ΙΔ
Πρόστιμα στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών για παραβίαση των υποχρεώσεων του άρθρου 15Δ

1. Στους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών που παραβιάζουν το άρθρο 15Δ επιβάλλεται πρόστιμο αν:

α) υποβάλλουν εκπρόθεσμα τα αρχεία της παρ. 2 του άρθρου 15Δ,

β) δεν υποβάλλουν τα αρχεία της παρ. 2 του άρθρου 15Δ,

γ) υποβάλλουν ελλιπή ή ανακριβή αρχεία της παρ. 2 του άρθρου 15Δ,

δ) δεν ανταποκριθούν σε αίτημα της Φορολογικής Διοίκησης για παροχή πληροφοριών ή για συμπλήρωση ή διόρθωση πληροφοριών ή στοιχείων του άρθρου 15Δ, εντός της τεθείσας προθεσμίας,

ε) δεν συνεργαστούν κατά τη διάρκεια ελέγχου για τη συμμόρφωση με τους κανόνες υποβολής των στοιχείων,

στ) δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις παρόχων υπηρεσιών πληρωμών, σχετικά με δικαιούχους και πληρωμές, σύμφωνα με τις παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 15Δ.

2. Τα πρόστιμα για τις παραβάσεις της παρ. 1 καθορίζονται ως εξής:

- α) εκατό (100) ευρώ, για κάθε παράβαση της περ. α), ανά δικαιούχο,
- β) τριακόσια (300) ευρώ, για κάθε παράβαση των περ. β) και γ), ανά δικαιούχο,
- γ) χίλια (1.000) ευρώ, για κάθε παράβαση της περ. δ), ανά δικαιούχο,
- δ) δύο χιλιάδες πεντακόσια (2.500) ευρώ, για κάθε παράβαση της περ. ε),
- ε) πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ, για κάθε παράβαση της περ. στ).

Το συνολικό ύψος των πράξεων επιβολής προστίμου ανά έλεγχο συμμόρφωσης για παραβίαση των υποχρεώσεων του άρθρου 15Δ δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ.

Για τις παραβάσεις της περ. α) της παρ. 1 το συνολικό ύψος των πράξεων επιβολής προστίμου, ανά έτος αναφοράς, δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των δέκα χιλιάδων (10.000) ευρώ.

3. Αν οι πάροχοι υπηρεσιών πληρωμών διαπράξουν την ίδια παράβαση, μέσα σε μια πενταετία από τη διαπίστωση της αρχικής παράβασης, τα πρόστιμα της παρ. 2 επιβάλλονται στο διπλάσιο. Σε περίπτωση νέας διάπραξης της ίδιας παράβασης για τρίτη ή περισσότερες φορές, επιβάλλεται το τετραπλάσιο του αρχικού προστίμου, ανεξαρτήτως του χρόνου τέλεσής της, με την επιφύλαξη του δευτέρου και τρίτου εδαφίου της παρ. 2.»

Άρθρο 10

Καταστροφή των αχρησιμοποίητων αποθεμάτων εντύπων παραβόλων που αντικαταστάθηκαν με ηλεκτρονικό παράβολο - Προσθήκη παρ. 4 στο άρθρο 29 του ν. 3943/2011

Στο άρθρο 29 του ν. 3943/2011 (Α' 66), περί κάρτας αποδείξεων και ηλεκτρονικής φορολογικής ενημερότητας, προστίθεται παρ. 4 ως εξής:

«4. Τα αχρησιμοποίητα αποθέματα εντύπων παραβόλων του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 που αντικαταστάθηκαν με ηλεκτρονικό παράβολο δύνανται να καταστρέφονται περιοδικά μετά από εισήγηση Επιτροπής, η οποία συγκροτείται προς τον σκοπό αυτόν με απόφαση του Προϊσταμένου της υπηρεσιακής μονάδας, όπου τηρούνται τα έντυπα παράβολα. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται ο τρόπος, ο χρόνος, η διαδικασία και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την καταστροφή των εντύπων παραβόλων.»

Άρθρο 11

Εφαρμογή κινήτρων για ηλεκτρονική τιμολόγηση - Μεταβατική διάταξη - Προσθήκη παρ. 84Α στο άρθρο 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στο άρθρο 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 84Α ως εξής:

«84Α. Τα κίνητρα των παρ. 2 και 3 του άρθρου 71ΣΤ, παρέχονται στις οντότητες, οι οποίες επιλέγουν την ηλε-

κτρονική τιμολόγηση μέσω παρόχου ηλεκτρονικής έκδοσης στοιχείων για τα φορολογικά έτη που αρχίζουν από την 1η Ιανουαρίου 2020 και μετά, και χορηγούνται από το πρώτο έτος, στο οποίο εφαρμόζεται η ηλεκτρονική τιμολόγηση, μέχρι και το φορολογικό έτος 2024.

Ειδικά για τα φορολογικά έτη 2023 και 2024, οι σχετικές επιλογές της παρ. 6 του άρθρου 71ΣΤ μπορούν να δηλωθούν και η ένταξη να έχει ολοκληρωθεί έως και την 31η Δεκεμβρίου 2023 και την 31η Δεκεμβρίου 2024 αντίστοιχα. Κατά τα λοιπά ισχύει το άρθρο 71ΣΤ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΝ ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΤΟΥΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ

Άρθρο 12

Μείωση τέλους επιτηδεύματος - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 31 ν. 3986/2011

Στην παρ. 1 του άρθρου 31 του ν. 3986/2011 (Α' 152), περί επιβολής τέλους επιτηδεύματος σε επιτηδευματίες και ασκούντες ελευθέριο επάγγελμα, οι περ. γ) και δ) τροποποιούνται, ώστε το τέλος επιτηδεύματος να μειωθεί κατά πενήντα τοις εκατό (50%) για τους επιτηδευματίες και τους ασκούντες ελευθέριο επάγγελμα και τα υποκαταστήματα που αυτοί συστήνουν, η περ. ε), περί Κοινωνικών Συνεταιριστικών Επιχειρήσεων και το προτελευταίο εδάφιο καταργούνται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι επιτηδευματίες και οι ασκούντες ελευθέριο επάγγελμα, εφόσον τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., υποχρεούνται σε καταβολή ετήσιου τέλους επιτηδεύματος, το οποίο ορίζεται ως εξής:

α) Για νομικά πρόσωπα που ασκούν εμπορική επιχείρηση και έχουν την έδρα τους σε τουριστικούς τόπους και σε πόλεις ή χωριά με πληθυσμό έως διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, σε οκτακόσια (800) ευρώ ετησίως.

β) Για νομικά πρόσωπα που ασκούν εμπορική επιχείρηση και έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από διακόσιες χιλιάδες (200.000) κατοίκους, σε χίλια (1.000) ευρώ ετησίως.

γ) Για τους επιτηδευματίες και ασκούντες ελευθέριο επάγγελμα σε τριακόσια είκοσι πέντε ευρώ (325 €) ετησίως.

δ) Για κάθε υποκατάστημα σε τριακόσια ευρώ (300 €) ετησίως, αν συστήνεται από επιτηδευματία και ασκούντα ελευθέριο επάγγελμα, και εξακόσια ευρώ (600 €) ετησίως, αν συστήνεται από νομικό πρόσωπο που ασκεί εμπορική επιχείρηση.

Ως υποκατάστημα, για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου, νοείται κάθε επαγγελματική εγκατάσταση του επιτηδευματία στην ημεδαπή, εκτός της έδρας της επιχείρησης, στην οποία ενεργείται παραγωγική ή συναλλακτική δραστηριότητα. Δεν λογίζονται ως υποκαταστήματα, για την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος, οι προσωρινοί εκθεσιακοί χώροι και οι πρόσκαιρες επαγγελματικές εγκαταστάσεις, που λειτουργ-

γούν για χρονικό διάστημα μέχρι τριάντα (30) ημέρες, οι επαγγελματικές εγκαταστάσεις που στεγάζονται σε διαφορετικούς ορόφους, συνεχόμενους ή μη, του ίδιου κτιριακού συγκροτήματος, οι εγκαταστάσεις τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών κτισμάτων, σύμφωνα με το π.δ. 33/1979 (Α' 10), που λειτουργούν σε ξεχωριστά κτίρια, αλλά με ενιαία άδεια λειτουργίας, η οποία εντάσσεται ως ενιαία εγκατάσταση στην ίδια τουριστική μονάδα, καθώς και οι αγροτικές εκμεταλλεύσεις της περίπτωσης δ) της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 (Α' 151), όπως ισχύει.

Ειδικά για τις Αστικές μη Κερδοσκοπικές Εταιρίες της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του Κ.Φ.Ε., καθώς και για τα φυσικά πρόσωπα που το εισόδημα τους προέρχεται από ατομική επιχείρηση παροχής υπηρεσιών ή ελευθέριο επάγγελμα και έχουν έγγραφη σύμβαση με μέχρι τρία (3) φυσικά ή/και νομικά πρόσωπα, ή το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των ακαθάριστων εσόδων τους προέρχεται από ένα (1) φυσικό ή/και νομικό πρόσωπο, τα ποσά του τέλους επιτηδεύματος, εξακολουθούν να ισχύουν όπως επιβλήθηκαν κατά το οικονομικό έτος 2012.

Από το οικονομικό έτος 2013 και εφεξής, εξαιρούνται από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος τα πρόσωπα που ασκούν ατομική εμπορική επιχείρηση ή ελευθέριο επάγγελμα και παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του ογδόντα τοις εκατό (80%).».

Άρθρο 13

Μεταφορά ζημιών από την επιχειρηματική δραστηριότητα - Προσθήκη παρ. 6 στο άρθρο 27 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στο άρθρο 27 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί μεταφοράς ζημιών, προστίθεται παρ. 6, ως εξής:

«6. Ο προσδιορισμός του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος κατ' εφαρμογή των άρθρων 28Α έως 28Δ δεν επηρεάζει την εφαρμογή της παρ. 1 και η πραγματοποιηθείσα ζημία δύναται να μεταφέρεται προς συμψηφισμό με λογιστικό ποσό των δηλωθέντων επιχειρηματικών κερδών.».

Άρθρο 14

Χρήση έμμεσων τεχνικών για τον προσδιορισμό εισοδήματος - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 28 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στην παρ. 1 του άρθρου 28 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί εισοδημάτων που προκύπτουν από επιχειρηματική δραστηριότητα: α) στο εισαγωγικό εδάφιο προβλέπεται ότι η απαρίθμηση είναι ενδεικτική, β) στην περ. β) επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, γ) η περ. γ) τροποποιείται, ώστε ο προσδιορισμός του εισοδήματος με τη χρήση έμμεσων μεθόδων ελέγχου να επέρχεται αν τα φορολογικά στοιχεία δεν προσκομισθούν στη Φορολογική Διοίκηση μετά από δύο σχετικές προσκλήσεις, αντί για μια και να τεθεί σχετική προθεσμία, δ) προστίθενται περ. δ) έως στ), και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το εισόδημα των φυσικών και νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων που ασκούν ή προκύπτει ότι ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα μπορεί να προσδιορίζεται με βάση κάθε διαθέσιμο στοιχείο ή με έμμεσες μεθόδους ελέγχου κατά τις ειδικότερες προβλέψεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ., ν. 4987/2022, Α' 206) ιδίως στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν τα λογιστικά αρχεία δεν τηρούνται ή οι οικονομικές καταστάσεις δεν συντάσσονται σύμφωνα με τον νόμο για τα λογιστικά πρότυπα, ή

β) όταν τα φορολογικά στοιχεία ή τα λοιπά προβλεπόμενα σχετικά δικαιολογητικά δεν συντάσσονται σύμφωνα με τον Κ.Φ.Δ., ή

γ) όταν τα λογιστικά αρχεία ή φορολογικά στοιχεία δεν προσκομίζονται στη Φορολογική Διοίκηση εντός της προθεσμίας της παρ. 2 του άρθρου 14 του Κ.Φ.Δ. μετά από δύο σχετικές προσκλήσεις, ή

δ) όταν υπάρχει σημαντική αναντιστοιχία μεταξύ των δηλούμενων οικονομικών μεγεθών, ιδίως των αγορών, των πωλήσεων και των αποθεμάτων, ή

ε) όταν δεν επαληθεύεται ο συντελεστής μικτού κέρδους που προκύπτει από τα δηλούμενα αποτελέσματα με αυτόν που προκύπτει βάσει των παραστατικών αγορών και πωλήσεων ή υπάρχει αδικαιολόγητη μεταβολή αυτού μεταξύ διαδοχικών ετών, ή

στ) όταν δηλώνεται ζημία σε τρία (3) τουλάχιστον συνεχόμενα φορολογικά έτη και δεν προκύπτει ο τρόπος χρηματοδότησης της επιχείρησης, με τον οποίο καλύπτονται οι υποχρεώσεις της.».

Άρθρο 15

Ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας - Προσθήκη άρθρου 28Α στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) προστίθεται άρθρο 28Α ως εξής:

«Άρθρο 28Α

Ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από την άσκηση ατομικής επιχειρηματικής δραστηριότητας

1. Για τους ασκούντες ατομική επιχείρηση της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 (Α' 251) το ετήσιο ελάχιστο εισόδημα από την άσκηση της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας τεκμαίρεται ότι δεν υπολείπεται του ποσού που προσδιορίζεται σύμφωνα με το παρόν.

2. Ως ελάχιστο ετήσιο εισόδημα από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας τεκμαίρεται ποσό μέχρι πενήντα χιλιάδες ευρώ (50.000 €) που προκύπτει από το άθροισμα των παρακάτω:

α) ποσού μέχρι τις τριάντα χιλιάδες ευρώ (30.000 €) που αντιστοιχεί στο μεγαλύτερο εκ των εξής:

αα) του ετήσιου ποσού του μικτού κατώτατου μισθού των άρθρων 134 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222) και 103 του παρόντος, όπως ισχύει κατά την τελευταία ημέρα του αντίστοιχου φορολογικού έτους, προσαυξανόμενου κατά δέκα τοις εκατό

(10%) για τα τρία (3) έτη που έπονται της δεύτερης τριετίας από τη δήλωση έναρξης επαγγελματικής δραστηριότητας, επιπλέον δέκα τοις εκατό (10%), επί του ποσού της τρίτης τριετίας για τα τρία (3) έτη που έπονται της δεύτερης τριετίας και επιπλέον δέκα τοις εκατό (10%), επί του ποσού της τέταρτης τριετίας για τα επόμενα έτη ή αβ) του ποσού που αντιστοιχεί στις μικτές αποδοχές του υψηλότερα αμειβόμενου υπαλλήλου που απασχολείται από τον υπόχρεο της παρ. 1, πλέον

β) ποσού, έως δεκαπέντε χιλιάδες ευρώ (15.000 €), που ισούται με το δέκα τοις εκατό (10%) του ετήσιου κόστους που καταβάλλει ο υπόχρεος της παρ. 1 για τη μισθοδοσία του προσωπικού που απασχολεί, πλέον

γ) ποσού που ανέρχεται στο πέντε τοις εκατό (5%) επί του ποσού, κατά το οποίο ο κύκλος εργασιών του υπόχρεου υπερβαίνει τον μέσο ετήσιο κύκλο εργασιών του Κωδικού Αριθμού Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) της περ. ιστ) της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 4919/2022 (Α' 71), όπως ορίζεται με την απόφαση που εκδίδεται με βάση την παρ. 4 του άρθρου 57 του ν. 4919/2022, στον οποίο ο υπόχρεος πραγματοποιεί τα υψηλότερα έσοδα.

Η προσαύξηση της περ. γ) δεν εφαρμόζεται στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) όταν ο μέσος όρος του ετήσιου κύκλου εργασιών του αντίστοιχου Κ.Α.Δ. δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ ή

β) όταν το πλήθος των επιτηδευματιών που υπάγονται στον συγκεκριμένο Κ.Α.Δ. δεν υπερβαίνει τους τριάντα (30).

Για την εφαρμογή της περ. γ) λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος του ετήσιου κύκλου εργασιών του αντίστοιχου Κ.Α.Δ. δεύτερου βαθμού του προηγούμενου φορολογικού έτους, που αφορά στους υπόχρεους της παρ. 1, όπως αυτός αναρτάται στον ιστότοπο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), εντός ενός μηνός από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος του άρθρου 67 εκάστου έτους. Για τον προσδιορισμό του μέσου όρου του προηγούμενου εδαφίου δεν λαμβάνονται υπόψη οι επιτηδευματίες με μηδενικό κύκλο εργασιών.

Ειδικά ως προς τους υπόχρεους με Κ.Α.Δ. «εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01)», «εκμετάλλευση περιπτέρου (47.19.10.02)» και «λιανικό εμπόριο προϊόντων καπνού σε εξειδικευμένα καταστήματα (47.26)», για τον προσδιορισμό του ετήσιου κύκλου εργασιών του υπόχρεου και τον προσδιορισμό του μέσου όρου του ετήσιου κύκλου εργασιών του Κ.Α.Δ. δεν λαμβάνονται υπόψη οι πωλήσεις των καπνοβιομηχανικών προϊόντων της περ. α) της παρ. 4 του άρθρου 30 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α' 248). Για τους υπόχρεους με Κ.Α.Δ. «εκμετάλλευση καταστήματος ψιλικών ειδών γενικά (47.19.10.01)» και «εκμετάλλευση περιπτέρου (47.19.10.02)» ως μέσος όρος της περ. γ) λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος ετήσιου κύκλου εργασιών του συνόλου των επιτηδευματιών με τους δύο αυτούς Κ.Α.Δ., χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι επιτηδευματίες με μηδενικό κύκλο εργασιών. Για την εύρεση του μέσου όρου ετήσιου κύκλου εργασιών των επιτηδευματιών με τους λοιπούς τεταρτοβάθμιους κω-

δικούς υπό τον Κ.Α.Δ. 47.19, πλην των Κ.Α.Δ. 47.19.10.01 και 47.19.10.02, δεν λαμβάνονται υπόψη οι επιτηδευματίες με Κ.Α.Δ. 47.19.10.01 και 47.19.10.02.

3. Το ελάχιστο ετήσιο εισόδημα που προσδιορίζεται με βάση το τεκμήριο της παρ. 2, μπορεί να αμφισβητηθεί από τον υπόχρεο για αντικειμενικούς λόγους, εφόσον συντρέχει ιδίως κάποια από τις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) στρατιωτική θητεία,

β) φυλάκιση,

γ) νοσηλεία σε νοσοκομείο ή κλινική,

δ) αδυναμία άσκησης δραστηριότητας λόγω εγκυμοσύνης ή κατά τους δώδεκα (12) μήνες μετά τον τοκετό ή την υιοθεσία ή αναδοχή τέκνου,

ε) εκτεταμένες φυσικές καταστροφές που κατέστησαν αδύνατη, συνολικά ή μερικά, την άσκηση της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής τους δραστηριότητας,

στ) ανάκληση της άδειας λειτουργίας της ατομικής τους επιχείρησης ή της άδειας άσκησης επαγγέλματός τους,

ζ) απαγόρευση λειτουργίας του καταστήματος ή άλλου χώρου άσκησης της επαγγελματικής ή επιχειρηματικής τους δραστηριότητας σε εφαρμογή απόφασης δημόσιας αρχής για λόγους προστασίας της δημόσιας υγείας ή άλλου λόγου που υπαγορεύει το δημόσιο συμφέρον,

η) άλλοι λόγοι ανωτέρας βίας που εμποδίζουν την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Για την εφαρμογή της παρούσας, ο φορολογούμενος προσκομίζει τα αναγκαία δικαιολογητικά για την απόδειξη των ισχυρισμών του στη Φορολογική Διοίκηση. Η Φορολογική Διοίκηση ελέγχει την αλήθεια των ισχυρισμών και την ακρίβεια των αποδεικτικών στοιχείων του υπόχρεου και υποχρεούται να μειώσει ανάλογα το ελάχιστο ετήσιο εισόδημα.

4. Αν ο υπόχρεος αμφισβητεί το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του παρόντος για λόγους πέρα από τη συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 3, ζητεί τη διενέργεια ελέγχου του άρθρου 23 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ., ν. 4987/2022 Α' 206) για να αποδειχθεί η ακρίβεια της δήλωσής του για εισόδημα μικρότερο του τεκμαρτού.

5. Για την εφαρμογή των διατάξεων που θέτουν προϋποθέσεις για τη λήψη προνοιακών και κοινωνικών επιδομάτων, καθώς και της περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 15, το εισόδημα που λαμβάνεται υπόψη δεν μπορεί να υπολείπεται του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος που προσδιορίζεται με το παρόν και τα άρθρα 28B έως 28Δ.

6. Το τεκμήριο του παρόντος δεν εφαρμόζεται:

α) στα κέρδη από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα,

β) σε όσους αμείβονται σύμφωνα με την περ. στ) της παρ. 2 του άρθρου 12, εφόσον συμβάλλονται με έως και τρία (3) φυσικά ή νομικά πρόσωπα, και σε ασφαλιστικούς διαμεσολαβητές που συμβάλλονται με έως και δύο (2) ασφαλιστικές επιχειρήσεις και δηλώνουν ως επαγγελματική έδρα την κατοικία τους,

γ) σε πρόσωπα που παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του ογδόντα τοις εκατό (80%), και

δ) σε καφενεία που βρίσκονται σε οικισμούς της χώρας με πληθυσμό μικρότερο των πεντακοσίων (500) κατοίκων.

7. Όταν οι επαγγελματικές δραστηριότητες του υπόχρεου περιορίζονται χρονικά από νομοθετικές και κανονιστικές ρυθμίσεις που περιορίζουν την άσκηση της δραστηριότητας εντός του φορολογικού έτους, το τεκμήριο ισχύει αναλογικά για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι δραστηριότητες αυτές επιτρέπονται.

8. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., καθορίζονται η διαδικασία, ο χρόνος διενέργειας του ελέγχου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παρ. 3 και 4.»

Άρθρο 16

Εισοδήματα που μειώνουν το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας - Προσθήκη άρθρου 28B στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) προστίθεται άρθρο 28B ως εξής:

«Άρθρο 28B

Εισοδήματα που μειώνουν το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας

Για τους υπόχρεους της παρ. 1 του άρθρου 28Α που αποκτούν εισόδημα από μισθωτή εργασία ή σύνταξη του άρθρου 12 ή από αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα της παρ. 1 του άρθρου 21, το ποσό της παρ. 2 του άρθρου 28Α μειώνεται κατά ποσό που αντιστοιχεί στο εισόδημα που αποκτούν από τη μισθωτή εργασία, τη σύνταξη ή την αγροτική δραστηριότητα».

Άρθρο 17

Άλλες μειώσεις του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και ειδικές ρυθμίσεις - Προσθήκη άρθρου 28Γ στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) προστίθεται άρθρο 28Γ ως εξής:

«Άρθρο 28Γ

Λοιπές μειώσεις του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας και ειδικές ρυθμίσεις

1. Τα άρθρα 28Α και 28B δεν εφαρμόζονται για τα τρία (3) πρώτα έτη από την πρώτη έναρξη της άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας των υπόχρεων της παρ. 1 του άρθρου 28Α. Για το τέταρτο έτος από την πρώτη έναρξη της άσκησης της επαγγελματικής τους δραστηριότητας, το ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος της παρ. 2 του άρθρου 28Α μειώνεται κατά δύο τρίτα (2/3). Για το πέμπτο έτος από την πρώτη έναρξη της άσκησης της επαγγελματικής δραστηριότητας το τεκμαιρόμενο ποσό της παρ. 2 του άρθρου 28Α μειώνεται κατά ένα τρίτο (1/3).

2. Το ποσό του άρθρου 28Α μειώνεται κατά το ήμισυ (1/2) για υποχρέους που είναι πολύτεκνοι, για υπόχρε-

ους που παρουσιάζουν αναπηρία ίση ή μεγαλύτερη του εξήντα επτά τοις εκατό (67%), για γονείς μονογονεϊκής οικογένειας με ανήλικα τέκνα και για γονείς με τέκνα με ποσοστό νοητικής ή σωματικής αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%), εφόσον είναι άγαμα, διαζευγμένα ή σε χηρεία που θεωρούνται εξαρτώμενα, κατά την περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 11 και οι εκμεταλλευτές Επιβατηγών Δημόσιας Χρήσης οχημάτων (ΤΑΞΙ) με ποσοστό ιδιοκτησίας επί του οχήματος που δεν υπερβαίνει το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%).

3. Το ποσό της παρ. 2 του άρθρου 28Α μειώνεται κατά το ήμισυ (1/2) για υπόχρεους της παρ. 1 που ασκούν τη δραστηριότητά τους και έχουν την κύρια κατοικία τους σε οικισμούς με πληθυσμό μικρότερο των πεντακοσίων (500) κατοίκων ή σε νησιά με πληθυσμό μικρότερο των τριών χιλιάδων εκατό (3.100) κατοίκων».

Άρθρο 18

Διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας - Προσθήκη άρθρου 28Δ στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) προστίθεται άρθρο 28Δ ως εξής:

«Άρθρο 28Δ

Διακοπή της επαγγελματικής δραστηριότητας

Το χρονικό διάστημα κατά το οποίο οι υπόχρεοι της παρ. 1 του άρθρου 28Α προέβησαν σε διακοπή της επαγγελματικής τους δραστηριότητας δεν προσμετράται για τον υπολογισμό της προσαύξησης της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 28Α και για τα χρονικά διαστήματα της παρ. 1 του άρθρου 28Γ.»

Άρθρο 19

Φορολόγηση επί του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος για φυσικά πρόσωπα που έπαυσαν την ατομική επιχειρηματική δραστηριότητά τους και έχουν συστήσει μονοπρόσωπη εταιρεία - Προσθήκη άρθρου 28Ε στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) προστίθεται άρθρο 28Ε ως εξής:

«Άρθρο 28Ε

Φορολόγηση επί του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος για φυσικά πρόσωπα που διέκοψαν την ατομική επιχειρηματική δραστηριότητά τους και έχουν συστήσει μονοπρόσωπη εταιρεία

1. Μετά από τη διενέργεια ελέγχου σύμφωνα με το άρθρο 23 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ. - ν. 4987/2022, Α' 206) δύναται να επιβληθεί φόρος εισοδήματος από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας σε φυσικό πρόσωπο που έχει ασκήσει ατομική επιχείρηση της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4308/2014 (Α' 251), και, μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει διακόψει την επιχειρηματική του δραστηριότητα και συμμετέχει ως μοναδικός μέτοχος ή εταίρος σε μονοπρόσωπη εταιρεία που ασκεί την ίδια επιχειρηματική δραστηριότητα. Ο φόρος της παρούσας αντιστοιχεί στον φόρο που θα επιβαλλόταν στο φυσικό πρόσωπο επί του

ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος από την επιχειρηματική δραστηριότητα, σύμφωνα με τα άρθρα 28Α έως 28Δ, σε συνδυασμό με την παρ. 3 του παρόντος, και δύναται να επιβληθεί, εφόσον από τον έλεγχο διαπιστωθούν τα εξής:

α) το φυσικό πρόσωπο συμμετέχει ως μοναδικός εταίρος ή μέτοχος σε μονοπρόσωπη εταιρεία, η οποία ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα που ταυτίζεται, ως προς τον Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (Κ.Α.Δ.) δεύτερου βαθμού, με την επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκούσε το φυσικό πρόσωπο πριν από τη διακοπή των εργασιών του, και

β) το ποσό του φόρου εισοδήματος που αναλογεί στα κέρδη του νομικού προσώπου, αθροιζόμενο προς τον φόρο που θα επιβαλλόταν στα μερίσματα, αν διανεμόνταν το σύνολο των κερδών, υπολείπεται του ελάχιστου φόρου που θα επιβαλλόταν για το φυσικό πρόσωπο από την εφαρμογή των άρθρων 28Α ως 28Δ, αν εξακολουθούσε να ασκεί υπό τη μορφή ατομικής επιχείρησης την επιχειρηματική δραστηριότητα που ασκούσε στο παρελθόν και η οποία ταυτίζεται με την επιχειρηματική δραστηριότητα της εταιρείας.

2. Για την εφαρμογή της παρ. 1 λαμβάνονται υπόψη οι επιχειρηματικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες που αντιστοιχούν στον Κ.Α.Δ. δεύτερου βαθμού με τα μεγαλύτερα έσοδα, όπως προκύπτουν από τα δηλούμενα στοιχεία του νομικού προσώπου της παρ. 1.

3. Για τον προσδιορισμό του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος που θα είχε το φυσικό πρόσωπο αν ασκούσε την επιχειρηματική δραστηριότητα υπό τη μορφή της ατομικής επιχείρησης σύμφωνα με τα άρθρα 28Α έως 28Δ, ισχύουν τα εξής:

α) για την προσαύξηση του κατώτατου μισθού από τη δεύτερη τριετία δραστηριότητας και εφεξής, της υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 28Α και τις μειώσεις του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος, κατά τα πέντε (5) πρώτα έτη δραστηριότητας, της παρ. 1 του άρθρου 28Γ, λαμβάνονται υπόψη αθροιστικά τα χρονικά διαστήματα κατά τα οποία το φυσικό πρόσωπο κατείχε το σύνολο των εταιρικών μεριδίων ή μετοχών της μονοπρόσωπης εταιρείας και αυτά, κατά τα οποία το φυσικό πρόσωπο ασκούσε την ίδια επιχειρηματική δραστηριότητα, υπό τη μορφή ατομικής επιχείρησης,

β) για την εύρεση του μισθού του υψηλότερα αμειβόμενου υπαλλήλου της υποπερ. αβ) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 28Α, του ετήσιου κόστους μισθοδοσίας της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 28Α και τη σύγκριση του κύκλου εργασιών, σε σχέση με τον μέσο όρο του κύκλου εργασιών στη δραστηριότητα με τον αντίστοιχο Κ.Α.Δ. δεύτερου βαθμού της περ. γ) της παρ. 2) του άρθρου 28Α, λαμβάνονται υπόψη τα δεδομένα του νομικού προσώπου,

γ) η μείωση του ελάχιστου ποσού καθαρού εισοδήματος με βάση το εισόδημα από μισθωτή εργασία, συντάξεις και αγροτική δραστηριότητα του άρθρου 28Β, η απαλλαγή με βάση την αναπηρία της παρ. 2 του άρθρου 28Γ και η μείωση με βάση τον τόπο κατοικίας της παρ. 3 του άρθρου 28Γ, εφαρμόζονται εφόσον συντρέχουν οι

σχετικές προϋποθέσεις στο πρόσωπο του φυσικού προσώπου.

4. Οι παρ. 3 και 4 του άρθρου 28Α εφαρμόζονται αναλογικά, προς τον σκοπό αμφισβήτησης του φόρου που προκύπτει από τις παρ. 1 έως 3.

5. Για τον προσδιορισμό του φόρου της παρ. 1, από τον φόρο που αντιστοιχεί στο ελάχιστο ποσό καθαρού εισοδήματος και προσδιορίζεται σύμφωνα με την παρ. 3, αφαιρείται το ποσό των φόρων της περ. β) της παρ. 1 που αντιστοιχεί στα κέρδη του νομικού προσώπου και στα μερίσματα.

6. Αν για διαφορετικά χρονικά διαστήματα, εντός του ίδιου φορολογικού έτους, το φυσικό πρόσωπο ασκεί την ίδια επιχειρηματική δραστηριότητα, υπό τη μορφή ατομικής επιχείρησης και μέσω μονοπρόσωπης εταιρείας, στην οποία είναι μοναδικός εταίρος ή μέτοχος, το παρόν εφαρμόζεται για το χρονικό διάστημα που η επιχειρηματική δραστηριότητα ασκείται μέσω μονοπρόσωπης εταιρείας.

7. Το παρόν άρθρο ισχύει για εισοδήματα που αποκτώνται μέχρι το φορολογικό έτος 2026.».

Άρθρο 20

Μεταβατική διάταξη για προκαταβολή φόρου σε περίπτωση τεκμαρτού προσδιορισμού εισοδήματος- Προσθήκη παρ. 87 στο άρθρο 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Στο άρθρο 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167) περί μεταβατικών διατάξεων, προστίθεται παρ. 87 ως εξής:

«87. Αν το εισόδημα από την άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας φορολογικού έτους 2023 προσδιορίζεται σύμφωνα με τα άρθρα 28Α έως 28Δ του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), το ποσό προκαταβολής φόρου του άρθρου 69 επί του ποσού, κατά το οποίο το τεκμαρτώς προσδιορισθέν εισόδημα υπερβαίνει το δηλωθέν, μειώνεται για το έτος 2024 κατά το ήμισυ.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΑΘΡΕΜΠΟΡΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Άρθρο 21

Μέτρα δέουσας επιμέλειας για τη διάθεση και τη διακίνηση ενεργειακών προϊόντων

Στον Εθνικό Τελωνειακό Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265) προστίθεται άρθρο 78Α ως εξής:

Άρθρο 78Α

Μέτρα δέουσας επιμέλειας για διάθεση και διακίνηση ενεργειακών προϊόντων

1. Τα νομικά πρόσωπα των άρθρων 5 και 6 του ν. 3054/2002 (Α' 230) που διαθέτουν και διακινούν ενεργειακά προϊόντα των περ. α) έως γ) και στ) έως ιε) της παρ. 1 του άρθρου 73 σε ατομικές επιχειρήσεις ή νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες που εμπορεύονται και διακινούν καύσιμα (Πρατήρια Καυσίμων), εφαρμόζουν μέτρα δέουσας επιμέλειας, σύμφωνα με τους όρους του παρόντος.

2. Τα μέτρα δέουσας επιμέλειας, σε σχέση με τα Πρατήρια Καυσίμων με τα οποία συναλλάσσονται, συνίστανται:

α) στην τήρηση και τακτική επικαιροποίηση των στοιχείων φορολογικού μητρώου των Πρατηρίων Καυσίμων, β) στον περιοδικό έλεγχο ύπαρξης της άδειας λειτουργίας, των πιστοποιητικών των δεξαμενών και αντλιών, καθώς και στην υπεύθυνη δήλωση του εξουσιοδοτημένου συνεργείου και του εγκαταστάτη του ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών - εκροών, όπου αυτό απαιτείται, στα Πρατήρια Καυσίμων. Για τις υφιστάμενες κατά την 31η Δεκεμβρίου 2023 συμβάσεις συνεργασίας ή συναλλαγές, ο έλεγχος δέουσας επιμέλειας ολοκληρώνεται εντός τεσσάρων (4) μηνών από την 31η Δεκεμβρίου 2023,

γ) σε τουλάχιστον έναν κατ' έτος έλεγχο της χημικής σύνθεσης των ενεργειακών προϊόντων της παρ. 1 που διατίθενται και διακινούνται από τα Πρατήρια Καυσίμων,

δ) στην παροχή προς τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) κάθε πληροφορίας σχετικά με ενδεχόμενες παραβάσεις τέλεσης ή επικείμενης τέλεσης λαθρεμπορίας καυσίμων, εγκλήματος φοροδιαφυγής ή νοθείας καυσίμων.

3. Αν από την τήρηση μέτρων δέουσας επιμέλειας διαπιστωθεί ότι Πρατήριο Καυσίμων δεν παρέχει στα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 τα στοιχεία και τις πληροφορίες της παρ. 2 ή δεν έχει εγκαταστήσει και λειτουργεί ολοκληρωμένο σύστημα παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών - εκροών, όπου αυτό απαιτείται, ή κατέχει, διαθέτει ή διακινεί νοθευμένα ενεργειακά προϊόντα ή ενεργειακά προϊόντα λαθρεμπορίας της παρ. 1, τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1, υποχρεούνται σωρευτικά:

α) εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας από τη διαπίστωση των ανωτέρω, να ενημερώσουν την αρμόδια υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε. για τις ανωτέρω διαπιστώσεις,

β) ταυτόχρονα με την ως άνω ενημέρωση να διακόψουν τη διάθεση και διακίνηση ενεργειακών προϊόντων της παρ. 1 προς το συγκεκριμένο Πρατήριο Καυσίμων,

γ) εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ως άνω ενημέρωση, να αποσύρουν όλα τα τυχόν σήματά τους και τις αντλίες τους και, εντός ευλόγου χρόνου, όλο τον υπόλοιπο εξοπλισμό τους από το Πρατήριο Καυσίμων, μέχρι την αποκατάσταση των ανωτέρω και, σε περίπτωση σφράγισης της εγκατάστασης του Πρατηρίου Καυσίμων, μέχρι τη νόμιμη επαναλειτουργία του.

4. Αν από την τήρηση των μέτρων δέουσας επιμέλειας προκύψουν ενδείξεις λαθρεμπορίας, εγκλήματος φοροδιαφυγής ή νοθείας καυσίμων, τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 ενημερώνουν αμελλητί την αρμόδια υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε., παρέχοντας αμέσως, και το αργότερο εντός της επόμενης εργάσιμης ημέρας, κάθε διαθέσιμο στοιχείο, περιλαμβανομένων των πλέον πρόσφατων αποτελεσμάτων ελέγχου της χημικής σύνθεσης των ενεργειακών προϊόντων που διατίθενται από το Πρατήριο Καυσίμων.

5. Αν οι αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. ενημερώσουν τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 για μη εγκατάσταση ή μη πλήρωση των όρων, προϋποθέσεων και προδιαγραφών της εγκατάστασης και λειτουργίας του ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετά-

δοσης δεδομένων εισροών - εκροών σε Πρατήριο Καυσίμων ή για την τέλεση λαθρεμπορίας καυσίμων ή νοθείας καυσίμων ή παραποίησης φορολογικών μηχανισμών από Πρατήριο Καυσίμων ή για παραβάσεις σχετικά με ελλειμματικές παραδόσεις αντλιών, τα πρόσωπα αυτά υποχρεούνται σωρευτικά:

α) να διακόψουν αυθημερόν από την ως άνω ενημέρωση τη διάθεση και διακίνηση ενεργειακών προϊόντων της παρ. 1 προς το συγκεκριμένο Πρατήριο Καυσίμων,

β) εφόσον το Πρατήριο Καυσίμων φέρει σήμα λειτουργίας τους, ή εφόσον έχουν διαθέσει ή διακινήσει ενεργειακά προϊόντα προς το Πρατήριο Καυσίμων εντός των τελευταίων πέντε (5) εργάσιμων ημερών από την ως άνω ενημέρωση, να απαντήσουν και να μεταφέρουν με δικές τους δαπάνες τα ενεργειακά προϊόντα που είναι αποθηκευμένα στις δεξαμενές του πρατηρίου αυτού εντός πέντε (5) εργάσιμων ημερών από τη λήψη σχετικής ειδικής εντολής της Α.Α.Δ.Ε.. Τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 δύνανται να αναζητούν το κόστος της απάντησης, μεταφοράς και επαναδιύλισης των ενεργειακών προϊόντων από τον παραβάτη,

γ) εντός δέκα (10) ημερών από την ως άνω ενημέρωση, να αποσύρουν το τυχόν σήμα και τις αντλίες τους και, εντός ευλόγου χρόνου, όλο τον υπόλοιπο εξοπλισμό τους, από το Πρατήριο Καυσίμων, μέχρι την αποκατάσταση των ανωτέρω ή, σε περίπτωση σφράγισης της εγκατάστασης του Πρατηρίου Καυσίμων, μέχρι τη νόμιμη επαναλειτουργία του.

6. Αν οι αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε. ενημερώσουν τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 για την τέλεση λαθρεμπορίας ή νοθείας καυσίμων ή μη εγκατάστασης ή μη πλήρωσης των όρων, προϋποθέσεων και προδιαγραφών της εγκατάστασης και λειτουργίας του ολοκληρωμένου συστήματος παρακολούθησης και ηλεκτρονικής μετάδοσης δεδομένων εισροών εκροών ή παραποίησης φορολογικών μηχανισμών από Πρατήριο Καυσίμων, τα μέτρα της παρ. 5 εφαρμόζονται εντός τριάντα (30) ημερών και σε κάθε άλλο Πρατήριο Καυσίμων, που, σύμφωνα με την ενημέρωση της Α.Α.Δ.Ε. προς τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1, ανήκει κατά ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) ή διοικείται από τα πρόσωπα, στα οποία ανήκει ή τα οποία διοικούν το Πρατήριο Καυσίμων, το οποίο διαπιστώνεται ότι έχει τελέσει τις ως άνω παραβάσεις. Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται και για τα πρατήρια καυσίμων που ανήκουν κατά εκατό τοις εκατό (100%) στα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 ή κατά εκατό τοις εκατό (100%) σε θυγατρικές τους εφόσον διαπιστωθούν πέντε (5) παραβάσεις σε διάστημα τριών (3) μηνών.

7. Για τη μη τήρηση των μέτρων δέουσας επιμέλειας του παρόντος, επιβάλλονται πρόστιμα στα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 ως εξής:

α) για μη τήρηση των υποχρεώσεων της περ. α) της παρ. 3 και της περ. β) της παρ. 5, επιβάλλεται πρόστιμο δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ (15.000 €), ανά Πρατήριο Καυσίμων,

β) για μη τήρηση των υποχρεώσεων της περ. β) της παρ. 3 και της περ. α) της παρ. 5 επιβάλλεται πρόστιμο πέντε χιλιάδων ευρώ (5.000 €), ανά παραστατικό πώλησης καυσίμων, ανεξαρτήτως ποσότητας, και όχι κα-

τώτερο των δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ (15.000 €), ανά Πρατήριο Καυσίμων,

γ) για μη τήρηση των υποχρεώσεων της περ. γ) της παρ. 3 και της περ. γ) της παρ. 5 επιβάλλεται πρόστιμο τριάντα χιλιάδων ευρώ (30.000 €), ανά Πρατήριο Καυσίμων,

δ) για μη τήρηση της υποχρέωσης της παρ. 4 επιβάλλεται πρόστιμο δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ (15.000 €), ανά Πρατήριο Καυσίμων,

ε) για μη τήρηση των υποχρεώσεων της παρ. 6, επιβάλλεται πρόστιμο κατ'αντιστοιχία προς όσα προβλέπονται στις περ. β) έως δ).

8. Η Α.Α.Δ.Ε. προβαίνει σε ετήσια δημοσιοποίηση των κυρώσεων που επιβάλλει στα υπόχρεα νομικά πρόσωπα τήρησης μέτρων δέουσας επιμέλειας.

9. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται ο τρόπος διαπίστωσης των παραβάσεων των παρ. 3 και 4, το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης της περ. β) της παρ. 2, η διαδικασία, οι αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε., ο χρόνος, ο τρόπος, οι προϋποθέσεις για τη δημοσιοποίηση των παραβατών, καθώς και κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 22

Παραβάσεις σχετικές με τα καύσιμα - Αντικατάσταση παρ. 4 άρθρου 119Α Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

1. Η παρ. 4 του άρθρου 119Α του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), περί ελέγχων για τα καύσιμα, αντικαθίσταται ως εξής:

«4. Στις περιπτώσεις νόθευσης ή λαθρεμπορίας καυσίμων σε πρατήριο καυσίμων ή παρεμπόδισης του σχετικού ελέγχου, επιβάλλεται σφράγιση ως εξής:

α) Όταν, από εξέταση δείγματος καυσίμων των υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης του Γ.Χ.Κ., που λαμβάνεται, είτε από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε., είτε από οποιαδήποτε άλλη δημόσια ελεγκτική ή διωκτική αρχή, με βάση την έκθεση ανάλυσης του κατ'έφεση δείγματος ή τη σχετική απόφαση του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου, υπάρχει διαφορά μεταξύ της ανάλυσης του πρώτου, και του κατ'έφεση δείγματος, προκύπτει ότι το ελεγχόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο κατέχει, διακινεί και εμπορεύεται νοθευμένα καύσιμα, σφραγίζεται η εγκατάσταση στην οποία διαπιστώνεται η παράβαση για δύο (2) έτη,

β) αν μετά από έκθεση ελέγχου είτε της αρμόδιας υπηρεσίας της Α.Α.Δ.Ε., είτε οποιασδήποτε άλλης δημόσιας ελεγκτικής ή διωκτικής αρχής, διαπιστώνεται τέλεση λαθρεμπορίας καυσίμων, σφραγίζεται η εγκατάσταση στην οποία διαπιστώνεται η παράβαση, για δύο (2) έτη,

γ) αν οι ιδιοκτήτες του πρατηρίου ή οι προστηθέντες από αυτούς παρεμποδίζουν τον έλεγχο για τη διαπίστωση των ανωτέρω με χρήση βίας ή απειλής σφραγίζεται η εγκατάσταση στην οποία διαπιστώνεται η παράβαση για δύο (2) έτη.

Αλλαγή ή διακοπή δραστηριότητας κατά τον χρόνο της σφράγισης στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο όνομα του οποίου λειτουργούσε η εγκατάσταση δεν κωλύει τη σφράγιση της εγκατάστασης. Η σφράγιση πραγματοποιείται είτε από την τελωνειακή υπηρεσία που έχει διενεργήσει τον έλεγχο, είτε από την τελωνειακή υπη-

ρεσία στη χωρική αρμοδιότητα της οποίας υπάγεται η έδρα της ελεγχόμενης εγκατάστασης, αν ο έλεγχος έχει διενεργηθεί από οποιαδήποτε άλλη δημόσια ελεγκτική ή διωκτική αρχή.

Το δείγμα καυσίμου που έχει ληφθεί, αποστέλλεται άμεσα από την ελέγχουσα αρχή στη χημική υπηρεσία που διενεργεί την ανάλυση, η οποία ολοκληρώνει τις σχετικές διαδικασίες έως και την έκδοση της σχετικής έκθεσης ανάλυσης του κατ'έφεση δείγματος, το αργότερο εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την παραλαβή του δείγματος. Η απόφαση του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου, αν υπάρχει διαφορά μεταξύ της ανάλυσης του πρώτου και του κατ'έφεση δείγματος, εκδίδεται εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημέρα που αυτό επιλαμβάνεται της διαφοράς.

Αν στοιχειοθετείται λαθρεμπορία, οι κυρώσεις της παρ. 2 επιβάλλονται ανεξάρτητα από τις λοιπές ποινικές και διοικητικές κυρώσεις.

Στην περίπτωση μη κανονικών δειγμάτων, πριν από την εξέταση του κατ'έφεση δείγματος καυσίμων, ενημερώνεται η αρμόδια υπηρεσία της Α.Α.Δ.Ε.. Μετά από την εξέταση του κατ'έφεση δείγματος ή την έκδοση απόφασης του Ανώτατου Χημικού Συμβουλίου, η σχετική απόφαση επιβολής κύρωσης προς τον παραβάτη κοινοποιείται αμελλητί στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, προκειμένου να επιβάλλει τις κυρώσεις του ν. 3054/2002 (Α' 230) για μη τήρηση της ποιότητας και του τύπου των καυσίμων, πλην της κύρωσης της σφράγισης που έχει ήδη επιβληθεί σύμφωνα με το παρόν.

Για την εφαρμογή της παρούσας, ως καύσιμα νοούνται τα ενεργειακά προϊόντα της παρ. 1 του άρθρου 73.

Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα ή οι νομικές οντότητες των οποίων η εγκατάσταση πρατηρίου καυσίμων σφραγίστηκε, απαγορεύεται να δραστηριοποιούνται με οποιονδήποτε άλλον τρόπο ή ιδιότητα ή να συμμετέχουν σε επιχειρήσεις εμπορίας ή διακίνησης ενεργειακών προϊόντων για δύο (2) έτη από τη διαπίστωση της παράβασης. Ειδικά για τα νομικά πρόσωπα της παρ. 1 του άρθρου 78Α και τις θυγατρικές τους που είναι ιδιοκτήτες πρατηρίων καυσίμων κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), η απαγόρευση του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζεται όταν σφραγίζονται τουλάχιστον πέντε (5) πρατήρια εντός τριών (3) μηνών.

Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται η διαδικασία, ο τρόπος, ο χρόνος και τα όργανα επιβολής της σφράγισης και αποσφράγισης των εγκαταστάσεων κατόχου άδειας εμπορίας ή λιανικής εμπορίας πετρελαιοειδών προϊόντων, στις οποίες διαπιστώνονται οι παραβάσεις της παρούσας και δύνανται να ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη δημοσιοποίηση των στοιχείων των παραβατών, των παραβάσεων και των κυρώσεων, ο τρόπος, ο χρόνος και το μέσο δημοσιοποίησης, τηρουμένου του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119) και του ν. 4624/2019 (Α' 137), καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρούσας.».

2. Κανονιστικές πράξεις που έχουν ήδη εκδοθεί κατ'εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 119Α του

ν. 2960/2001 πριν την έναρξη ισχύος του παρόντος που δεν έρχονται σε αντίθεση με την παρ. 1 διατηρούνται σε ισχύ, μέχρι την έκδοση της κανονιστικής πράξης της παρ. 1.

Άρθρο 23

Έλεγχος συστημάτων εισροών - εκροών - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 31 ν. 3784/2009

Στην περ. δ) της παρ. 9 του άρθρου 31 του ν. 3784/2009 (Α' 137), περί αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας, στο δεύτερο εδάφιο διορθώνονται οι παραπομπές και τίθεται χρονικό διάστημα στη σφράγιση της εγκατάστασης, στο τρίτο εδάφιο τροποποιείται η αναγραφή της ένδειξης, και η περ. δ) διαμορφώνεται ως εξής:

«δ) Αρμόδια Αρχή για την έκδοση της απόφασης προσωρινής ή οριστικής αφαίρεσης της άδειας λειτουργίας της εγκατάστασης ή προσωρινής παύσης λειτουργίας αυτής, είναι η αδειοδοτούσα Αρχή. Σε περίπτωση διαπίστωσης των παραβάσεων των υποπερ. αα) και ββ) της περ. α) της παρ. 10 ή της περ. β) της παρ. 11, με απόφαση του προϊσταμένου της ελέγχουσας αρχής, σφραγίζεται η εγκατάσταση για δύο (2) έτη, με τη συνδρομή αστυνομικής ή λιμενικής αρχής, όπου αυτό απαιτείται κατά τις περιστάσεις, κατόπιν σχετικού αιτήματος των ελεγκτικών οργάνων. Εφόσον οι ανωτέρω παραβάσεις διαπιστωθούν κατά τον επιτόπιο έλεγχο στην εγκατάσταση, η σφράγιση της εγκατάστασης διενεργείται άμεσα και τοποθετούνται σε εμφανή σημεία της εγκατάστασης πινακίδες με την ένδειξη «Κλειστό λόγω παραποίησης μηχανισμών». Σε κάθε άλλη περίπτωση, η σφράγιση της εγκατάστασης διενεργείται εντός δύο (2) εργάσιμων ημερών από την έκδοση της καταλογιστικής πράξης επιβολής του προβλεπόμενου διοικητικού προστίμου.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΛΕΓΧΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΗΣ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Άρθρο 24

Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων επιτήρησης με τη λήψη ή και καταγραφή ήχου ή και εικόνας - Προσθήκη παρ. 6Α έως 6Γ στο άρθρο 3 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

Στο άρθρο 3 του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), περί αρμοδιοτήτων της τελωνειακής υπηρεσίας, προστίθενται παρ. 6Α έως 6Γ ως εξής:

«6Α. Για τη διαπίστωση παραβάσεων της τελωνειακής νομοθεσίας και ποινικών αδικημάτων που προβλέπονται σε αυτήν ή σχετίζονται με την εφαρμογή της δύναται να εγκαθίστανται και να λειτουργούν συστήματα επιτήρησης με δυνατότητα λήψης και καταγραφής ήχου και εικόνας σε χώρους που διενεργούνται τελωνειακές εργασίες ή που υπόκεινται σε τελωνειακή επιτήρηση, ανεξαρτήτως του χρησιμοποιούμενου λογισμικού, υλισμικού, των τεχνικών προδιαγραφών και του είδους της λειτουργίας των συστημάτων επιτήρησης ως συνεχούς ή ασυνεχούς. Με μέριμνα του υπεύθυνου επεξεργασίας, ενημερώνεται το κοινό, με κάθε πρόσφορο μέσο,

σχετικά: α) με το ότι πρόκειται να εισέλθει σε χώρο που εμπίπτει στην εμβέλεια συστημάτων επιτήρησης και β) με τα δικαιώματά του σύμφωνα με τα άρθρα 53 έως 59 του ν. 4624/2019 (Α' 137), σε συνδυασμό με τα άρθρα 15, 17 και 18 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ, Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119).

6Β. Κατά τη διαπίστωση και καταδίωξη αυτόφωρων διαπραττόμενων αδικημάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος άρθρου ή για λόγους κατεπείγοντος, επιτρέπονται η καταγραφή ήχου και η δυνατότητα εστίασης (zoom), καθώς και η λειτουργία φορητών συστημάτων επιτήρησης, χωρίς τοπικό περιορισμό, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης του υπεύθυνου επεξεργασίας. Τα ανωτέρω τελούν υπό την έγκριση του αρμόδιου εισαγγελέα πρωτοδικών, ο οποίος ενημερώνεται άμεσα από τον υπεύθυνο επεξεργασίας. Σε περίπτωση μη έγκρισης, ο αρμόδιος εισαγγελέας απαγορεύει τη συνέχιση της διαδικασίας και τη χρήση των συλλεγμένων δεδομένων και διατάσσει την καταστροφή τους με τρόπο που αποκλείει την ανάκτηση.

Ως υπεύθυνος επεξεργασίας ορίζεται η Α.Α.Δ.Ε.. Τα δεδομένα που καταγράφονται και αφορούν σε αξιόποινες πράξεις διαβιβάζονται στις αρμόδιες δικαστικές και εισαγγελικές αρχές. Τα δεδομένα διατηρούνται για χρονικό διάστημα δεκαπέντε (15) ημερών από τη συλλογή τους, μετά την παρέλευση του οποίου καταστρέφονται, με τρόπο που αποκλείει την ανάκτηση. Κατ' εξαίρεση, αν η διατήρησή τους είναι απαραίτητη για την απόδειξη διαπραττόμενων αδικημάτων και παραβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας, τα δεδομένα διατηρούνται έως την εκπλήρωση του σκοπού αυτού και στη συνέχεια καταστρέφονται, με τρόπο που αποκλείει την ανάκτηση.

6Γ. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. που εκδίδεται μετά από μελέτη εκτίμησης αντικτύπου, ορίζονται η θέση εγκατάστασης των συστημάτων επιτήρησης, τα χαρακτηριστικά τους, ο χρόνος ενεργοποίησης, η εμβέλεια και η διάρκεια λειτουργίας τους, κατά τρόπο, που διασφαλίζονται η αναγκαιότητα και η αναλογικότητα του μέτρου, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα ασφάλειας των δεδομένων και μείωσης των επιπτώσεων στα δικαιώματα και τις ελευθερίες των φυσικών προσώπων, τα πρόσωπα που έχουν πρόσβαση στην επεξεργασία των δεδομένων, κατόπιν ειδικής προς τούτο εξουσιοδότησης, τα δεδομένα που τυγχάνουν επεξεργασίας, ο χρόνος επεξεργασίας αυτών, ο έλεγχος πρόσβασης και επεξεργασίας των δεδομένων, τα μέσα ενημέρωσης του κοινού για τη λειτουργία συστημάτων επιτήρησης και την επεξεργασία των δεδομένων στον χώρο που εισέρχονται, και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παρ. 6Α, 6Β και της παρούσας.

Η ανωτέρω απόφαση εκδίδεται, κατόπιν ειδικής αιτιολόγησης περί συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων που δικαιολογούν την επιτήρηση συγκεκριμένου χώρου και την τήρηση των αρχών της αναγκαιότητας και αναλογικότητας του μέτρου, αφού ληφθούν υπόψη: α) η ανωτέρω μελέτη εκτίμησης αντικτύπου των επιπτώσεων στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, και β) η θέση των εργαζομένων του χώρου,

όπου τα συστήματα επιτήρησης θα εγκατασταθούν και θα λειτουργούν, και υπόκειται σε περιοδική αξιολόγηση, ως προς τα δεδομένα, στα οποία βασίστηκε για την έκδοσή της. Η ισχύς της ως άνω απόφασης δεν δύναται να υπερβαίνει την τριετία.

Η απόφαση του Διοικητή της ΑΑΔΕ αποστέλλεται, αμελλητί, στον αρμόδιο εισαγγελέα πρωτοδικών, ο οποίος μπορεί να ζητήσει κάθε στοιχείο για τον έλεγχο της νομιμότητας της εγκατάστασης και λειτουργίας των συστημάτων επιτήρησης. Κατά της απόφασης εγκατάστασης και λειτουργίας σταθερών ή φορητών συστημάτων καταγραφής ήχου ή και εικόνας, ασκείται αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας.».

Άρθρο 25

Καταγραφή ελέγχων της Φορολογικής Διοίκησης και συναλλαγών με φορολογουμένους - Προσθήκη παρ. 4 και 5 στο άρθρο 23 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στο άρθρο 23 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022 Α' 206), περί εξουσιών της Φορολογικής Διοίκησης, προστίθενται παρ. 4 και 5 ως εξής:

«4. Οι ελεγκτικές ενέργειες των οργάνων της Φορολογικής Διοίκησης εκτός των εγκαταστάσεων της υπηρεσίας τους, περιλαμβανομένων και των επιτόπιων ελέγχων, καθώς και οι συναλλαγές τους με φορολογούμενους εντός αυτών ή μέσω συστήματος τηλεπικοινωνίας, καταγράφονται με τη χρήση συστημάτων λήψης ή καταγραφής ήχου και εικόνας, για τη διασφάλιση της διαφάνειας της ελεγκτικής διαδικασίας, της αξιοπιστίας του αποδεικτικού υλικού και την αποφυγή της διαφθοράς. Υπεύθυνος επεξεργασίας δεδομένων ορίζεται η Α.Α.Δ.Ε., η οποία φυλάσσει το καταγραφέν οπτικοακουστικό υλικό για χρονική διάρκεια αντίστοιχη με αυτή του άρθρου 13. Το υλικό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τη Φορολογική Διοίκηση και από τους φορολογούμενους, οι οποίοι αποκτούν πρόσβαση σε αυτό με αίτησή τους.

5. Με απόφαση του Διοικητή, που εκδίδεται μετά από μελέτη εκτίμησης αντικτύπου και μετά από γνώμη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ορίζονται:

α) οι όροι και προϋποθέσεις λειτουργίας των συστημάτων λήψης ή καταγραφής ήχου και εικόνας των ελέγχων και των συναλλαγών μεταξύ των ελεγκτικών οργάνων και των φορολογουμένων,

β) ο τρόπος εξασφάλισης των δικαιωμάτων των υποκειμένων των δεδομένων, και

γ) κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή της παρ. 4.

δ) οι ελεγκτικές υπηρεσίες της Α.Α.Δ.Ε., συμπεριλαμβανομένων των τελωνειακών και χημικών υπηρεσιών της, καθώς και οι περιπτώσεις, στις οποίες εφαρμόζεται η παρ. 4,

ε) οι υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε. που προσδιορίζονται με βάση τις ειδικότερες αρμοδιότητές τους ή τη θέση τους στον Οργανισμό της Α.Α.Δ.Ε., που παρίστανται κατά την καταγραφή και δεν έχουν δυνατότητα επέμβασης ή διαγραφής στο καταγραφέν υλικό, και οι υπάλληλοι που

έχουν πρόσβαση στο οπτικοακουστικό υλικό, οι οποίοι πρέπει να είναι διαφορετικοί από τους υπαλλήλους που διενεργούν την καταγραφή,

στ) η διαδικασία και οι προϋποθέσεις, υπό τις οποίες αποκτούν την πρόσβαση,

ζ) τα εν γένει οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια της επεξεργασίας των δεδομένων, και

η) η διαδικασία καταστροφής του υλικού.».

Άρθρο 26

Χρηματική επιβράβευση προσώπων κατόπιν επιβολής προστίμου μετά από επώνυμη καταγγελία - Προσθήκη παρ. 3 έως 9 στο άρθρο 54ΣΤ του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στο άρθρο 54ΣΤ του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206) τροποποιείται ο τίτλος, προστίθενται παρ. 3 έως 9, και το άρθρο 54ΣΤ διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 54ΣΤ

Πρόστιμα για παραβάσεις παραβίασης ή παραποίησης ή επέμβασης στη λειτουργία των Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (Φ.Η.Μ.), καθώς και έκδοσης στοιχείων λιανικής πώλησης από Φ.Η.Μ., ο οποίος δεν λειτουργεί με εγκεκριμένες προδιαγραφές - Χρηματική επιβράβευση προσώπων κατόπιν επιβολής προστίμου μετά από επώνυμη καταγγελία στην εφαρμογή σάρωσης «QR code appodixi» της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

1. α) Για παραβάσεις παραβίασης ή παραποίησης ή επέμβασης στη λειτουργία των Φ.Η.Μ., κατά οποιονδήποτε τρόπο, επιβάλλονται πρόστιμα ανά ελεγχόμενο έτος ως εξής: αα) όταν ο υπαίτιος της παράβασης είναι ο κάτοχος-χρήστης του Φ.Η.Μ., επιβάλλεται αναλόγως το ποσό του προστίμου που προβλέπεται στα εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 54Ε, χωρίς να εφαρμόζονται τα ανώτατα όρια της ίδιας ως άνω περίπτωσης, αβ) όταν ο υπαίτιος της παράβασης είναι η επιχείρηση που έχει λάβει έγκριση λογισμικού (software) και υλισμικού (hardware) από τα αρμόδια όργανα ή οποιοδήποτε πρόσωπο έχει μεταπωλήσει λογισμικό ή παρέχει τεχνική υποστήριξη για την παραβίαση ή παραποίηση ή επέμβαση με οποιονδήποτε τρόπο στη λειτουργία φορολογικών ηλεκτρονικών μηχανισμών, επιβάλλεται πρόστιμο εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

β) Για παραβάσεις έκδοσης στοιχείων λιανικής πώλησης από Φ.Η.Μ. ο οποίος δεν λειτουργεί με εγκεκριμένες προδιαγραφές, επιβάλλεται αναλόγως το ποσό του προστίμου που προβλέπεται στα εδάφια πρώτο, δεύτερο και τρίτο της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 54Ε. Το πρόστιμο της παρούσας περίπτωσης δεν επιβάλλεται, εφόσον δεν επηρεάζονται η αυθεντικότητα της προέλευσης και η ακεραιότητα του περιεχομένου των στοιχείων, σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 4308/2014 (Α' 251). Στην περίπτωση αυτή επιβάλλεται το πρόστιμο της περ. στ) της παρ. 2 του άρθρου 54 και σε περίπτωση διαπίστωσης, στο πλαί-

σιο ελέγχου, εκ νέου διάπραξης της ίδιας παράβασης, εντός πενταετίας από την έκδοση της αρχικής πράξης, εφαρμόζεται η παρ. 3 του άρθρου 54.

2. Για την έκδοση της πράξης επιβολής των προστίμων του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται αναλόγως τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 54Ε.

3. Αν, κατόπιν επώνυμης καταγγελίας σε βάρος οντότητας του ν. 4308/2014, μέσω της εφαρμογής σάρωσης «QR code appodixi» της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) που αφορά σε στοιχεία λιανικής πώλησης, διενεργηθεί φορολογικός έλεγχος και επιβληθεί πρόστιμο, για παραβίαση ή παραποίηση ή επέμβαση στη λειτουργία των Φ.Η.Μ., σύμφωνα με το παρόν, ο καταγγέλλων λαμβάνει χρηματική επιβράβευση μετά από απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. Δεν δικαιούνται τη χρηματική επιβράβευση υπάλληλοι της Α.Α.Δ.Ε., του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθώς και οι υπάλληλοι της Διεύθυνσης Οικονομικής Αστυνομίας του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη, που ασκούν ελεγκτικά καθήκοντα.

4. Η χρηματική επιβράβευση ανέρχεται στο δεκαπλάσιο της αξίας της συναλλαγής του εκδοθέντος στοιχείου λιανικής, για το οποίο έγινε η καταγγελία, συμπεριλαμβανομένου του αναλογούντος Φόρου Προστιθέμενης Αξίας και σε καμία περίπτωση δεν υπολείπεται των εκατό ευρώ (100 €), ούτε υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες ευρώ (3.000 €). Αν η καταγγελία αφορά περισσότερα φορολογικά στοιχεία που εξέδωσε η ίδια οντότητα, η χρηματική επιβράβευση υπολογίζεται επί του εκδοθέντος φορολογικού στοιχείου με τη μεγαλύτερη αξία.

5. Η χρηματική επιβράβευση του παρόντος δεν εμπίπτει σε καμία κατηγορία εισοδήματος και απαλλάσσεται από κάθε φόρο, κράτηση, τέλος ή εισφορά υπέρ του Δημοσίου, Φορέων Κοινωνικής Ασφάλισης, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ή τρίτων και είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς το Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα ασφαλιστικά ταμεία και τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

6. Κατά παρέκκλιση του άρθρου 77 του ν. 4727/2020 (Α' 184), η απόφαση για την καταβολή της χρηματικής επιβράβευσης δεν αναρτάται στο Διαδίκτυο στο Πρόγραμμα «Διαύγεια».

7. Η καταβολή του ποσού της χρηματικής επιβράβευσης διενεργείται, ως δαπάνη, με έκδοση από τη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε. Χρηματικού Εντάλματος Προπληρωμής (Χ.Ε.Π.). Για την έκδοση και απόδοση του Χ.Ε.Π. εφαρμόζονται το π.δ. 136/1998 (Α' 107), το π.δ. 97/2011 (Α' 232) και ο ν. 4270/2014 (Α' 143). Για την τακτοποίηση του Χ.Ε.Π. αποστέλλεται στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών της Α.Α.Δ.Ε. η απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. για τη χορήγηση της αμοιβής, η οποία αποτελεί το μόνο δικαιολογητικό της δαπάνης.

8. Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από εισήγηση του Διοικητή, δύνανται

να ορίζονται και άλλες παραβάσεις που συνεπάγονται την καταβολή χρηματικής επιβράβευσης σύμφωνα με τους όρους του παρόντος.

9. Με απόφαση του Διοικητή καθορίζονται η διαδικασία, ο τρόπος καταβολής της χρηματικής επιβράβευσης, καθώς και κάθε αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.».

ΜΕΡΟΣ Γ' **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ** **ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α' **ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ** **ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΑΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ**

Άρθρο 27 **Εισόδημα από βραχυχρόνια μίσθωση** **ακινήτων - Τροποποίηση άρθρου 39Α Κώδικα** **Φορολογίας Εισοδήματος**

Στο άρθρο 39Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί εισοδήματος από βραχυχρόνια μίσθωση: α) αφαιρείται από τον τίτλο, το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 και την παρ. 2 η αναφορά στην οικονομία διαμοιρασμού, β) στην παρ. 1 επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, στο πρώτο εδάφιο τίθεται ως προϋπόθεση, για να θεωρηθεί εισόδημα από ακίνητη περιουσία, η απόκτησή του από βραχυχρόνια μίσθωση μέχρι δύο (2) ακινήτων και προστίθεται τελευταίο εδάφιο, γ) στην παρ. 2 η φράση «όπως ορίζεται στην προηγούμενη παράγραφο» αντικαθίσταται από τη φράση «όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 111 του ν. 4446/2016 (Α' 240)» και η φράση «θεωρείται εισόδημα από ακίνητη περιουσία» αντικαθίσταται από τη φράση «θεωρείται εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα», δ) η παρ. 3 καταργείται και το άρθρο 39Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 39Α

Εισόδημα από βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων

1. Το εισόδημα που αποκτάται, από φυσικά πρόσωπα, από τη βραχυχρόνια μίσθωση μέχρι δύο (2) ακινήτων, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 111 του ν. 4446/2016 (Α' 240), είναι εισόδημα από ακίνητη περιουσία και εφαρμόζονται το άρθρο 39 και η παρ. 4 του άρθρου 40 του παρόντος, εφόσον τα ακίνητα εκμισθώνονται επιπλωμένα χωρίς την παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας πλην της παροχής κλινοσκεπασμάτων. Σε περίπτωση που παρέχονται οποιοσδήποτε άλλες υπηρεσίες, το εισόδημα αυτό αποτελεί εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα του άρθρου 21 του παρόντος. Ως εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα λογίζεται και το εισόδημα που αποκτούν από βραχυχρόνια μίσθωση φυσικά πρόσωπα τα οποία εκμισθώνουν τρία (3) ή περισσότερα ακίνητα.

2. Το εισόδημα που αποκτάται από νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, από τη βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτου, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 111 του ν. 4446/2016 (Α' 240), θεωρείται εισόδημα από επιχειρηματική δραστηριότητα.

3. Καταργείται.».

Άρθρο 28
Διάρκεια και φορολογική αντιμετώπιση
βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτων -
Τροποποίηση άρθρου 111 ν. 4446/2016

Στο άρθρο 111 του ν. 4446/2016 (Α' 240), περί ρυθμίσεων για τη βραχυχρόνια μίσθωση: α) το τέταρτο εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται, β) στην περ. γ) της παρ. 2 μετά τη φράση «και της παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. 4179/2013 (Α' 175),» προστίθεται η φράση «ή έχουν υποβάλλει γνωστοποίηση, σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4442/2016 (Α' 230) και τα άρθρα 1 έως 4 του ν. 4276/2014» και μετά τη φράση «τον αριθμό του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.)» προστίθεται η φράση «ή της γνωστοποίησης», γ) στην περ. α) της παρ. 3 η λέξη «Καταργείται.» αντικαθίσταται από ένα νέο εδάφιο, δ) η περ. α) της παρ. 5 αντικαθίσταται, ε) στην περ. β) της παρ. 3 μετά τη φράση «που δεν διαθέτει Ειδικό Σήμα Λειτουργίας» προστίθεται η φράση «ή δεν έχει υποβάλλει γνωστοποίηση», στ) από το τελευταίο εδάφιο της ανωτέρω περίπτωσης αφαιρείται η φράση «και στην περίπτωση κάθε επόμενης ίδιας παράβασης, στο τετραπλάσιο», ζ) προστίθεται παρ. 5Α, και το άρθρο 111 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 111 Ρυθμίσεις για τη βραχυχρόνια μίσθωση ακινήτων στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού

1. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου ως ακίνητο νοείται:

- α) το διαμέρισμα,
  - β) η μονοκατοικία, εξαιρουμένων των μονοκατοικιών οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως τέτοιες λόγω της κατάργησης της σύστασης οριζόντιας ιδιοκτησίας,
  - γ) οποιαδήποτε άλλη μορφή οικήματος με δομική και λειτουργική αυτοτέλεια,
  - δ) τα δωμάτια εντός διαμερισμάτων ή μονοκατοικιών.
- Ως οικονομία του διαμοιρασμού ορίζεται κάθε μοντέλο, όπου οι ψηφιακές πλατφόρμες δημιουργούν μια ανοικτή αγορά για την προσωρινή χρήση αγαθών ή υπηρεσιών που συχνά παρέχουν ιδιώτες.

Ως ψηφιακές πλατφόρμες ορίζονται οι ηλεκτρονικές, διμερείς ή πολυμερείς αγορές, όπου δύο ή περισσότερες ομάδες χρηστών επικοινωνούν μέσω διαδικτύου με τη μεσολάβηση του διαχειριστή της πλατφόρμας προκειμένου να διευκολυνθεί μία συναλλαγή μεταξύ τους.

Ως βραχυχρόνια μίσθωση ορίζεται η μίσθωση ή υπεκμίσθωση ακινήτου, ανεξάρτητα αν είναι αναρτημένο σε ψηφιακή πλατφόρμα στο πλαίσιο της οικονομίας διαμοιρασμού ή όχι και ανεξάρτητα αν η σύμβαση συνάπτεται μέσω της ψηφιακής πλατφόρμας, για συγκεκριμένη χρονική διάρκεια, μικρότερη των εξήντα (60) ημερών και εφόσον δεν παρέχονται άλλες υπηρεσίες πλην της διαμονής και της παροχής κλινοσκεπασμάτων.

Ως διαχειριστής ακινήτου βραχυχρόνιας μίσθωσης (στο εξής «διαχειριστής ακινήτου») ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή κάθε είδους νομική οντότητα, που αναλαμβάνει τη διαδικασία ανάρτησης ακινήτου στις ψηφιακές πλατφόρμες με σκοπό τη βραχυχρόνια μίσθωση και γενικά μεριμνά για τη βραχυχρόνια μίσθωση του ακινήτου. Διαχειριστής ακινήτου δύναται να είναι είτε κύριος του ακινήτου ή νομέας ή επικαρπωτής ή υπεκμισθωτής ή τρίτος.

2. Προβλέπεται δυνατότητα βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτου, μέσω των ψηφιακών πλατφορμών στο πλαίσιο της οικονομίας του διαμοιρασμού, υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Ο διαχειριστής ακινήτου να έχει εγγραφεί στο «Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής» που τηρείται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).

β. Ο αριθμός εγγραφής στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής υποχρεωτικά να συνοδεύει την ανάρτηση του ακινήτου, σε εμφανές σημείο, στις ψηφιακές πλατφόρμες, καθώς και σε κάθε μέσο προβολής.

γ. Στις περιπτώσεις που οι διαχειριστές ακινήτων διαθέτουν Ειδικό Σήμα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 1 έως 4 του ν. 4276/2014 (Α' 155) και της παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. 4179/2013 (Α' 175) ή έχουν υποβάλει γνωστοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 6 του ν. 4442/2016 (Α' 230) και τα άρθρα 1 έως 4 του ν. 4276/2014, δεν υποχρεούνται να εγγραφούν στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής, έχουν όμως την υποχρέωση να αναγράφουν σε εμφανές σημείο, τον αριθμό του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) ή της γνωστοποίησης, κατά την ανάρτηση του ακινήτου στις ψηφιακές πλατφόρμες, καθώς και σε κάθε μέσο προβολής.

Η καταχώρηση στο Μητρώο Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής πραγματοποιείται ανά εκμισθούμενο ακίνητο.

3.α. Αν το σύνολο των διαμερισμάτων πολυκατοικίας ή συγκροτήματος κατοικιών εκμισθώνεται με βραχυχρόνιες μισθώσεις, η εν λόγω πολυκατοικία ή συγκρότημα θεωρείται τουριστικό κατάλυμα και οφείλει να διαθέτει Ειδικό Σήμα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) ή να έχει υποβάλει γνωστοποίηση.

β. Ο διαχειριστής ακινήτου που δεν διαθέτει Ειδικό Σήμα Λειτουργίας (Ε.Σ.Λ.) ή δεν έχει υποβάλει γνωστοποίηση, υποχρεούται στην υποβολή Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής, σε ηλεκτρονική εφαρμογή που θα δημιουργηθεί από την Α.Α.Δ.Ε. και δεν υποβάλλει Δηλώσεις Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας. Στην ίδια υποχρέωση υποβόλεις Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής υπόκεινται και τα πρόσωπα της παρ. 5 του άρθρου 46 του ν. 4179/2013.

4.α. Ο κύριος του ακινήτου ή ο νομέας ή ο επικαρπωτής ή ο υπεκμισθωτής εφόσον αναθέτει σε τρίτο τη διαχείριση του ακινήτου του με σκοπό τη βραχυχρόνια μίσθωση, έχει υποχρέωση υποβολής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας στην οποία θα καταχωρήσει τα στοιχεία του διαχειριστή του ακινήτου. Σε περίπτωση μη υποβολής αυτής, θεωρείται ο ίδιος διαχειριστής του ακινήτου.

β. Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας ακινήτου, όταν διαχειριστής του ακινήτου είναι ένας εκ των συνιδιοκτητών, οι υπόλοιποι συνιδιοκτήτες δεν υποχρεούνται στην υποβολή Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας.

γ. Ο κύριος του ακινήτου ή ο νομέας ή ο επικαρπωτής ή ο υπεκμισθωτής εφόσον εκμισθώνει ακίνητο με δικαίωμα υπεκμίσθωσης εξακολουθεί να έχει την υποχρέωση υποβολής της Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

5.α. Σε περίπτωση μη τήρησης των προϋποθέσεων των παρ. 2 και 8, επιβάλλεται στους διαχειριστές ακινήτων αυτοτελές διοικητικό πρόστιμο ανά έτος, ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%), των ακαθάριστων εσόδων του φορολογικού έτους που διαπράττεται παράβαση, το οποίο δεν μπορεί να είναι μικρότερο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Το πρόστιμο αποτελεί δημόσιο έσοδο, επιβάλλεται και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. από την Α.Α.Δ.Ε.. Από τη διαπίστωση της παράβασης ο διαχειριστής ακινήτου βραχυχρόνιας μίσθωσης υποχρεούται εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες συμμόρφωσης. Σε περίπτωση μη τήρησης εκ νέου προϋποθέσεων των παραγράφων 2 και 8, εντός ενός έτους από την έκδοση της πράξης επιβολής του προστίμου, το πρόστιμο αυτό επιβάλλεται στο διπλάσιο του αρχικώς επιβληθέντος.

β. Σε περίπτωση μη υποβολής ή υποβολής ανακριβούς Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής επιβάλλεται στον διαχειριστή ακινήτου πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο του μισθώματος, όπως αυτό εμφανίζεται στην ψηφιακή πλατφόρμα κατά την ημέρα που πραγματοποιείται ο έλεγχος.

γ. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής επιβάλλεται αυτοτελές διοικητικό πρόστιμο ύψους εκατό (100) ευρώ. Το πρόστιμο του πρώτου εδαφίου δεν επιβάλλεται στην περίπτωση που το εισόδημα που προκύπτει από την εκπρόθεσμη Δήλωση Βραχυχρόνιας Διαμονής, έχει περιληφθεί στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του οικείου φορολογικού έτους.

δ. Σε περίπτωση μη ανταπόκρισης στο αίτημα της Α.Α.Δ.Ε., κατά την παράγραφο 7 επιβάλλονται τα πρόστιμα των περιπτώσεων γ' και δ' της παρ. 2 του άρθρου 54 του ν. 4174/2013 (Α' 170).

5Α. Στις βραχυχρόνιες μισθώσεις της παρ. 1 επιβάλλεται το τέλος διαμονής παρεπιδημούντων της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 339/1976 (Α' 136).

6. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, μπορεί να διενεργούνται έλεγχοι και από μικτά συνεργεία ελέγχου που αποτελούνται από υπαλλήλους της Α.Α.Δ.Ε. και του Υπουργείου Τουρισμού. Επιπλέον μπορεί να ζητείται η συνδρομή της Οικονομικής Αστυνομίας.

7. Η Α.Α.Δ.Ε. μπορεί να ζητεί από κάθε ψηφιακή πλατφόρμα, η οποία δραστηριοποιείται στην οικονομία του διαμοιρασμού, κάθε πληροφορία η οποία είναι απαραίτητη για την ταυτοποίηση των διαχειριστών ακινήτων, καθώς και των ακινήτων που αναρτώνται σε αυτές.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Ανάπτυξης και Τουρισμού μπορεί, για λόγους που σχετίζονται με την προστασία της κατοικίας, να καθοριστούν γεωγραφικές περιοχές, όπου θα ισχύουν περιορισμοί στη διάθεση ακινήτων για βραχυχρόνια μίσθωση ως εξής:

α. Να μην επιτρέπεται η βραχυχρόνια μίσθωση άνω των δύο (2) ακινήτων ανά Α.Φ.Μ. δικαιούχου εισοδήματος.

β. Η μίσθωση κάθε ακινήτου να μην υπερβαίνει τις ενενήντα (90) ημέρες ανά ημερολογιακό έτος και για νησιά κάτω των δέκα χιλιάδων (10.000) κατοίκων τις εξήντα (60) ημέρες ανά ημερολογιακό έτος. Υπέρβαση της διάρκειας του προηγούμενου εδαφίου επιτρέπεται,

εφόσον το συνολικό εισόδημα του εκμισθωτή ή του υπεκμισθωτή, από το σύνολο των ακινήτων που διαθέτει για μίσθωση ή υπεκμίσθωση, δεν ξεπερνά τις δώδεκα χιλιάδες (12.000) ευρώ κατά το οικείο φορολογικό έτος.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Τουρισμού και του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε., ορίζονται οι όροι συνεργασίας του Ελληνικού Δημοσίου με την εκάστοτε ψηφιακή πλατφόρμα.

10. Με απόφαση του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. καθορίζονται οι λεπτομέρειες για την έναρξη ισχύος και τη λειτουργία του Μητρώου Ακινήτων Βραχυχρόνιας Διαμονής και για τη διαδικασία υποβολής της Δήλωσης Βραχυχρόνιας Διαμονής, τη διενέργεια του ελέγχου, τα όργανα επιβολής των κυρώσεων της παραγράφου 5, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου.».

Άρθρο 29

Υπαγωγή βραχυχρόνιας μίσθωσης σε καθεστώς Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 8 και παρ. 2 Κεφαλαίου Β' Παραρτήματος III Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας

1. Η περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 8 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α., ν. 2859/2000, Α' 248), περί παροχής υπηρεσιών, τροποποιείται, ώστε να συμπεριλάβει, υπό προϋποθέσεις, και την εκμετάλλευση ακινήτων για βραχυχρόνια διαμονή, και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) η εκμετάλλευση ξενοδοχείων, επιπλωμένων δωματίων και οικιών, κατασκήνωσεων και παρόμοιων εγκαταστάσεων, ακινήτων για βραχυχρόνια διαμονή, αν ο εκμισθωτής είναι νομικό πρόσωπο ή φυσικό πρόσωπο που διαθέτει τουλάχιστον τρία (3) ακίνητα για βραχυχρόνια διαμονή, χώρων στάθμευσης κάθε είδους μεταφορικών μέσων και τροχόσπιτων,».

2. Η παρ. 2 του Κεφαλαίου Β' του Παραρτήματος III του Κώδικα Φ.Π.Α. τροποποιείται, ώστε να συμπεριλάβει και την εκμετάλλευση ακινήτων για βραχυχρόνια διαμονή, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα, καθώς και της βραχυχρόνιας διαμονής, αν ο εκμισθωτής είναι νομικό πρόσωπο ή φυσικό πρόσωπο που διαθέτει τουλάχιστον τρία (3) ακίνητα για βραχυχρόνια διαμονή.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

Άρθρο 30

Τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση - Αντικατάσταση άρθρου 53 ν. 4389/2016 και τροποποίηση Παραρτήματος Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

1. Το άρθρο 53 του ν. 4389/2016 (Α' 94), περί του φόρου διαμονής, αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 53

Τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση

1. Επιβάλλεται, υπέρ του Δημοσίου, τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση.

1Α. Το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση επιβάλλεται ανά ημερήσια χρήση και ανά δωμάτιο ή διαμέρισμα, κατά τους μήνες Μάρτιο έως Οκτώβριο, ως εξής:

α) Για κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα της υποπερ. α' της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 (Α' 155):

αα) 1-2 αστέρων, ενάμιση (1,50) ευρώ,

αβ) 3 αστέρων, τρία (3,00) ευρώ,

αγ) 4 αστέρων, εφτά (7,00) ευρώ,

αδ) 5 αστέρων, δέκα (10,00) ευρώ,

β) σε ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια - διαμερίσματα της υποπερ. γγ) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, ενάμιση (1,50) ευρώ,

γ) σε ακίνητα που διατίθενται μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης του άρθρου 111 του ν. 4446/2016 (Α' 240) και του άρθρου 39Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), ενάμιση (1,50) ευρώ. Αν τα ακίνητα που διατίθενται μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης είναι μονοκατοικίες άνω των ογδόντα (80) τ.μ., επιβάλλεται τέλος ανθεκτικότητας δέκα (10) ευρώ,

δ) σε αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις (βίλες) της υποπερ. αα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, δέκα (10) ευρώ.

1Β. Το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση επιβάλλεται ανά ημερήσια χρήση και ανά δωμάτιο ή διαμέρισμα, κατά τους μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο, ως εξής:

α) Για κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα της υποπερ. α' της περ. α' της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014:

αα) 1-2 αστέρων, πενήντα λεπτών (0,50) ευρώ,

αβ) 3 αστέρων, ενάμιση (1,50) ευρώ,

αγ) 4 αστέρων, τριών (3,00) ευρώ,

αδ) 5 αστέρων, τεσσάρων (4,00) ευρώ,

β) σε ενοικιαζόμενα επιπλωμένα δωμάτια - διαμερίσματα της υποπερ. γγ) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, πενήντα λεπτών (0,50) ευρώ,

γ) σε ακίνητα που διατίθενται μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης του άρθρου 111 του ν. 4446/2016 και του άρθρου 39Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, πενήντα λεπτών (0,50) ευρώ, Αν τα ακίνητα που διατίθενται μέσω βραχυχρόνιας μίσθωσης είναι μονοκατοικίες άνω των ογδόντα (80) τ.μ., επιβάλλεται τέλος ανθεκτικότητας τεσσάρων (4) ευρώ,

δ) σε αυτοεξυπηρετούμενα καταλύματα - τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις (βίλες) της υποπερ. αα) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014, τεσσάρων (4) ευρώ.

2. Το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση βαρύνει τον διαμένοντα, που έκανε χρήση του δωματίου ή του διαμερίσματος, κατά τις διακρίσεις της παρ. 1, επιβάλλεται μετά τη διαμονή του στο κατάλυμα και πριν την αναχώρησή του από αυτό, με την έκδοση ειδικού στοιχείου-απόδειξης είσπραξης τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση, από τις επιχειρήσεις των παρ. 1Α και 1Β και τους ιδιώτες της περ. γ) των παρ. 1Α και 1Β

και αποδίδεται από αυτές στη Φορολογική Διοίκηση με μηνιαίες δηλώσεις. Οι δηλώσεις υποβάλλονται μέχρι την τελευταία ημέρα του επόμενου μήνα από αυτόν της έκδοσης κάθε ειδικού στοιχείου - απόδειξης είσπραξης τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση. Το ειδικό στοιχείο - απόδειξη είσπραξης τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση δεν επιβαρύνεται με Φόρο Προστιθέμενης Αξίας. Το ως άνω τέλος δεν επιβάλλεται σε περίπτωση δωρεάν παροχής υπηρεσιών διαμονής από τους ανωτέρω υπόχρεους.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση, ο τρόπος προσδιορισμού των προσώπων που είναι υπόχρεα στην απόδοση του τέλους, ο χρόνος και η διαδικασία επιβολής και απόδοσής του, το περιεχόμενο, η διαδικασία και ο τρόπος έκδοσης του ειδικού στοιχείου - απόδειξης είσπραξης του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

2. Στο τέλος του καταλόγου των τελών του Παραρτήματος του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), προστίθεται το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση της παρ. 1 του παρόντος, και το Παράρτημα διαμορφώνεται ως εξής:

«Παράρτημα

Φόρος μεταβίβασης ακινήτων (ν. 1587/1950),

Δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9) και Περιουσιολόγιο ακινήτων (άρθρα 23 και 23Α του ν. 3427/2005),

Ειδικός Φόρος επί των Ακινήτων (άρθρα 15 έως 18 του ν. 3091/2002), Τέλος Επιτηδεύματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων (άρθρο 31 του ν. 3986/2011), Ειδική Εισφορά Αλληλεγγύης Φυσικών Προσώπων (άρθρα 29 του ν. 3986/2011 και 43Α του ν. 4172/2013),

Φόρος Πολυτελούς Διαβίωσης (άρθρο 44 του ν. 4111/2013),

Φόρος Πλοίων με ελληνική και με ξένη σημαία (ν. 27/1975),

Εισφορά Εισαγόμενου Συναλλάγματος (άρθρο 45 παρ. 1 του ν. 4141/2013),

Φόρος επί των μερισμάτων εταιρειών του άρθρου 25 του ν. 27/1975 (άρθρο 45 παρ. 5 του ν. 4141/2013),

Έσοδα Εισιτηρίων Καζίνο (άρθρα 2 παρ. 10 του ν. 2206/1994, 31 παρ. 13 του ν. 2873/2000, 1 παρ. 1 του ν. 3139/2003, πρώτο περ. 9 υποπαρ. Ε7 του ν. 4093/2012),

Ειδικός Φόρος Πολυτελείας Χωρών της Ε.Ε. και Εγχωρίως Παραγομένων Ειδών (άρθρο 17 του ν. 3833/2010),

Συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στα Μικτά Κέρδη των Εταιρειών Παροχής Υπηρεσιών Στοιχημάτων και Τυχερών Παιγνίων μέσω Διαδικτύου (άρθρο 50 του ν. 4002/2011), Τέλος Συνδρομητών Κινητής Τηλεφωνίας και Τέλος Καρτοκινητής Τηλεφωνίας (άρθρο 12 του ν. 2579/1998),

Τέλη Διενέργειας Παιγνίων με Παιγνιόχαρτα (άρθρα 8 του ν. 2515/1997 και 10 παρ. 2 του ν. 3037/2002),

Φόρος Ασφαλιστρών (άρθρο 29 του ν. 3492/2006),

Ετήσιο Τέλος για τη Λειτουργία Χώρου Καπνίζόντων (άρθρο 45 του ν. 3986/2011),

Ειδικός Φόρος στις Διαφημίσεις που προβάλλονται από την τηλεόραση (άρθρο πέμπτο παρ. 12 του ν. 3845/2010),

Ειδικός Φόρος Ιδιωτικών Πλοίων Αναψυχής (άρθρο 2 του ν. 3790/2009),

Φόρος Συγκέντρωσης Κεφαλαίου (άρθρα 17 έως 31 του ν. 1676/1986),

Εισφορά Δακοκτονίας (άρθρο 2 του α.ν. 112/1967),

Εφάπαξ φόροι επί των αποθεμάτων πετρελαίου (άρθρα 23 του ν. 3634/2008, 2 του ν. 3828/2010 και τέταρτο παρ. 6 του ν. 3845/2010),

Τέλη Χαρτοσήμου (π.δ. 28ης Ιουλίου 1931),

Ειδικός Φόρος για την Ανάπτυξη της Κινηματογραφικής Τέχνης (άρθρο 60 του ν. 1731/1987),

Φόρος Ακίνητης Περιουσίας (άρθρα 27 έως 50 του ν. 3842/2010),

Φόρος Αυτομάτου Υπερτιμήματος (άρθρο 16 του ν. 1882/1990),

Φόρος Αυτομάτου Υπερτιμήματος και Τέλος Συναλλαγής Ακινήτων (άρθρα 2 έως 19 του ν. 3427/2005),

Φόρος Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας (άρθρα 21 έως 35 του ν. 2459/1997),

Ενιαίο Τέλος Ακινήτων (άρθρα 5 έως 19 του ν. 3634/2008),

Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Επιφανειών (άρθρο 53 του ν. 4021/2011),

Έκτακτο Ειδικό Τέλος Ακινήτων (άρθρο πρώτο υποπαρ. Α7 του ν. 4152/2013), Εισφορές Φυσικών Προσώπων (άρθρα 18 του ν. 3758/2009, 30 του ν. 3986/2011, 5 του ν. 3833/2010),

Έκτακτη Εισφορά στα Ιδιωτικά Πλοία Αναψυχής (άρθρο 3 του ν. 3790/2009),

Έκτακτες Εφάπαξ Εισφορές Κοινωνικής Ευθύνης των Νομικών Προσώπων (άρθρα 2 του ν. 3808/2009 και 5 του ν. 3845/2010),

Αυτοτελής Φορολογία Αφορολόγητων Αποθεματικών (άρθρο 8 του ν. 2579/1998),

Φορολογία Προβλέψεων Επισφαλών Απαιτήσεων (άρθρο 9 παρ. 4 του ν. 3296/2004), Αυτοτελής Φορολογία Αφορολόγητων Αποθεματικών Τεχνικών Επιχειρήσεων (άρθρο 3 του ν. 2954/2001),

Αυτοτελής Φορολογία των Αποθεματικών των Τραπεζών (άρθρο 10 του ν. 3513/2006), Ειδικός Φόρος Τραπεζικών Εργασιών (άρθρα 6 έως 16 του ν. 1676/1986), Φόρος επί του ζύθου (άρθρο 39 του β.δ. 24.9/20.10.1958), Φόρος Διαμονής (άρθρο 53 του ν. 4389/2016), Τέλος στη συνδρομητική τηλεόραση (άρθρο 54 του ν. 4389/2016), Τέλος συνδρομητών σταθερής τηλεφωνίας (άρθρο 55 του ν. 4389/2016), Περιβαλλοντικό τέλος πλαστικής σακούλας του άρθρου 6Α του ν. 2939/2001, Το προβλεπόμενο στο άρθρο 30 του ν. 3846/2010 ποσοστό πέντε τοις εκατό (5%) των εισπραττόμενων από τις ιδιωτικές Μονάδες Χρόνιας Αιμοκάθαρσης νοσηλίων,

Εισφορά προστασίας του περιβάλλοντος της παρ. 3 του άρθρου 4 του 4736/2020 σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον, Περιβαλλοντικό τέλος (άρθρο 79 του ν. 4819/2021), Τέλος ανακύκλωσης (άρθρο 80 του ν. 4819/2021), τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση.».

Άρθρο 31

Έκπτωση δαπανών ανακαίνισης κτιρίων - Τροποποίηση άρθρου 39B Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 39B του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί δαπανών για την ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση των κτιρίων, αντικαθίστανται, η εξουσιοδότηση της παρ. 3 τροποποιείται ως προς τα εξουσιοδοτούμενα όργανα και τη διαδικασία έκδοσης της κοινής απόφασης, και το άρθρο 39B διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 39B

1. Οι δαπάνες που πραγματοποιούνται για την αγορά αγαθών και τη λήψη υπηρεσιών που σχετίζονται με την ενεργειακή, λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση κτιρίων, τα οποία δεν έχουν ήδη ενταχθεί ή δεν εντάσσονται σε πρόγραμμα αναβάθμισης κτιρίων, μειώνουν, ισόποσα κατανεμημένες σε περίοδο πέντε (5) ετών, τον φόρο εισοδήματος των φυσικών προσώπων, μέχρι του αναλογούντος για κάθε φορολογικό έτος φόρου, με ανώτατο συνολικά όριο δαπάνης τις δεκαέξι χιλιάδες (16.000) ευρώ. Το ποσό των δαπανών για αγορά αγαθών που λαμβάνεται υπόψη για τη μείωση του φόρου, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο δεν υπερβαίνει το ένα τρίτο (1/3) του ποσού των δαπανών για τη λήψη υπηρεσιών που λαμβάνεται υπόψη για τη μείωση του φόρου.

2. Προϋπόθεση για τη μείωση του φόρου από το ποσό των δαπανών της παρ. 1, αποτελεί η απόδειξή τους με νόμιμα παραστατικά του ν. 4308/2014 (Α' 251) και η εξόφλησή τους με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής ή μέσω παρόχου υπηρεσιών πληρωμών, τηρουμένου του άρθρου 15Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206).

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, μετά από εισήγηση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 32

Επιστροφή καταβληθέντος φόρου μεταβίβασης ακινήτου σε περίπτωση μεταίωσης του συμβολαίου - Κατάργηση παρ. 1 και αντικατάσταση παρ. 6 άρθρου 16 άρθρου πρώτου ν. 1587/1950

Στο άρθρο 16 του άρθρου πρώτου του ν. 1587/1950 (Α' 294), περί επιστροφής φόρου, επέρχονται οι ακόλουθες αλλαγές:

1. Η παρ. 1, περί μεταίωσης συμβολαίου, καταργείται.
2. Η παρ. 6 αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Για την επιστροφή του φόρου των παρ. 1 έως 5 απαιτείται αίτηση του δικαιούχου προς τον αρμόδιο, για τον φόρο μεταβίβασης, Προϊστάμενο της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, η οποία υποβάλλεται σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες από την ημέρα:

- α) της ατονίας ή εξόδου της αίρεσης,
- β) της ενέργειας της εξώθησης,

- γ) της ακύρωσης του συμβολαίου, και
δ) της συμπλήρωσης της προθεσμίας της παρ. 5.

Μετά την πάροδο των προθεσμιών αυτών, παραγράφεται το δικαίωμα προς επιστροφή του φόρου που έχει καταβληθεί.».

Άρθρο 33

Δημιουργία ειδικού ακατάσχετου λογαριασμού προς απόδοση στο Δημόσιο και τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης ποσών εκ του νόμου παρακρατούμενων

1. Το ποσό που παρακρατείται από τον συμβολαιογράφο για να αποδοθεί κατά την εφαρμογή των άρθρων 12 και 54Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), περί αποδεικτικού ενημερότητας και υποχρεώσεων τρίτων για τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων, αντίστοιχα, καθώς και των άρθρων 23 έως 30 του ν. 4611/2019 (Α' 73), περί αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας, είναι ακατάσχετο, δεν εμπίπτει στην πτωχευτική περιουσία, δεν υπόκειται στις δεσμεύσεις που επιβάλλουν το Δημόσιο και ο Ηλεκτρονικός Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης για τη διασφάλιση των συμφερόντων τους και κατατίθεται σε ειδικό ακατάσχετο επαγγελματικό τραπεζικό λογαριασμό του συμβολαιογράφου.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και Δικαιοσύνης καθορίζονται οι όροι της τήρησης των ειδικών ακατάσχετων επαγγελματικών τραπεζικών λογαριασμών των συμβολαιογράφων, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 34

Σύσταση και τήρηση Βάσης Δεδομένων στοιχείων ακινήτων και αξιών

1. Στην οργανική μονάδα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που είναι αρμόδια για την εκτίμηση και τον προσδιορισμό των αξιών ακινήτων, συστήνεται και τηρείται, σε ηλεκτρονική μορφή, Βάση Δεδομένων στοιχείων ακινήτων και αξιών (Μητρώο Ακινήτων), η οποία σχεδιάζεται, υλοποιείται και υποστηρίζεται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης (Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Το εν λόγω πληροφοριακό σύστημα συγκεντρώνει, αναφέρει και επεξεργάζεται όλα τα πρόσφορα στοιχεία που διαμορφώνουν και επηρεάζουν την αξία των ακινήτων και φιλοξενείται στην κεντρική γεωχωρική υποδομή της Γ.Γ.Π.Σ.Ψ.Δ..

2. Στο Μητρώο Ακινήτων συμπεριλαμβάνονται και τηρούνται στοιχεία του Μητρώου Αξιών Μεταβιβάσεων Ακινήτων του άρθρου 79 του ν. 4484/2017 (Α' 110), της βάσης δεδομένων «Τράπεζα Αξιών Ακινήτων» που δημιουργήθηκε μέσω του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος «Ψηφιακές Υπηρεσίες Δημόσιας Περιουσίας και Εθνικών Κληροδοτημάτων - Ψ.Υ.ΔΗ.ΠΕ.Ε.Κ.». του άρθρου 127 του ν. 4549/2018 (Α' 105), καθώς και όλων των πρόσφορων πηγών δεδομένων ακινήτων από φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Τα δεδομένα,

συμπεριλαμβανομένης και της τυχόν άμεσης ή έμμεσης γεωχωρικής αναφοράς, συλλέγονται χωρίς αναφορά σε προσωπικά στοιχεία φυσικών, νομικών προσώπων και νομικών οντοτήτων, τηρουμένων του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 (ΓΚΠΔ, Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων, L 119) και του ν. 4624/2019 (Α' 137).

3. Για τον εμπλουτισμό του Μητρώου Ακινήτων με στοιχεία που παρέχονται από τους φορείς της παρ. 2, το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και οι ανωτέρω φορείς μπορούν να συνάπτουν μνημόνιο συνεργασίας, στο οποίο καθορίζονται οι πηγές και το είδος των στοιχείων που συλλέγονται, προσδιορίζεται και εξειδικεύεται ο τρόπος διαβίβασής τους και ρυθμίζεται κάθε άλλο συναφές ζήτημα.

Άρθρο 35

Σύσταση και τήρηση Ολοκληρωμένου Γεωπληροφοριακού Συστήματος Μαζικής Εκτίμησης Αξίας Ακινήτων

Στην οργανική μονάδα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που είναι αρμόδια για την εκτίμηση και τον προσδιορισμό των αξιών ακινήτων συστήνεται και τηρείται Ολοκληρωμένο Γεωπληροφοριακό Σύστημα Μαζικής Εκτίμησης Αξίας Ακινήτων (στο εξής ΟΓΣ-CAMA), το οποίο σχεδιάζεται, υλοποιείται και υποστηρίζεται από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Το σύστημα του πρώτου εδαφίου λειτουργεί ως ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα κεντρικής γεωχωρικής υποδομής, στο οποίο πραγματοποιείται συγκεντρωτικά μαζική εκτίμηση αξίας ακινήτων, βάσει των στοιχείων του Μητρώου Ακινήτων του άρθρου 34 και με την αξιοποίηση κατάλληλων αλγορίθμων, για την ομοιόμορφη και αυτοματοποιημένη εκτίμηση της αξίας κάθε ακινήτου, ευθυγραμμισμένης με την τρέχουσα εικόνα της αγοράς ακινήτων, την τήρηση ιστορικότητας για τις εν λόγω εκτιμήσεις και την παραγωγή σχετικών στατιστικών στοιχείων. Το ανωτέρω πληροφοριακό σύστημα διαλείτουμε με τον Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη του άρθρου 4 του ν. 4635/2019 (Α' 167) και το ανοικτό πληροφοριακό σύστημα «e-Άδειες». Τα δεδομένα του ΟΓΣ-CAMA μεταπίπτουν στον Ενιαίο Ψηφιακό Χάρτη.

Άρθρο 36

Εξουσιοδοτικές διατάξεις Κεφαλαίου Β'

1. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ο χρόνος τήρησης των στοιχείων, καθώς και τα μέτρα ασφαλείας των ως άνω στοιχείων, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας και κάθε άλλο συναφές ζήτημα σχετικά με τη λειτουργία του Μητρώου Ακινήτων του άρθρου 34.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται οι μέθοδοι διαμόρφωσης της εκτίμησης, τα μέτρα ασφαλείας, οι υπεύθυνοι επεξεργασίας, οι λεπτομέρειες για τις διοικητικές διαδικασίες, η διαβάθμιση των αδειών χρήσης και οι διαδικτυακές υπηρεσίες που παρέχονται από το σύστημα και κάθε ειδικό ζήτημα σχετικά

με τη λειτουργία και τις υπηρεσίες που παρέχονται από το Ολοκληρωμένο Γεωπληροφοριακό Σύστημα Μαζικής Εκτίμησης Αξίας Ακινήτων του άρθρου 35.

ΜΕΡΟΣ Δ' ΑΠΛΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΓΙΑ ΤΑ ΕΙΔΙΚΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΩΔΙΚΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ

Άρθρο 37

Επιδόσεις εγγράφων που εκδίδονται στο πλαίσιο ειδικών καθεστώτων Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Προσθήκη παρ. 3Α, τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 5 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

1. Στο άρθρο 5 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (Κ.Φ.Δ., ν. 4987/2022, Α' 206), περί κοινοποίησης πράξεων και λοιπών εγγράφων, προστίθεται παρ. 3Α ως εξής:

«3Α. Πράξεις ή έγγραφα που εκδίδονται στο πλαίσιο των ειδικών καθεστώτων των άρθρων 47β, 47γ και 47δ του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α' 248) ή στο πλαίσιο των ειδικών καθεστώτων άλλων κρατών μελών, κοινοποιούνται ηλεκτρονικά, είτε με ανάρτησή τους στον λογαριασμό του υποκείμενου στον φόρο ή του μεσάζοντα, στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης, την οποία συνοδεύει ηλεκτρονική ειδοποίηση στη δηλωθείσα διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του, είτε με μόνη την αποστολή αυτών στη δηλωθείσα διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αν το πρόσωπο στο οποίο αφορά η κοινοποίηση δεν διαθέτει λογαριασμό με λειτουργικότητα ανάρτησης στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης.»

2. Η παρ. 6 του άρθρου 5 του Κ.Φ.Δ., περί ηλεκτρονικής κοινοποίησης, αντικαθίσταται και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Στις περιπτώσεις της ηλεκτρονικής κοινοποίησης στον λογαριασμό φυσικού, νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. α) των παρ. 2, 3 και 3Α, η πράξη ή το έγγραφο θεωρείται ότι έχει νομίμως κοινοποιηθεί μετά την παρέλευση δέκα (10) ημερών από την ανάρτησή της στον λογαριασμό του προσώπου το οποίο αφορά η επίδοση και την ηλεκτρονική ειδοποίησή του στη δηλωθείσα διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του, εφόσον δεν προκύπτει προγενέστερος χρόνος παραλαβής της ή μετά την παρέλευση δέκα (10) ημερών από την αποστολή της στη δηλωθείσα διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου σε περίπτωση που το πρόσωπο που αφορά η κοινοποίηση δεν διαθέτει λογαριασμό με λειτουργικότητα ανάρτησης στο πληροφοριακό σύστημα της Φορολογικής Διοίκησης. Το πρώτο εδάφιο ως προς την εφαρμογή της παρ. 3Α ισχύει εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά από τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 282/2011 του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2011 για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (L 77/1). Στην περίπτωση μερικού επιτόπιου ελέγχου πρόληψης, η κοινοποίηση των

εγγράφων βεβαιώνεται με την ψηφιοποιημένη ιδιόχειρη υπογραφή επί αυτών από το πρόσωπο στο οποίο αφορά η κοινοποίηση, ή σε περίπτωση απουσίας του, από τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παρ. 4 του άρθρου 24. Αν τα πρόσωπα του προηγούμενου εδαφίου λείπουν ή αρνούνται να υπογράψουν, η κοινοποίηση συντελείται με την ανάρτηση των εγγράφων στον λογαριασμό του προσώπου στο οποίο αφορά η κοινοποίηση και την ηλεκτρονική ειδοποίησή του στη δηλωθείσα διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του. Με απόφαση του Διοικητή καθορίζονται όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την εφαρμογή της ηλεκτρονικής κοινοποίησης και ιδίως τα σχετικά με την επικαιροποίηση των στοιχείων ηλεκτρονικής επικοινωνίας των φορολογουμένων, το σημείο ανάρτησης στον λογαριασμό της κοινοποιούμενης πράξης ή άλλου εγγράφου, ο τρόπος πιστοποίησης των ηλεκτρονικών ιχνών παραλαβής, η δημιουργία πιστοποιητικού παραλαβής και τα στοιχεία της ηλεκτρονικής ειδοποίησης.»

Άρθρο 38

Εξάιρεση από την απόδοση αριθμού φορολογικού μητρώου σε εγγραφόμενους σε ειδικά καθεστώτα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας περί ηλεκτρονικού εμπορίου - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 11 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στην παρ. 1 του άρθρου 11 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), περί αριθμού φορολογικού μητρώου, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η Φορολογική Διοίκηση αποδίδει μοναδικό Αριθμό Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) σε κάθε φορολογούμενο. Το πρώτο εδάφιο δεν εφαρμόζεται για υποκείμενους στον φόρο και μεσάζοντες που εγγράφονται στα ειδικά καθεστώτα των άρθρων 47β και 47δ του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ν. 2859/2000, Α' 248).»

Άρθρο 39

Άμεσος προσδιορισμός φόρου σε περίπτωση δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας σε άλλο κράτος μέλος στο πλαίσιο ειδικών καθεστώτων ηλεκτρονικού εμπορίου - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 31 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Στο άρθρο 31 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), περί άμεσου προσδιορισμού φόρου, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Άμεσος είναι και ο προσδιορισμός που γίνεται ταυτόχρονα με την ενημέρωση της Φορολογικής Διοίκησης για τις πληροφορίες της δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που υποβάλλεται σε άλλο κράτος μέλος, στο πλαίσιο ειδικών καθεστώτων αντίστοιχων των άρθρων 47β, 47γ και 47δ του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248), κατ' εφαρμογή του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 47δ του Κανονισμού (ΕΕ) 904/2010 του Συμβουλίου, της 7ης Οκτωβρίου 2010, για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (L 268).»

Άρθρο 40
Σειρά εξόφλησης οφειλών που προκύπτουν
από ειδικά καθεστάτα Φόρου Προστιθέμενης
Αξίας περί ηλεκτρονικού εμπορίου -
Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 44 του Κώδικα
Φορολογικής Διαδικασίας

Στο άρθρο 44 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), περί σειράς εξόφλησης, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Οι καταβολές χρηματικών ποσών έναντι οφειλής από Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) που προκύπτει από δήλωση Φ.Π.Α. του άρθρου 47α του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248) ή αντίστοιχη δήλωση Φ.Π.Α. που υποβάλλεται σε άλλο κράτος μέλος, εξοφλούν την υποχρέωση του φορολογούμενου με την ακόλουθη σειρά:

- α) το αρχικό ποσό του φόρου,
- β) τόκος επί του φόρου,
- γ) έξοδα είσπραξης,
- δ) πρόστιμα που σχετίζονται με τον φόρο.

Αν οι ως άνω οφειλές από Φ.Π.Α. καταβάλλονται εντός του πλαισίου οποιασδήποτε ρύθμισης, οι καταβολές χρηματικών ποσών εξοφλούν την υποχρέωση του φορολογούμενου με τη σειρά της παρ. 1.»

Άρθρο 41
Εκτελεστοί τίτλοι σε ειδικά καθεστάτα Φόρου
Προστιθέμενης Αξίας περί ηλεκτρονικού
εμπορίου - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου
45 Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Η περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 45 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), περί απαρίθμησης εκτελεστών τίτλων, τροποποιείται, προκειμένου να συμπεριληφθεί και η ενημέρωση της Φορολογικής Διοίκησης σύμφωνα με την παρ. 1Α του άρθρου 31, και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) στην περίπτωση άμεσου προσδιορισμού φόρου, ο προσδιορισμός του φόρου, όπως προκύπτει ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης ή με την ενημέρωση της Φορολογικής Διοίκησης σύμφωνα με την παρ. 1Α του άρθρου 31, εφόσον έχει προηγηθεί η υπενθύμιση του άρθρου 63α του Εκτελεστικού Κανονισμού 282/2011 του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2011, για τη θέσπιση μέτρων εφαρμογής της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας (L 77).»

Άρθρο 42
Τόκοι εκπρόθεσμης καταβολής σε ειδικά
καθεστάτα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας περί
ηλεκτρονικού εμπορίου - Προσθήκη παρ. 1Α
στο άρθρο 53 του Κώδικα Φορολογικής
Διαδικασίας

Στο άρθρο 53 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), περί τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. α) Αν προκύπτει φόρος με την υποβολή της ενιαίας δήλωσης Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) του άρθρου 47α του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248) ή αντίστοιχης δήλωσης που υποβάλλεται σε άλλο κράτος μέλος, στο πλαίσιο ειδικών καθεστώτων αντίστοιχων των

άρθρων 47β, 47γ και 47δ του Κώδικα Φ.Π.Α., εφόσον η Ελλάδα είναι κράτος μέλος κατανάλωσης, και ο φόρος αυτός δεν καταβληθεί εντός της νόμιμης προθεσμίας καταβολής, ο υποκείμενος ή ο μεσάζων που λειτουργεί για λογαριασμό του, καταβάλλει τόκους επί του εν λόγω ποσού φόρου, από την επομένη μέρα της λήξης της νόμιμης προθεσμίας καταβολής, έως και την ημέρα καταβολής του φόρου.

β) Αν υποβληθεί ενιαία δήλωση του άρθρου 47α του Κώδικα Φ.Π.Α. ή αντίστοιχη δήλωση που υποβάλλεται σε άλλο κράτος μέλος, στο πλαίσιο ειδικών καθεστώτων αντίστοιχων των άρθρων 47β, 47γ και 47δ του Κώδικα Φ.Π.Α., εφόσον η Ελλάδα είναι κράτος μέλος κατανάλωσης, η οποία περιέχει θετικές διορθώσεις προηγούμενων φορολογικών περιόδων, ο υποκείμενος ή ο μεσάζων που λειτουργεί για λογαριασμό του, καταβάλλει τόκους επί του εν λόγω ποσού φόρου, που υπολογίζονται επί των θετικών αυτών διορθώσεων, από την επομένη ημέρα της λήξης της νόμιμης προθεσμίας καταβολής του φόρου για την περίοδο που αυτές αφορούν, έως την καταληκτική ημερομηνία εμπρόθεσμης υποβολής της δήλωσης που περιέχει τις θετικές διορθώσεις.»

Άρθρο 43
Πρόστιμα για παραβάσεις που σχετίζονται
με ειδικά καθεστάτα Φόρου Προστιθέμενης
Αξίας περί ηλεκτρονικού εμπορίου -
Προσθήκη παρ. 2Α στο άρθρο 58Α του Κώδικα
Φορολογικής Διαδικασίας

Στο άρθρο 58Α του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), περί προστίμων επί παραβάσεων σχετικά με τον Φόρο Προστιθέμενης Αξίας, προστίθεται παρ. 2Α ως εξής:

«2Α. Όταν διαπιστώνεται η υποβολή ανακριβών δηλώσεων του άρθρου 47α ή της αντίστοιχης δήλωσης Φ.Π.Α. σε άλλο κράτος μέλος στο πλαίσιο ειδικών καθεστώτων αντίστοιχων των άρθρων 47β, 47γ και 47δ του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248), εφόσον η Ελλάδα είναι κράτος μέλος κατανάλωσης, ή η μη υποβολή τέτοιων δηλώσεων, με συνέπεια τη μη απόδοση ή τη μειωμένη απόδοση Φ.Π.Α., επιβάλλεται πρόστιμο ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%), επί του ποσού του φόρου που θα προέκυπτε από τη μη υποβληθείσα δήλωση ή επί της διαφοράς, αντίστοιχα.»

Άρθρο 44
Επιβολή, κοινοποίηση και πληρωμή προστίμων
που σχετίζονται με ειδικά καθεστάτα Φόρου
Προστιθέμενης Αξίας περί ηλεκτρονικού
εμπορίου - Αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 62
Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας

Η παρ. 5 του άρθρου 62 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), περί επιβολής, κοινοποίησης και πληρωμής προστίμων, αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Πρόστιμα καταβάλλονται εφάπαξ έως και την τριτοσήμερη ημέρα μετά από την κοινοποίηση της πράξης επιβολής, με εξαίρεση τα άρθρα 57 και 59. Για τις διαδικαστικές παραβάσεις του άρθρου 54 και τις λοιπές παραβάσεις του Κώδικα, η απόσβεση του δικαιώματος

του Δημοσίου για έκδοση πράξεως επιβολής προστίμου υπολογίζεται από το τέλος του έτους διαπίστωσης της παράβασης. Η απόσβεση του δικαιώματος του Δημοσίου για την έκδοση πράξης επιβολής προστίμου της παρ. 1Α του άρθρου 54 υπολογίζεται από το τέλος του έτους εντός του οποίου λήγει η νόμιμη προθεσμία καταβολής του φόρου και συμπληρώνεται μετά την πάροδο πέντε (5) ετών από την ημερομηνία αυτή. Η κοινοποίηση της πράξης διενεργείται σύμφωνα με την παρ. 3Α του άρθρου 5.».

ΜΕΡΟΣ Ε' ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 45 Φόρος κατανάλωσης σε ηλεκτρικά θερμαινόμενα προϊόντα χωρίς καπνό - Τροποποίηση άρθρου 53Α Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα

Στο άρθρο 53Α του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), για την επιβολή φόρου κατανάλωσης α) στην παρ. 1: αα) τροποποιούνται οι κωδικοί συνδυασμένης ονοματολογίας της περ. α), αβ) προστίθεται παραπομπή στην περ. στ), β) προστίθενται περ. ζ) και η) στις παρ. 1 και 2, καθώς και περ. στ) και ζ) στην παρ. 3, γ) η παρ. 5 αντικαθίσταται, πλην του πρώτου της εδαφίου, δ) στην παρ. 5Α: δα) επικαιροποιούνται οι παραπομπές στο εισαγωγικό εδάφιο, δβ) στην περ. ε) μετά από τη φράση «προϊόντος καπνού» προστίθεται η φράση «, για τα προϊόντα των περ. ζ) και η) της παρ. 1 το ποσοτικό όριο των διακοσίων (200) τεμαχίων», ε) το τελευταίο εδάφιο της περ. δ) της παρ. 8 αντικαθίσταται, στ) στην παρ. 10: στα) στο πρώτο εδάφιο επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις και στβ) τροποποιείται η παραπομπή του δευτέρου εδαφίου, ζ) προστίθεται παρ. 11, και το άρθρο 53Α διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 53Α
Επιβολή Φόρου Κατανάλωσης - Βάση
υπολογισμού και συντελεστές φόρου - Βεβαίωση
και είσπραξη του φόρου

1. Επιβάλλεται φόρος κατανάλωσης στα εισαγόμενα από τρίτες χώρες, προερχόμενα από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) ή εγχωρίως παραγόμενα προϊόντα, ως ακολούθως:

α) Στα υγρά αναπλήρωσης, τα οποία περιέχονται στα ηλεκτρονικά τσιγάρα του κωδικού Συνδυασμένης Ονοματολογίας 85434000 ή σε ειδικούς περιέκτες επαναπλήρωσης ή φιαλίδια μίας χρήσης που προορίζονται να ενσωματωθούν σε συσκευές ηλεκτρονικού τσιγάρου, τα οποία κατατάσσονται στους κωδικούς Σ.Ο. 24041200 και 240419. Οι συσκευές ηλεκτρονικού τσιγάρου του κωδικού Σ.Ο. 85434000 δεν υπόκεινται σε Φόρο Κατανάλωσης, εφόσον αποτελούνται μόνο από την εξωτερική συσκευή και δεν περιέχουν υγρά τα οποία καταναλώνονται μέσω αυτής.

β) Στον καβουρδισμένο καφέ των κωδικών Σ.Ο. 0901 21 00 και 0901 22 00.

γ) Στον μη καβουρδισμένο καφέ των κωδικών Σ.Ο. 0901 11 00 και 0901 12 00.

δ) Στα εκχυλίσματα, αποστάγματα και συμπυκνώματα καφέ του κωδικού Σ.Ο. ΕΧ 2101 11 00, σε υγρή ή στερεή μορφή, εκτός από εκείνα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στα παρασκευάσματα διατροφής.

ε) Στα παρασκευάσματα με βάση τα εκχυλίσματα, αποστάγματα ή συμπυκνώματα του καφέ ή με βάση τον καφέ των κωδικών Σ.Ο. 2101 12 92 και 2101 12 98.

στ) Στο μείγμα καπνού που περιέχεται στο ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού της περ. ε) της παρ. 3.

ζ) Στο υπόστρωμα ή περιέκτη νικοτίνης ή νικοτίνης και άλλων ουσιών ή άλλων ουσιών χωρίς νικοτίνη, σε στέρεη μορφή που περιέχεται στο ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν χωρίς καπνό της περ. στ) της παρ. 3.

η) Στο υπόστρωμα νικοτίνης ή νικοτίνης και άλλων ουσιών, σε στέρεη μορφή που περιέχεται σε «σακουλάκια νικοτίνης» της περ. ζ) της παρ. 3.

2. Οι συντελεστές φόρου κατανάλωσης που επιβάλλονται στα προϊόντα της παρ. 1 ορίζονται ως ακολούθως:

α) Για τα προϊόντα της περ. α), δέκα λεπτά (0,10) ανά χιλιοστόλιτρο (ml) προϊόντος.

β) Για τα προϊόντα της περ. β), τρία (3) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.

γ) Για τα προϊόντα της περ. γ), δύο (2) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους.

δ) Για τα προϊόντα της περ. δ), τέσσερα (4) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.

ε) Για τα προϊόντα της περ. ε), τέσσερα (4) ευρώ ανά κιλό καθαρού βάρους που περιέχεται στο τελικό προϊόν.

στ) Για τα προϊόντα της περ. στ), εκατόν πενήντα έξι ευρώ και εβδομήντα λεπτά (156,70) ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους μείγματος καπνού του προϊόντος.

ζ) Για τα προϊόντα της περ. ζ), εκατόν πενήντα έξι ευρώ και εβδομήντα λεπτά (156,70) ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους υποστρώματος ή περιέκτη νικοτίνης ή νικοτίνης και άλλων ουσιών ή άλλων ουσιών χωρίς νικοτίνη, σε στέρεη μορφή του προϊόντος.

η) Για τα προϊόντα της περ. η), πενήντα ευρώ (50) ανά χιλιόγραμμο καθαρού βάρους υποστρώματος νικοτίνης ή νικοτίνης και άλλων ουσιών, σε στέρεη μορφή του προϊόντος.

3. Για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου:

α) ως «ηλεκτρονικό τσιγάρο» ορίζεται το προϊόν, το οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί για κατανάλωση ατμού με επιστόμιο ή στοιχείο του εν λόγω προϊόντος, συμπεριλαμβανομένου του περιέκτη, του δοχείου και της συσκευής χωρίς περιέκτη ή δοχείο. Τα ηλεκτρονικά τσιγάρα μπορούν να είναι είτε επαναπληρώσιμα μέσω περιέκτη επαναπλήρωσης και δοχείου είτε επαναπληρώσιμα με περιέκτες μίας χρήσης.

β) Ως «περιέκτης επαναπλήρωσης» ορίζεται το δοχείο που περιέχει υγρό, το οποίο μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί για να επαναπληρώσει ηλεκτρονικό τσιγάρο.

γ) Ως «παραγωγή καφέ», δεν νοείται η φρύξη (καβούρνισμα), η άλεση και η συσκευασία του τελικού προϊόντος.

δ) Ως «εγκεκριμένος αποθηκευτής προϊόντων φόρου κατανάλωσης»: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που παραλαμβάνει, κατέχει ή αποστέλλει κατά την άσκηση του επαγγέλματός του υποκείμενα σε φόρο κατανάλωσης

προϊόντα τα οποία τελούν σε καθεστώς φορολογικής αποθήκης.

ε) Ως «ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν καπνού»: το βιομηχανοποιημένο προϊόν, το οποίο περιέχει καπνό και παράγει αερόλυμα, μέσω διαδικασίας θέρμανσης και όχι καύσης.

στ) Ως «ηλεκτρικά θερμαινόμενο προϊόν χωρίς καπνό»: το βιομηχανοποιημένο προϊόν, το οποίο δεν περιέχει καπνό, προορίζεται για εισπνοή, μέσω διαδικασίας θέρμανσης και όχι καύσης και περιέχει υπόστρωμα ή περιέκτη νικοτίνης ή νικοτίνης και άλλων ουσιών ή άλλων ουσιών χωρίς νικοτίνη, σε στέρεη μορφή, εξαιρουμένων των προϊόντων που προορίζονται για ιατρική και φαρμακευτική χρήση.

ζ) Ως «σακουλάκια νικοτίνης»: το βιομηχανοποιημένο προϊόν, το οποίο δεν περιέχει καπνό, προορίζεται για λήψη από το στόμα, χωρίς εισπνοή και χωρίς διαδικασία θέρμανσης ή καύσης και το οποίο περιέχει υπόστρωμα νικοτίνης ή νικοτίνης και άλλων ουσιών, σε στέρεη μορφή, εξαιρουμένων των προϊόντων που προορίζονται για ιατρική και φαρμακευτική χρήση.

4. Τα προϊόντα της παρ. 1 τα οποία παράγονται εγχωρίως ή παραλαμβάνονται από άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. στο εσωτερικό της χώρας ή εισάγονται από τρίτη χώρα και έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία, δύνανται να τίθενται σε καθεστώς φορολογικής αποθήκης και για το χρονικό διάστημα που παραμένουν στο καθεστώς αυτό τελούν σε αναστολή καταβολής του φόρου κατανάλωσης και του Φ.Π.Α., σύμφωνα με το άρθρο 25 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248).

5. Το άρθρο 56, αναφορικά με το απαιτητό του φόρου κατά τον χρόνο θέσης σε ανάλωση και το άρθρο 109 αναφορικά με τη διαδικασία και τις διατυπώσεις για τη βεβαίωση και είσπραξη του φόρου εφαρμόζονται κατ' αναλογία και στα προϊόντα του παρόντος άρθρου.

Το άρθρο 65 εφαρμόζεται και για τα προϊόντα της παρ. 1, τα οποία τελούν υπό καθεστώς αναστολής. Η καταστροφή των προϊόντων διενεργείται, κατόπιν αίτησης του ενδιαφερόμενου προσώπου, από την επιτροπή του άρθρου 37, με την εξαίρεση των προϊόντων των περ. στ) και ζ) της παρ. 1, η καταστροφή των οποίων διενεργείται από την επιτροπή του άρθρου 105.

Τα άρθρα 102, 105, 106 και 108 εφαρμόζονται αναλόγως και για τα προϊόντα των περ. στ) και ζ) της παρ. 1.

5Α. Τα προϊόντα των περ. α), β), δ), ε), στ), ζ) και η) της παρ. 1, που αποκτά ιδιότητα για δική του χρήση και τα οποία μεταφέρει στη χώρα αυτοπροσώπως από άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. ή τρίτη χώρα, απαλλάσσονται από τον φόρο κατανάλωσης. Για να προσδιοριστεί κατά πόσο τα προϊόντα αυτά προορίζονται για ίδια χρήση, λαμβάνονται υπόψη από τις αρμόδιες Αρχές τα εξής τουλάχιστον στοιχεία:

α) η εμπορική ιδιότητα του κατόχου και οι λόγοι κατοχής των προϊόντων,

β) ο τόπος όπου βρίσκονται τα προϊόντα ή, αναλόγως της περίπτωσης, ο χρησιμοποιούμενος τρόπος μεταφοράς,

γ) κάθε έγγραφο σχετικό με τα προϊόντα,

δ) η φύση των προϊόντων,

ε) η ποσότητα των προϊόντων, για την οποία, ως αποδεικτικό στοιχείο, ορίζεται για τα προϊόντα της περ. α) της παρ. 1 το ποσοτικό όριο των είκοσι (20) χιλιοστόλιτρων (ml) υγρών αναπλήρωσης που περιέχονται στα ηλεκτρονικά τσιγάρα, για τα προϊόντα της περ. στ) της παρ. 1 το ποσοτικό όριο των διακοσίων (200) τεμαχίων ηλεκτρικά θερμαινόμενου προϊόντος καπνού, για τα προϊόντα των περ. ζ) και η) της παρ. 1 το ποσοτικό όριο των διακοσίων (200) τεμαχίων, και για τα προϊόντα καφέ των περ. β), δ) και ε) της παρ. 1 το ποσοτικό όριο των τριών (3) κιλών.

6. Η υποχρέωση καταβολής του φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα προϊόντα της παρ. 1, στην περίπτωση παραλαβής των προϊόντων αυτών από άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. γεννάται κατά την παραλαβή τους στο εσωτερικό της χώρας.

7. Υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι κατά περίπτωση:

α) το πρόσωπο που εισάγει από τρίτη χώρα τα ανωτέρω προϊόντα,

β) το πρόσωπο που αποκτά από άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε. τα ανωτέρω προϊόντα,

γ) το πρόσωπο που παράγει εγχωρίως τα ανωτέρω προϊόντα, εκτός καθεστώτος αναστολής,

δ) ο εγκεκριμένος αποθηκευτής των προϊόντων αυτών,

ε) ειδικά για τα προϊόντα καφέ των περ. β), γ), δ) και ε) της παρ. 1, κάθε πρόσωπο το οποίο έχει εγκριθεί ως δικαιούχος υποβολής αίτησης επιστροφής φόρου κατανάλωσης, και αποκτά τα προϊόντα αυτά από εγκεκριμένο αποθηκευτή-πωλητή, το οποίο δύναται να καταβάλει με την υποβολή του προβλεπόμενου τελωνειακού παραστατικού τον φόρο κατανάλωσης που αναλογεί στα αποκτώμενα προϊόντα κατά τη θέση τους σε ανάλωση.

8. Η βεβαίωση και είσπραξη του φόρου κατανάλωσης που επιβάλλεται στα προϊόντα της παρ. 1 ενεργείται από την αρμόδια Αρχή, ως κατωτέρω:

α) Ως προς την εισαγωγή, κατά την ίδια χρονική στιγμή που βεβαιώνονται και εισπράττονται οι λοιπές δασμοφορολογικές επιβαρύνσεις.

β) Ως προς την απόκτηση από άλλο κράτος μέλος, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από τη γένεση της υποχρέωσης, εκτός εάν τα προϊόντα τεθούν άμεσα σε καθεστώς φορολογικής αποθήκης της παρ. 4.

γ) Ως προς την εγχώρια παραγωγή των προϊόντων αυτών, εκτός καθεστώτος αναστολής, το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από τη γένεση της υποχρέωσης.

δ) Ως προς την έξοδο από τη φορολογική αποθήκη, ήτοι από το καθεστώς αναστολής των φορολογικών επιβαρύνσεων, το αργότερο μέχρι τις 25 του επόμενου μήνα από τον μήνα εξόδου από το καθεστώς αναστολής με την επιφύλαξη των επομένων εδαφίων. Για τα προϊόντα καφέ των περ. β), γ), δ) και ε) της παρ. 1, η οποία πραγματοποιείται από τα υπόχρεα πρόσωπα της περ. ε) της παρ. 7, η βεβαίωση και είσπραξη του φόρου κατανάλωσης ενεργείται κατά τον χρόνο θέσης σε ανάλωση των προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας με Δήλωση Ειδικού Φόρου Κατανάλωσης και λοιπών φορολογιών (ΔΕΦΚ), που υποβάλλεται από τα πρόσωπα αυτά. Για τα προϊόντα των περ. στ) και ζ) της παρ. 1 εφαρμόζονται αναλόγως τα άρθρα 104 και 111.

9. Με τον φόρο κατανάλωσης των ανωτέρω προϊόντων βεβαιώνεται και εισπράττεται, κατά την ίδια χρονική στιγμή, ο αναλογών Φ.Π.Α. Κατ' εξαίρεση, ο αναλογών Φ.Π.Α. των προϊόντων καφέ των περ. β), γ), δ) και ε) της παρ. 1, βεβαιώνεται και εισπράττεται με δήλωση που υποβάλλεται από τον εγκεκριμένο αποθηκευτή-πωλητή, το αργότερο μέχρι τις 25 του επόμενου μήνα από τον μήνα εξόδου από το καθεστώς αναστολής, σε περίπτωση που ο φόρος κατανάλωσης βεβαιώνεται και εισπράττεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο δεύτερο εδάφιο της περ. δ) της παρ. 8.

Η φορολογητέα αξία διαμορφώνεται με βάση τα άρθρα 19 και 20 του ν. 2859/2000 (Α' 248).

Οι εγκεκριμένοι αποθηκευτές των προϊόντων του παρόντος ασκούν το δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. των εισροών τους με την υποβολή του προβλεπόμενου παραστατικού στην αρμόδια τελωνειακή αρχή.

9α. Επιστρέφεται το ποσό του φόρου κατανάλωσης που έχει εισπραχθεί κατά τα οριζόμενα στην παρ. 8, για τα εισαγόμενα από τρίτες χώρες, προερχόμενα από άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), εγχωρίως παραγόμενα και για τα εξερχόμενα από φορολογική αποθήκη προϊόντα καφέ των περ. β), γ), δ) και ε) της παρ. 1, τα οποία, μετά τη θέση τους σε ανάλωση, αυτούσια ή κατόπιν επεξεργασίας τους, συμπεριλαμβανομένων και των συνήθων εργασιών που δεν μεταβάλλουν τη Δασμολογική τους Κλάση, εξάγονται σε τρίτες χώρες ή αποστέλλονται σε άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε.. Δικαιούχοι επιστροφής του φόρου κατανάλωσης είναι τα πρόσωπα της παρ. 7, κατά περίπτωση, τα οποία διενεργούν την εξαγωγή ή την παράδοσή τους σε άλλο κράτος μέλος και τα οποία έχουν εγκριθεί για την υποβολή αίτησης επιστροφής του φόρου κατανάλωσης.

10. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας φορολογικής αποθήκης και εγκεκριμένου αποθηκευτή των ανωτέρω προϊόντων, οι διαδικασίες επιβολής του Φόρου Κατανάλωσης, η παρακολούθηση και ο έλεγχος των προϊόντων του παρόντος, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή του. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για την επιστροφή του φόρου κατανάλωσης της παρ. 9α.

11. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την έκδοση της κανονιστικής απόφασης, κατ' εξουσιοδότηση του πρώτου εδαφίου της παρ. 10 του άρθρου 53Α, εφαρμόζονται: α) για τα προϊόντα της περ. ζ) της παρ. 1 του άρθρου 53Α, η υπό στοιχεία ΔΕΦΚΦ119744ΕΞ2017/8.8.2017 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 2889), και β) για τα προϊόντα της περ. η) της παρ. 1 του άρθρου 53Α, η υπό στοιχεία ΔΕΦΚΦ Β 1182030 ΕΞ 14-12-2016/13.12.2016 απόφαση του Υφυπουργού Οικονομικών (Β' 4173).».

Άρθρο 46

Διαδικασίες μεταβολής φορολογικής κατοικίας - Τροποποίηση παρ. 2α άρθρου 4 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

Η παρ. 2α του άρθρου 4 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί μεταβολής της φο-

ρολογικής κατοικίας, τροποποιείται, ώστε ο καθορισμός των διαδικασιών μεταβολής της φορολογικής κατοικίας των φυσικών προσώπων να γίνεται με απόφαση μόνο του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και όχι με κοινή απόφασή του με τον αρμόδιο Υπουργό, επέρχονται νομοτεχνικές βελτιώσεις, και η παρ. 2α διαμορφώνεται ως εξής:

«2.α. Με απόφαση του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων καθορίζονται τα σχετικά με τη διαδικασία μεταβολής της φορολογικής κατοικίας των φυσικών προσώπων, συμπεριλαμβανομένης της αρμόδιας υπηρεσίας για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 47

Χωριστή φορολογική δήλωση συζύγων - Αντικατάσταση περ. β) παρ. 4 άρθρου 67 Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος

1. Η περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 67 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), περί υποβολής της δήλωσης φορολογίας φυσικών προσώπων και καταβολής του φόρου, αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Η δήλωση δύναται να υποβάλλεται χωριστά, εφόσον ένας τουλάχιστον εκ των συζύγων το επιλέξει με δήλωσή του μέχρι την 28η Φεβρουαρίου του έτους υποβολής της δήλωσης. Η επιλογή της χωριστής δήλωσης είναι δεσμευτική και για τον έτερο σύζυγο, είναι ανέκκλητη για το πρώτο έτος που αφορά και ισχύει για κάθε επόμενο φορολογικό έτος, αν δεν ανακληθεί μέχρι την 28η Φεβρουαρίου του αντίστοιχου έτους.».

2. Η παρ. 1 ισχύει για τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους 2023 και των επόμενων ετών.

Άρθρο 48

Διατάξεις για την Επιτροπή Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών - Τροποποίηση άρθρου 16 ν. 4714/2020

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 16 του ν. 4714/2020 (Α' 148), περί ορισμού των μελών της Επιτροπής Εξώδικης Επίλυσης Φορολογικών Διαφορών, προστίθενται οι λέξεις «ή αντικαθίστανται», στο τέλος του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 προστίθεται η φράση «ανεξάρτητα από το εάν έχει εκκινήσει ο ίδιος τη διαδικασία ενώπιον των ανωτέρω αρμόδιων δικαστηρίων ή όχι», οι προθεσμίες του δεύτερου και του τρίτου εδαφίου της παρ. 3, περί υποβολής αιτήματος εξώδικης επίλυσης διαφοράς σε εκκρεμείς δίκες, παρατείνονται, στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 3, μετά τη φράση «για τυπικούς λόγους,» προστίθεται η φράση «, καθώς και σε υποθέσεις ματαιωθείσες ή απορριφθείσες για τις οποίες έχουν προκύψει νέα στοιχεία ή νομολογία ή έχει εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου», και οι παρ. 2 και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Ο Γενικός Προϊστάμενος και ο αναπληρωτής αυτού Πρόεδρος Τμήματος, τα τακτικά μέλη, οι εισηγητές εφοριακοί υπάλληλοι και οι Γραμματείς της Επιτροπής ορίζονται ή αντικαθίστανται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Τα μέλη της Επιτροπής που είναι πρώην δι-

καστικοί λειτουργοί, ορίζονται μετά από πρόταση του Γενικού Επιτρόπου των Διοικητικών Δικαστηρίων. Τα μέλη της Επιτροπής που είναι μέλη του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ορίζονται μετά από πρόταση του Προέδρου αυτού.

3. Ο διάδικος φορολογούμενος σε εκκρεμείς ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των Τακτικών Διοικητικών Δικαστηρίων διαφορές από πράξη επιβολής φόρου ή προστίμων κατά τη φορολογική νομοθεσία μπορεί να υποβάλει αίτηση ενώπιον της Επιτροπής της παρ. 1 με αίτημα την εξώδικη επίλυση της διαφοράς, ανεξάρτητα από το εάν έχει εκκινήσει ο ίδιος τη διαδικασία ενώπιον των ανωτέρω αρμόδιων δικαστηρίων ή όχι. Η αίτηση υποβάλλεται ηλεκτρονικά έως τις 30 Ιουνίου 2024. Το αίτημα μπορεί να αφορά μόνο σε υποθέσεις που εκκρεμούν και δεν έχουν συζητηθεί, ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας και των τακτικών διοικητικών δικαστηρίων έως τις 29 Ιουνίου 2024. Το προηγούμενο εδάφιο καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς υποθέσεις ενώπιον της Επιτροπής της παρ. 1. Σε υποθέσεις για τις οποίες είχε υποβληθεί αίτηση και απορρίφθηκαν από την Επιτροπή για τυπικούς λόγους, καθώς και σε υποθέσεις ματαιωθείσες ή απορριφθείσες για τις οποίες έχουν προκύψει νέα στοιχεία ή νομολογία ή έχει εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση ποινικού δικαστηρίου, επιτρέπεται η υποβολή νέας αίτησης εντός της ως άνω προθεσμίας.»

2. Στην παρ. 6 του άρθρου 16 του ν. 4714/2020, περί εξέτασης αιτήσεων εξώδικης επίλυσης, οι προθεσμίες του πρώτου και του δευτέρου εδαφίου παρατείνονται και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η εξέταση των αιτήσεων εξώδικης επίλυσης ολοκληρώνεται το αργότερο έως τις 31 Οκτωβρίου 2024 και τα πρακτικά εξώδικης επίλυσης εκδίδονται έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 ημερομηνία, κατά την οποία λήγει η θητεία του Γενικού Προϊσταμένου, των μελών των Τμημάτων της Επιτροπής και των Γραμματέων. Αιτήσεις που δεν εξετάστηκαν μέχρι τις 31 Οκτωβρίου 2024, θεωρείται ότι απορρίφθηκαν σιωπηρά και επανεισάγονται με επιμέλεια της Γραμματείας των Επιτροπών στο αρμόδιο Δικαστήριο χωρίς τη σύνταξη πρακτικού. Για όσο διάστημα η υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον των Επιτροπών, η δίκη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας ή του αρμοδίου τακτικού διοικητικού δικαστηρίου αναστέλλεται. Η αναστολή δεν καταλαμβάνει την προσωρινή δικαστική προστασία.»

Άρθρο 49

Μείωση συντελεστή φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου - Τροποποίηση άρθρου 21 ν. 1676/1986

Ο συντελεστής του φόρου συγκέντρωσης κεφαλαίου του άρθρου 21 του ν. 1676/1986 (Α' 204) και το ποσοστό υπολογισμού μειώνονται και το άρθρο 21 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 21

Συντελεστής του φόρου

Ο φόρος ορίζεται στο ένα πέμπτο (1/5) της μονάδας ως ποσοστό επί τοις εκατό (0,2%) στην αξία που φορολογείται.»

Άρθρο 50

Μείωση συντελεστή φόρου πώλησης εισηγμένων μετοχών - Τροποποίηση περ. α) παρ. 2 άρθρου 9 ν. 2579/1998

Στο πρώτο εδάφιο της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 2579/1998 (Α' 31), περί φόρου πώλησης μετοχών εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης, μειώνεται ο φορολογικός συντελεστής, και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α. Επιβάλλεται φόρος («Φόρος Πώλησης») με συντελεστή ένα τοις χιλίοις (1%) στις πωλήσεις μετοχών εισηγμένων σε ρυθμιζόμενη αγορά ή πολυμερή μηχανισμό διαπραγμάτευσης που λειτουργεί στην Ελλάδα σύμφωνα με τον ν. 4514/2018 (Α' 14), ανεξάρτητα από το αν οι σχετικές συναλλαγές διενεργούνται εντός ή εκτός των ως άνω αναφερόμενων τόπων διαπραγμάτευσης. Ο Φόρος Πώλησης δεν επιβάλλεται, κατά περίπτωση, εφόσον προβλέπεται εξαίρεση σύμφωνα με ειδικές διατάξεις.»

Άρθρο 51

Προθεμία για υποβολή δήλωσης και καταβολή τέλους παρεπιδημούντων - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 17 ν. 2130/1993

Στην παρ. 9 του άρθρου 17 του ν. 2130/1993 (Α' 62, διόρθωση σφάλματος Α' 77), περί παροχής διευκολύνσεων για την καταβολή οφειλών σε δήμους, το πέμπτο εδάφιο τροποποιείται ώστε για τα οφειλόμενα τέλη παρεπιδημούντων και ακαθάριστων εσόδων που αφορούν τα έτη 2022 και 2023, η δήλωση απόδοσης να υποβάλλεται και τα τέλη να καταβάλλονται έως και την τελευταία εργάσιμη για το Δημόσιο ημέρα του Ιανουαρίου 2024, προστίθεται τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Οι υπόχρεοι σε καταβολή τέλους παρεπιδημούντων ή τέλους επί των ακαθάριστων εσόδων, εφόσον υποχρεούνται στην υποβολή δήλωσης Φ.Π.Α., υποβάλλουν την προβλεπόμενη από την κείμενη νομοθεσία δήλωση απόδοσης τέλους παρεπιδημούντων ή τέλους επί των ακαθάριστων εσόδων, μέσω της ψηφιακής εφαρμογής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.), στον ίδιο χρόνο με την υποβολή της δήλωσης Φ.Π.Α., σύμφωνα με τις παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 38 του Κώδικα Φ.Π.Α.. Για τους υπόχρεους σε καταβολή τέλους παρεπιδημούντων ή τέλους επί των ακαθάριστων εσόδων μη υπόχρεους στην υποβολή δήλωσης Φ.Π.Α., δήλωση απόδοσης τέλους παρεπιδημούντων ή τέλους επί των ακαθάριστων εσόδων υποβάλλεται στον ίδιο χρόνο που προβλέπεται η υποβολή της δήλωσης Φ.Π.Α. για όσους χρησιμοποιούν απλογραφικό λογιστικό σύστημα. Στις περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής δήλωσης ή μη καταβολής των τελών, επιβάλλεται εις βάρος του υπόχρεου, αντί του τόκου εκπροθέσμου καταβολής με το άρθρο 6 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190), προσαύξηση ίση με δύο επί τοις εκατό (2%) επί του τέλους που δεν καταβλήθηκε για κάθε μήνα καθυστέρησης, μη δυνάμενη να υπερβεί το εκατό τοις εκατό (100%) του οφειλόμενου κάθε φορά χρέους. Η εν λόγω προσαύξηση επιβάλλεται από την Α.Α.Δ.Ε. στις περιπτώσεις υποβολής δηλώσεων μέσω της ψηφιακής

εφαρμογής της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.). Ειδικά, για ποσά οφειλόμενων τελών παρεπιδημούντων και ακαθάριστων εσόδων που αφορούν τα έτη 2022 και 2023 η δήλωση απόδοσης υποβάλλεται και τα τέλη καταβάλλονται για το σύνολο των οφειλόμενων ποσών έως και την τελευταία εργάσιμη για το Δημόσιο ημέρα του Ιανουαρίου 2024.

Ο τρόπος υλοποίησης της ως άνω διαδικασίας, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την είσπραξη των τελών και την απόδοσή τους στους δικαιούχους δήμους μέσω αυτής καθορίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, ύστερα από γνώμη της Α.Α.Δ.Ε..

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να παρατείνεται η προθεσμία υποβολής της δήλωσης του τέλους παρεπιδημούντων και του τέλους επί των ακαθάριστων εσόδων, καθώς και η καταληκτική προθεσμία καταβολής των τελών αυτών.».

Άρθρο 52

Καταργούμενες διατάξεις - Κατάργηση άρθρου 32 ν. 3220/2004

Το άρθρο 32 του ν. 3220/2004 (Α' 15), περί επιστροφής αχρεωστήτως καταβληθέντων φόρων, καταργείται.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 53

Συντελεστές Φόρου Προστιθέμενης Αξίας - Τροποποίηση Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, παρ. 5 άρθρου 49 ν. 4772/2021 και κατάργηση παρ. 2 άρθρου πρώτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου

1. Η παρ. 1Α του άρθρου 21 του Κώδικα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Κώδικας Φ.Π.Α., ν. 2859/2000, Α' 248), περί συντελεστών και υπολογισμού του φόρου, τροποποιείται, ώστε τα εμβόλια της «ΔΚ ΕΧ 3002» να υπάγονται στον μηδενικό συντελεστή Φ.Π.Α. και μετά την 31η Δεκεμβρίου 2023, και η παρ. 1Α διαμορφώνεται ως εξής:

«1Α. Κατ'εξαίρεση, για τα εμβόλια της ΔΚ ΕΧ 3002 κατά του κορωνοϊού COVID-19, που έχουν εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή από τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε μηδέν τοις εκατό (0%).».

2. Στην παρ. 47 του Κεφαλαίου Α' «ΑΓΑΘΑ» του Παραρτήματος ΙΙΙ, του Κώδικα Φ.Π.Α., καταργείται το τελευταίο εδάφιο, και η παρ. 47 διαμορφώνεται ως εξής:

«47. Καθίσματα μπάνιου (Δ.Κ. ΕΧ 3922, ΕΧ 9401), αντλία αποσιδήρωσης για μεσογειακή αναιμία (Δ.Κ. ΕΧ 9018), σύστημα τραχειοστομίας τραχειοσωλήνες φίλτρα (Δ.Κ. ΕΧ 9018), περπατούρα (Δ.Κ. ΕΧ 6602, ΕΧ 9021), τρίποδο (Δ.Κ. ΕΧ 6602, ΕΧ 9021), κάλτσες Α.Γ. ή Κ.Γ. (Δ.Κ. ΕΧ 6115, ΕΧ 6217), κάλτσες κολοβώματος (Δ.Κ. ΕΧ 6307), φίλτρα αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. ΕΧ 9018), γραμμές αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. ΕΧ 9018), σάκοι περισυλλογής υγρού προετοιμασίας φίλτρων (Δ.Κ. ΕΧ 3926), Υconnectors, σετ φλεβοκέντη-

σης κατά την αιμοκάθαρση (Δ.Κ. ΕΧ 9018), φύσιγγες διττανθρακικών (Δ.Κ. ΕΧ 2836), συνδετικό από τιτάνιο (Δ.Κ. ΕΧ 9018, ΕΧ 8108), γραμμή σύνδεσης και αποχέτευσης, σάκοι αποχέτευσης (Δ.Κ. ΕΧ 3926), κασέτες σύνδεσης, Clamp (λαβίδες) (Δ.Κ. ΕΧ 9018), βαλίτσα περιτοναϊκής κάθαρσης (SMART PD CASE) (Δ.Κ. ΕΧ 9018, ΕΧ 4202), ανάλωσιμο υλικό για κολοστομίες (Δ.Κ. ΕΧ 3006), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία.

Ειδικά για τα φίλτρα αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. ΕΧ 9018) και τις γραμμές αιμοκάθαρσης, αιμοδιήθησης, αιμοδιαδιήθησης και πλασμαφαίρεσης (Δ.Κ. ΕΧ 9018), ο συντελεστής φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).».

3. Η παρ. 51 του Κεφαλαίου Α' «ΑΓΑΘΑ» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

«51. Καφές, κακάο, τσάι, χαμομήλι, λοιπά αφεψήματα της ΔΚ ΕΧ2202, με ημερομηνία λήξης έως και την 30ή.6.2024.».

4. Η παρ. 2 του άρθρου 299 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί μείωσης του συντελεστή Φ.Π.Α. για την εισαγωγή αντικειμένων τέχνης, συλλογών ή αρχαιοτήτων και την εισαγωγή και παράδοση αντικειμένων καλλιτεχνικής αξίας τροποποιείται, ώστε η εισαγωγή αντικειμένων τέχνης, συλλογών ή αρχαιοτήτων και η παράδοση αντικειμένων καλλιτεχνικής αξίας να υπόκεινται στον μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. δεκατρία τοις εκατό (13%) και μετά την 31η Δεκεμβρίου 2023, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Η παρ. 1 ισχύει από την ψήφιση του νόμου.».

5. Η παρ. 54 του Κεφαλαίου Α' «ΑΓΑΘΑ» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. τροποποιείται, ώστε οι απινιδωτές (Δ.Κ. ΕΧ 9018) να υπάγονται στον υπερμειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. έξι τοις εκατό (6%) και μετά την 31η Δεκεμβρίου 2023, και η παρ. 54 διαμορφώνεται ως εξής:

«54. Απινιδωτές (Δ.Κ. ΕΧ 9018). Ο συντελεστής του φόρου για τα αγαθά της παρούσας ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).».

6. Στην παρ. 1α του Κεφαλαίου Β' «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ», του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. προστίθεται δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1α διαμορφώνεται ως εξής:

«1α. Η μεταφορά προσώπων και των αποσκευών τους. Στη μεταφορά προσώπων και των αποσκευών τους που πραγματοποιείται με Επιβατηγά Δημόσιας Χρήσης οχήματα (ΤΑΞΙ), ο μειωμένος συντελεστής του πρώτου εδαφίου εφαρμόζεται έως την 30ή Ιουνίου 2024.».

7. Η παρ. 5 του άρθρου 49 του ν. 4772/2021 (Α' 17), τροποποιείται, ώστε η υπαγωγή των εισιτηρίων ζωολογικών κήπων στον μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. δεκατρία τοις εκατό (13%) να εφαρμόζεται και μετά την 31η Δεκεμβρίου 2023, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Το άρθρο 36, περί υπαγωγής σε μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. δεκατρία τοις εκατό (13%) των εισιτηρίων για ζωολογικούς κήπους ισχύει από τη δημοσίευση του παρόντος.».

8. Η παρ. 1δ του Κεφαλαίου Β' «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. τροποποιείται, ώστε τα εισιτήρια κινηματογράφων να υπάγονται στον υπερμειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. έξι τοις εκατό (6%) και μετά την 31η Δεκεμβρίου 2023, και η παρ. 1δ διαμορφώνεται ως εξής:

«1δ. Εισιτήρια κινηματογράφων για τα οποία ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε έξι τοις εκατό (6%).».

9. Η παρ. 6 του Κεφαλαίου Β' «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. αντικαθίσταται ως εξής:

«6. Η εκμετάλλευση καφενείων, καφετεριών, ζαχαροπλαστείων, εστιατορίων, ψητοπωλείων, οινομαγειρείων και λοιπών συναφών προς αυτές επιχειρήσεων, πλην των κέντρων διασκέδασης, με εξαίρεση τη διάθεση αλκοολούχων και μη αλκοολούχων ποτών, χυμών και ροφημάτων. Ο μειωμένος συντελεστής του προηγούμενου εδάφιου εφαρμόζεται κατ' εξαίρεση έως και την 30ή Ιουνίου 2024 στη διάθεση καφέ, κακάο, τσαγιού, χαμομηλιού και λοιπών αφεψημάτων.»

10. Οι παρ. 9 και 10 του Κεφαλαίου Β' «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν. 2859/2000, Α' 248) τροποποιούνται, ώστε η παροχή υπηρεσιών από γυμναστήρια και από σχολές εκμάθησης χορού να υπάγεται στον μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. δεκατρία τοις εκατό (13%) και μετά την 31η Δεκεμβρίου 2023, και οι παρ. 9 και 10 διαμορφώνονται ως εξής:

«9. Η παροχή υπηρεσιών από γυμναστήρια.

10. Η παροχή υπηρεσιών από σχολές εκμάθησης χορού, εφόσον δεν απαλλάσσονται με το άρθρο 22.»

11. Η παρ. 2 του άρθρου πρώτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), περί μείωσης συντελεστή Φ.Π.Α. για είδη ατομικής υγιεινής και προστασίας, καταργείται.

Άρθρο 54

Φόρος Προστιθέμενης Αξίας που αποδόθηκε για την υπηρεσία διακοπόμενου φορτίου

Η είσπραξη και απόδοση προς το Δημόσιο, Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.), με την εφαρμογή μειωμένου συντελεστή που έχει γίνει μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος από καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας για υπηρεσίες διακοπόμενου φορτίου, κατ' εφαρμογή των άρθρων 143 και 143Α του ν. 4001/2011 (Α' 179), καλύπτει πλήρως τη φορολογική υποχρέωση, ως προς τον Φ.Π.Α., που γεννήθηκε σε σχέση με τις τιμολογηθείσες υπηρεσίες. Δηλώσεις Φ.Π.Α. για περιόδους μέχρι την έναρξη του παρόντος, οι οποίες περιλαμβάνουν συναλλαγές του πρώτου εδαφίου, είναι ακριβείς ως προς τον εφαρμοστέο συντελεστή για τις εν λόγω συναλλαγές.

Άρθρο 55

Συμπληρωματικά μέτρα στήριξης των πληγέντων από το σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 59 και άρθρου 62 ν. 5039/2023

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 59 του ν. 5039/2023 (Α' 83), περί διαγραφής ατομικών οφειλών αποβισάντων ή σοβαρά πληγέντων, καθώς και στενών συγγενών τους εξαιτίας του σιδηροδρομικού δυστυχήματος των Τεμπών, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι ανεξόφλητες την 31η.3.2023, βεβαιωμένες στη Φορολογική Διοίκηση, ατομικές οφειλές των αποβισάντων στο σιδηροδρομικό δυστύχημα των Τεμπών της 28ης Φεβρουαρίου 2023, καθώς και των γονέων, των συζύγων ή των συμβίων, των τέκνων και των αδελφών αυτών, διαγράφονται αυτοδικαίως. Η ρύθμιση του

πρώτου εδαφίου εφαρμόζεται και σε οφειλές προς το Δημόσιο α) των προσώπων του πρώτου εδαφίου που προέρχονται από τη συμμετοχή τους στη διοίκηση ή τη μετοχική ή εταιρική σύνθεση νομικών προσώπων, καθώς και β) νομικών προσώπων στον οποίων τη μετοχική ή εταιρική σύνθεση συμμετέχουν αποκλειστικά πρόσωπα του πρώτου εδαφίου.»

2. Στο πρώτο εδάφιο του άρθρου 62 του ν. 5039/2023, περί κάλυψης δαπανών νοσηλείας και αποκατάστασης τραυματιών, προστίθενται οι λέξεις «φάρμακα» και «ή πρόσθετη επιβάρυνση» και το άρθρο 62 διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 62

Κάλυψη δαπανών νοσηλείας και αποκατάστασης τραυματιών

Ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) καλύπτει πλήρως τις δαπάνες νοσηλείας και αποκατάστασης των τραυματιών σε φάρμακα, υλικά και υπηρεσίες, σε όλες τις δομές Δημοσίου και ιδιωτικού τομέα, καθώς και τα έξοδα μετάβασής τους σε δομές αποκατάστασης του εξωτερικού, χωρίς οποιαδήποτε συμμετοχή ή πρόσθετη επιβάρυνση αυτών. Με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ρυθμίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.»

Άρθρο 56

Αναστολή διατάξεων για τη διάθεση προϊόντων - Τροποποίηση άρθρου 55 ν. 4447/2016

Η προθεσμία του άρθρου 55 του ν. 4447/2016 (Α' 241), περί αναστολής διατάξεων για τη διάθεση προϊόντων, παρατείνεται, και το άρθρο 55 διαμορφώνεται ως εξής:

Άρθρο 55

Η εφαρμογή της υποπαρ. 2 της παρ. 13 του άρθρου 85 του ν. 3842/2010 (Α' 58) αναστέλλεται μέχρι τις 31.12.2025.»

Άρθρο 57

Επιβατικές μεταφορές σε περιοχή αρμοδιότητας του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Αθηνών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 5 ν. 3920/2011

1. Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3920/2011 (Α' 33), περί αρμοδιοτήτων συγκοινωνιακών φορέων, προστίθεται περ. λ' ως εξής:

«λ. Ο ΟΑΣΑ, ως αρμόδια αρχή, αποφασίζει για τη λήψη των έκτακτων μέτρων της παρ. 5 του άρθρου 5 του Κανονισμού (ΕΚ) 1370/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Οκτωβρίου 2007 για τις δημόσιες επιβατικές σιδηροδρομικές και οδικές μεταφορές και την κατάργηση των κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΟΚ) αριθ. 1191/69 και (ΕΟΚ) αριθ. 1107/70 σε περίπτωση διακοπής των υπηρεσιών ή κινδύνου διακοπής αυτών, για τη διασφάλιση της συνεχούς παροχής των επιβατικών μεταφορών στην περιοχή της αρμοδιότητάς του. Τα έκτακτα μέτρα της παρούσας δεν δύναται να υπερβαίνουν την 31η Δεκεμβρίου 2024.»

2. Τα μέτρα της περ. λ' της παρ. 1 του άρθρου 5 του ν. 3920/2011 (Α' 33) δύναται να λαμβάνονται από τον Οργανισμό Συγκοινωνιακού Έργου Θεσσαλονίκης Ανώνυμης

νυμη Εταιρεία για την περιοχή αρμοδιότητάς του, σύμφωνα με το άρθρο 3 του ν. 4482/2017 (Α' 102).

Άρθρο 58
Διοικητική και οικονομική υποστήριξη
Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και
Οικογένειας

Η διοικητική και οικονομική υποστήριξη των υπηρεσιών και φορέων του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας εξακολουθεί να ασκείται, έως την 30ή.6.2024, από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

ΜΕΡΟΣ Ζ'
ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 59
Έναρξη ισχύος

1. Ο παρών νόμος ισχύει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.
2. Τα άρθρα 5 και 9 ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2024.

3. Τα άρθρα 12 έως 19 εφαρμόζονται για εισοδήματα που αποκτώνται στα φορολογικά έτη 2023 και επόμενα.

4. Τα άρθρα 27 έως 29 ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2024.

5. Το τέλος ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση του άρθρου 30 επιβάλλεται επί ειδικών στοιχείων - αποδείξεων είσπραξης τέλους ανθεκτικότητας στην κλιματική κρίση που εκδίδονται από την 1η Ιανουαρίου 2024.

6. Το άρθρο 31 ισχύει για δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την 1η Ιανουαρίου 2024.

7. Το άρθρο 45 ισχύει μετά από δύο (2) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος.

8. Το άρθρο 49 καταλαμβάνει πράξεις για τις οποίες η φορολογική υποχρέωση γεννάται μετά τη δημοσίευση του παρόντος.

9. Το άρθρο 50 εφαρμόζεται για συναλλαγές με ημερομηνία διακανονισμού από την πρώτη εργάσιμη ημέρα του μήνα που έπεται της ημερομηνίας δημοσίευσης του παρόντος.

10. Το άρθρο 57 ισχύει από την 1η Δεκεμβρίου 2023.

11. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 55 αρχίζει από την 28η.2.2023.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 9 Δεκεμβρίου 2023

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Εξωτερικών

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ

Εσωτερικών

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Αναπληρωτής
Υπουργός Εσωτερικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Υγείας

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Υποδομών και Μεταφορών

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ

Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Ανάπτυξης

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ

Εργασίας και
Κοινωνικής Ασφάλισης

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Δικαιοσύνης

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

Πολιτισμού

ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ

Υφυπουργός Πολιτισμού

ΧΡΙΣΤΟΣ ΔΗΜΑΣ

Κοινωνικής Συνοχής
και Οικογένειας

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ

Τουρισμού

ΟΛΓΑ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗ

Ψηφιακής Διακυβέρνησης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

Κλιματικής Κρίσης
και Πολιτικής Προστασίας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Επικρατείας

ΣΤΑΥΡΟΣ Ν. ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 11 Δεκεμβρίου 2023

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ